

T.C.
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI
GENEL MÜZİKOLOJİ PROGRAMI

**ÇAĞDAŞ TÜRK BESTECİLERİNDEN CENAN AKIN'IN
ÖNEMİ VE KORO MÜZİĞİNE KATKILARI**

(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan:

20126022 Mehmet ALTUĞ

Danışman: Prof. Gülper REFİĞ

İSTANBUL, 2015

T.C.
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI
GENEL MÜZİKOLOJİ PROGRAMI

**ÇAĞDAŞ TÜRK BESTECİLERİNDEN CENAN AKIN'IN
ÖNEMİ VE KORO MÜZİĞİNE KATKILARI**

(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan:

20126022 Mehmet ALTUĞ

Danışman: Prof. Gülper REFİĞ

İSTANBUL, 2015

Mehmet ALTUĞ tarafından hazırlanan **Çağdaş Türk Bestecilerinden Cenan Akın'ın Önemi ve Koro Müziğine Katkıları** adlı bu çalışma aşağıda adları yazılı jüri üyelerince Oybirliğiyle / Oyçokluğuyla Yüksek Lisans Tezi olarak Kabul Edilmiştir.

Kabul (Sınav) Tarihi : 15 / 06 / 2015

(Jüri Üyesinin Ünvanı , Adı , Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

Jüri Üyesi : Prof.Gülper REFİĞ (Danışman)

Jüri Üyesi : Prof.Çiğdem İYİCİL (MSGSÜ Müzik Blm.Öğr.Üy.)

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.Özgür TUNCER

The image shows three handwritten signatures in blue ink, each written over a horizontal dotted line. The signatures are cursive and appear to be the names of the jury members: Gülper Refiğ, Çiğdem İyicil, and Özgür Tuncer.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No.</u>
İÇİNDEKİLER	I
ÖRNEKLER LİSTESİ	IV
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	V
ÖZET.....	VII
ABSTRACT	VIII
1. GİRİŞ	1
2. BULGULAR VE YORUM.....	4
2.1. Cenan Akın'ın Hayatı ve Özgeçmişi.....	4
2.2. Besteciliği.....	12
2.3. Eserleri	16
2.3.1. Orkestra Eserleri	16
2.3.2. Koro Eserleri.....	26
2.3.2.1. Karma Koro Eserleri	27
2.3.2.2. Çocuk Koroları İçin Şarkılar	38
2.3.3. Solo Ses ve Pişano Eserleri	69
2.3.4. Marşlar	75
2.3.4.1. Karma Koro / Topluluk Sesleri İçin Marşlar	75
2.3.4.2. Çocuk Sesleri İçin Marşlar.....	81
2.3.4.3. Kurum ve Kuruluşlar İçin Yazılmış Olan Marşlar.....	83
2.3.5. Pişano Eserleri.....	85
2.3.6. Bando Müzikleri	88
2.3.7. Tiyatro Müzikleri.....	88
2.3.8. Solo Çalgılar İçin Eserleri.....	89
2.3.9. Halk Türküsü Düzenlemeleri.....	89

2.4. Örnek Eser Analizleri.....	91
2.4.1. Orkestra Eseri: Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş.....	92
2.4.2. Solo Ses ve Piyano İçin Eser: Hasret.....	95
2.4.3. Marş: Güçlükleri Yeneceğiz	99
2.4.4. Çocuk Şarkısı: Ayva, Nar, Sonbahar	101
2.4.5. Karma Koro Eseri: Ben Seni Bulmuş İken.....	102
2.5. Eğitim Alanında Yapmış Olduğu Çalışmalar ve Koro Şefliği.....	105
2.6. Sanat Anlayışı	112
2.7. Kazanmış Olduğu Ödüller.....	122
3. SONUÇ	127
4. EKLER	129
EK-1: İstanbul Belediye Konservatuarı 1952-53 Öğrenci Konserleri Kataloğu	129
EK-2: Anadolu Süiti Orkestra Eserinin Maya Bölümünün İlk Seslendiriliş Konserine Ait Gazete Haberi	130
EK-3: 09 Eylül 1965 Tarihinde Yapılan 23 Halk Türküsü Konser Kataloğu.....	131
EK-4: 1971 Yılı Almanya İnceleme Gezisine Ait Fotoğraflar	132
EK-5: Yunus Emre'den Deyişler'in İlk Seslendiriliş Konseri Kataloğu	133
EK-6: Orkestra İçin Üç Türkü Eserinin İlk Seslendiriliş Konser Kataloğu.....	134
EK-7: Destan Orkestra Eserinin İlk Seslendiriliş Konser Kataloğu	135
EK-8: Cumhuriyet'i ve Demokrasi'yi Seviyoruz Konser Kataloğu.....	136
EK-9: Ruhi Su Dostlar Korosu İle Almanya'da Verilen Konser Kataloğu.....	137
EK-10: Yunus'tan Deyişler Solo, Koro Ve Orkestra Eserinin İlk Seslendiriliş Konser Kataloğu.....	138
EK-11: 1999 Yılı Polifoni Koro Müziğine Hizmet Besteci Ödülü Belgesi	139
EK-12: Cenan Akın'ın Klasik Türk Müziği Türündeki Saz Eserleri	140
EK-13: Cenan Akın'ın Klasik Türk Müziği Türündeki Sözlü Eserleri.....	141

EK-14: Cenan Akın'ın Klasik Türk Müziği Türündeki Çocuk Şarkıları.....	143
EK-15: Cenan Akın'ın Hafif Müzik Türündeki Şarkıları	145
EK-16: Cenan Akın'ın İstiklal Marşı'nın İcra Edilebilirliğiyle İlgili Görüşleri...	146
EK-17: Akbank Çocuk Korosu Konser Kataloğu.....	147
EK-18: Güzel Sanatlar Lisesi'nin Kuruluşuna Katkılarından Dolayı Takdir Belgesi	148
EK-19: Cenan Akın'ın “Bir Plak Ve Düşündürdükleri” Başlıklı Müzik Yazısı.	149
EK-20: Cenan Akın'ın “Türkiye’de Müzik” Başlıklı Müzik Yazısı	152
5. KAYNAKLAR	157
6. ÖZGEÇMİŞ	161

ÖRNEKLER LİSTESİ

Örnek 2.1. Maya Başlıklı Bölümde Ağıt Temasının Keman Partisinde Duyuruluşu.	17
Örnek 2.2. Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş Eserinin Ana Teması.....	93
Örnek 2.3. Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş adlı eser Nr. 6'dan bir kesit.....	94
Örnek 2.4. Hasret Eserinin Giriş Teması	96
Örnek 2.5. Hasret Eserinde Solo Sesin Girişi	96
Örnek 2.6. Hasret Eserinde Tartım Değişiklikleri ve Sade Yapıdaki Eşlik Yapısı....	97
Örnek 2.7. Hasret Eserinin Final Bölümü.....	98
Örnek 2.8. Güçlükleri Yeneceğiz Marşı Ses Alanı	99
Örnek 2.9. Güçlükleri Yeneceğiz Marşı A-B Bölmeleri.....	100
Örnek 2.10. Ayna, Nar, Sonbahar İsimli Çocuk Şarkısının Ses Alanı	101
Örnek 2.11. Ayna, Nar, Sonbahar İsimli Çocuk Şarkısı	102
Örnek 2.12. Ben Seni Bulmuş İken İsimli Koro Eserinin Giriş Teması	103
Örnek 2.13. Ben Seni Bulmuş İken Eserinde Kanonik Yapının Hazırlanışı	103
Örnek 2.14. Ben Seni Bulmuş İken Eserinden Bir Kesit	104
Örnek 2.15. Ben Seni Bulmuş İken Eserinin Final Bölümü	104

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Cumhuriyet'in kurulmasıyla birlikte tüm kültürel alanlarda olduğu gibi çağdaş Türk müziğinin oluşumu da Atatürk'ün önderliğinde yapılan kültür devrimi sayesinde vücut bulmuştur. Genç Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren teknik olarak çağdaş, nitelik olarak evrensel karakterde ulusal müziğin yaratılması için ilk kuşak bestecilerimizden itibaren sonraki kuşak bestecilerimiz tarafından sürdürülen çalışmalar sonucu bu alanda çok kapsamlı bir eser repertuvarına sahip olunabilmiştir. Ancak Atatürk'ün ölümüyle birlikte tam anlamıyla kurumsal yapıya oturtulamamış olan bu çalışmalar, ne yazık ki devletin ve halkın ilgisinin de kaybolması üzerine, kendi çabalarıyla var olmaya ve azınlık tarafından yaşanan bir müzik türü olarak yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. Bunun yanı sıra ülkemizdeki orkestraların yıllık konser programlarında ve konservatuvar öğrencilerinin eğitimlerinde Türk bestecilerinin eserlerine yabancı besteciler kadar çok yer verilmemesi bu anlamda ilgisizliğin ve yozlaşmanın giderek artmasına sebep olmaktadır.

Günümüze dek ulusal müziğin temelini atmış olan ilk kuşak bestecilerimizle ilgili dahi kısıtlı sayıda araştırmanın yapıldığı göz önünde bulundurulduğunda; çağdaş Türk müziği besteciliği ile ilgili biyografik nitelikte olan çalışmaların ötesinde, daha kapsamlı ve bilimsel içerikli çalışmaların gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Diğer taraftan ülkemizde son yıllarda özellikle genç neslin koro müziğine eğiliminin artmasıyla gençlik ve amatör korolarının fazlaşması, çeşitli illerde düzenlenen koro festivallerinin ve bu festivallere katılım oranlarının çoğalması, yapılan uluslararası festivallerde ülkemizi temsil eden korolarımızın elde etmiş olduğu başarıları, genç koro şeflerini teşvik etmeye ve eğitmeye yönelik yapılan çalıştaylar çoksesli müzik yaşantımızın geleceği için ümit verici ve sevindirici olaylardır. Korolarımızın Türk bestecilerinin eserlerini büyük bir zevk ve his yoğunluğuyla seslendirmeleri karamsar havayı dağıtmak için olumlu bir tablo olsa da eser repertuvarlarını incelediğimizde genellikle aynı Türk eserlerine yer verildiğini

görmekteyiz. Koro şeflerimizin ve genç bestecilerimizin ortak uğraşlarıyla bu alandaki eser darlığını halk müziği eserlerinin çokseslendirilmesi yoluyla renklendirmeye çalışmaları, olumlu bir yaklaşım olmakla birlikte kısa vadede ve geçici bir çözüm olmaktan öteye gidememektedir.

Ülkemizde ulusal edisyonumuzun olmayışından dolayı nota basımı ve yayıncılığı kavramlarının varlığı kişisel çabalarla yürütülebildiğinden, bu alanda var olan eserlere ulaşmak ve onlara ses katmakta ne yazık ki imkansız hale gelmektedir.

Bu bağlamda; çalışmamda özellikle ses müziği alanında çok kıymetli koro müziği eserleri vererek ulusal müziğimizin inşasında çok önemli katkıları bulunmuş üçüncü kuşak bestecilerimizden Cenan Akın'ın, hayatı boyunca yapmış olduğu çalışmalarını ve eserlerini inceleyerek; onun çağdaş Türk müzik tarihinde hakettiği yeri almasına ve koro müziği alanında yaratmış olduğu eserlerine ışık tutarak, bu alandaki kısıtlı eser repertuarının çoğalmasına katkıda bulunmak istedim.

Yaklaşık iki buçuk yıl boyunca aralıksız süren çalışmalarım sırasında desteğini ve varlığını her zaman hissettiren, doğru bilgiye ulaşmam için beni sabırla yönlendiren, tüm kaynak ve materyali edinmemde yardımlarını esirgemeyerek bu çalışmanın hayata geçmesinde çok büyük katkısı olan sayın Nazan Akın'a, çalışmanın çerçevesini oluşturmamda yardımcı olan ve çok kıymetli katkılarını esirgemeyen danışmanım Prof. Gülper Refiğ'e, değerli görüşleriyle çalışmanın başından itibaren sınırsız destek sağlayan, her zaman örnek aldığım değerli büyüğüm Bülent Yüksel'e, değerli zamanlarını ayırarak görüşleriyle çalışmanın zenginleşmesini sağlayan kaynak kişiler; Betin Güneş, Leyla Pınar Tansever, Prof. Hazar Alapınar, Prof. Selahattin Evcil, Fikret Evcil, Hasan Alptekin ve Aslıhan Işıltan'a, görüşmelerimizdeki sıcak ve samimi yaklaşımıyla çalışmalarım boyunca bana destek olan Can Aksel Akın'a ve her zaman yanımda olarak bana güç veren kıymetli aileme teşekkür ederim.

ÖZET

Ülkemizde Cumhuriyet sonrasında Atatürk'ün Milli Kültür Politikaları doğrultusunda ulusal kimliğe bürünen çoksesli müzik çalışmaları sonucunda başta Türk Beşleri olmak üzere sonraki kuşak bestecileri evrensel yapıda eserler vermişlerdir. Bu bestecilerden birisi de, çoksesli Türk müziği repertuvarının gelişmesine ve çoksesli müziğin ülkemizde yaygınlaşmasına önemli katkıları bulunan, yüzlerce eser yaratarak ülkemizde Milli Kültür doğrultusunda eğitim müziğinin yaratılmasının öncüsü olmuş üçüncü kuşak bestecilerimizden Cenan Akın'dır.

Özgün müzik dilinin kaynağını geleneksel ritim ve halk müziği ezgilerinden alan Akın, yerelden evrensele ulaşmak amacıyla önemli çabalar sarfetmiş bir bestecidir. Müziğin topluma ulaşmasının en etkin yolunun şarkılar yoluyla olacağı düşüncesiyle, eserlerinin büyük çoğunluğu özellikle ses müziği alanındaki koro müziği ve vokal müzik eserlerinden oluşmaktadır. Türk eğitim müziğinin gelişmesinde öncülük yapan Akın, çoksesli müziğin yaygınlaşması için eğitim aşamasının önemine ve bunun ilk adımı olarak okul koroları kurulması gerektiğine inanarak, çocuk ve gençlik koroları için yüzlerce şarkı bestelemiştir. Çoksesli Türk müzik repertuvarına kazandırmış olduğu değerli eserlerle resmi ve özel kurumların çeşitli dallarda açtığı müzik yarışmalarında birçok ödül almıştır.

Bu çalışmada çoksesli Ulusal Müziğimizin inşasında özellikle ses müziği alanında eserler vererek hizmet etmiş olan Cenan Akın'ın hayatı, besteciliği, eğiticiliği, koro şefliği, sanat anlayışı ve eserleri incelenerek, Cumhuriyet dönemi çoksesli Türk müzik tarihindeki yeri ve önemi belirtilmeye çalışılmıştır. Aynı zamanda besteci hakkında geniş bir kaynak oluşturmak ve ses müziği alanında bundan sonra yapılacak olan çalışmalara ışık tutmak amaçlanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Cenan Akın, ses müziği, koro müziği, çocuk korusu, gençlik korusu.

ABSTRACT

Post generation composers, mainly the Turkish Five, made universal masterpieces, following the Republic Era in our country as the result of polyphonic musical studies which were nationally identified according to Atatürk's National Cultural Policies. Cenan Akin is one of the third-generation composers who contributed in the development of polyphonic Turkish music repertoire and popularising polyphonic music in our country, he pioneered the composition of educational music in accordance with the National Culture.

Akin is a composer who struggled to reach from local to universal and his unique music language derives from the traditional rhythm and folk music melodies. Most of his masterpieces consist of choir music and vocal music masterpieces especially on voice music field at the thought that the most effective way of reaching the society is by songs. Akin, who prioritized the development of Turkish education music, composed hundreds of songs for children and youth choirs in order to popularize polyphonic music by believing that education stage is important and the first step is to form school choirs. He received many awards from competitions of official and private institutions on many fields with his valuable masterpieces of polyphonic Turkish music repertoire.

In this study, by examining the life, composition, teaching, choral conducting, art intellect and masterpieces of Cenan Akin, who served in the building of polyphonic National Music especially by producing on the field of voice music, his status and importance on the polyphonic Turkish Music in the Republic Era is pointed out. At the same time, it is aimed to form a wide source about the composer to enlighten the post-studies on voice music.

KEYWORDS: Cenan Akin, voice music, choir music, children choir, youth choir.

1. GİRİŞ

Müzik toplumların yaşayış, inanç, kültür birikimlerinin bir yansıması olan ve insanları biraraya getiren sanatın, en öne çıkan unsuru olarak gösterilebilir. Antik Yunan filozofu Eflatun yaklaşık 2400 yıl önce yazmış olduğu *Devlet* adlı eserinde ideal devletin oluşturulması aşamasında; yönetenleri ve yönetilenleriyle birlikte tüm toplumun tinsel sağlığının müzik eğitime bağlı olduğunu, müziğin birey ve toplum eğitiminin temeli olması gerektiğini vurgulamaktadır.

Bağımsızlık mücadelesinin verildiği zorlu geçen savaş yıllarının ardından, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin toplum olarak daha ileriye gitmesi yolunda atılan ilk adımlarından birisi de sosyal, ekonomik alanların yanı sıra Atatürk'ün "*Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür.*" düşüncesinin ışığında kültür alanında olmuştur.

Latin harflerinin kabulü ve Türkçenin sadeleşmesi esasına dayanan dil devriminin yanı sıra; Atatürk dönemi kültür değişmelerinin en önemlisi ve bir bakıma da en verimli musiki alanında gerçekleştirilmiştir.¹ Atatürk'ün müzik alanında atmış olduğu ilk adım; 1924 yılında Muzıkay-ı Hümayun Saray Orkestrası'nı İstanbul'dan Ankara'ya taşıtarak Riyaset-i Cumhur Musiki Heyeti'ni teşkil ettirmesi ve yine bu orkestranın elemanlarından öğretmen olarak faydalanılarak Musiki Muallim Mektebi'ni kurdurması olmuştur. Devamında ise 1926 yılında Darülelhan'daki geleneksel Türk müziği eğitimi veren kısmı kapatılarak çoksesli bir anlayışı temsil eden İstanbul Belediye Konservatuvarına dönüştürülmesidir.

Atatürk, Anadolu insanının en saf, en içten duygularını yansıtan halk müziğinin, çağın gelişmiş çoksesli orkestra müziği tekniği ile işlenerek, kırsaldan kentsele taşınmasını, böylece bizim halkımızı tüm dünyada en üst seviyede

¹ Gülper REFİĞ, *Atatürk ve Saygun*, 6.

yansıtacak ulusal müziğin yaratılmasını tasarlıyordu.² Bu amacı gerçekleştirmek üzere, yine Atatürk'ün direktifiyle Ekrem Zeki Ün, Ulvi Cemal Erkin, Necil Kazım Akses, Ferit Alnar ve Ahmed Adnan Saygun gibi gençler 1924-1930 yılları arasında müzik eğitimi görmek üzere çeşitli Avrupa ülkelerine gönderilmişlerdir. Müzik eğitimlerini tamamladıktan sonra yurda dönen ve daha önce kendi imkanlarıyla Avrupa'da müzik eğitimi görüp 1923'te Darülelhana müzik öğretmeni olarak dönen Cemal Reşit Rey ile birlikte bu gençler Cumhuriyet döneminin ilk dönem besteci kuşağını meydana getirmişlerdir.

“Milli musıkimiz memleketimizdeki halk musıkisiyle Garp musıkisinin imtizacından doğacaktır” diyen Ziya Gökalp gibi Atatürk de Cumhuriyet Türkiye'si'nin yeni musiki kültürünün halk musikisinden kaynaklanması gerektiğini düşünmekte, bu yolda yapılan çalışmaları teşvik etmekteydi.³

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması ile her alanda olduğu gibi müzikte de çağdaşlık gerçekleşmeliydi. 01 Kasım 1934 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin dördüncü dönem açılışında yaptığı konuşmasında, Atatürk'ün müzikte çağdaşlaşma yönündeki düşünceleri şu şekildedir: *“Ulusal ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları bir gün önce, genel, son musiki kurallarına göre işlemek gerekir; ancak bu düzeyde, Türk ulusal musikisi yükselir, evrensel musikide yerini alabilir.”*⁴

Böylelikle, Atatürk'ün bizzat ilgilendiği müzikte çağdaşlaşma hareketinde de Türk müzik kültürünün amacı; ulusal özyapıyı (karakteri) koruyarak çağdaşlaşma ve evrenselleşme olarak belirlenmiş, *“...bu süreçte özde ulusallık, yöntemde – teknikte çağdaşlık ve nitelikte evrensellik...”* ilkeleri benimsenmiştir.⁵ Bu ilkeler doğrultusunda çalışmalarını sürdüren ilk kuşak bestecilerinin ardından yetişen sonraki kuşak bestecilerinin de verimli çalışmaları neticesinde, kısa zamanda Türkiye

² Gülper REFİĞ, **Dünya Saygun'u Dinlemeli**, 54.

³ Bkz. (1), REFİĞ, 11.

⁴ Süleyman TARMAN, **Doğumunun 130. Yılında Atatürk ve Müzik**, 180.

⁵ Ali Uçan, **Geçmişten Günümüze, Günümüzden Geleceğe Türk Müzik Kültürü**, 120.

Cumhuriyeti'nin milli kültürünü yansıtan özünde ulusal, yöntem ve teknik olarak çağdaş, nitelik olarak evrensel karakterdeki birçok müzik eseri yaratılmıştır.

Ülkemizde Cumhuriyet dönemi öncesinde de çoksesli müzik çalışmaları olmasına rağmen Cumhuriyet sonrasında Atatürk'ün Milli Kültür Politikası çerçevesinde gerçekleştirilen müzik devrimi doğrultusunda, ulusal bir kimliğe kavuşmuştur. Başta Ahmed Adnan Saygun olmak üzere ilk ve sonraki kuşak bestecilerimiz yüzümüzü ağartan eserler ortaya koyarak, Cumhuriyet dönemi çoksesli müzik repertuarının temelini oluşturmuşlardır.

Bu bağlamda; özellikle ses müziği alanında çok kıymetli koro ve eğitim müziği eserleri vererek ulusal müziğimizin inşasında ve çoksesli Türk müziği repertuarına önemli katkıları olan bestecilerden birisi de üçüncü kuşak bestecilerimizden Cenân Akın(1932-2006)'dır.

Bu çalışmada kendi çoksesli ulusal müziğimizi yaratmak, geliştirerek evrensel boyuta taşımak, halkın benimsemesini sağlamak hedefleri doğrultusunda Ulusal Müziğimizin inşasında hizmet etmiş olan Cenân Akın'ın hayatı, besteciliği, eğiticiliği, koro şefliği, sanat anlayışı ve eserleri incelenerek onun Cumhuriyet dönemi çoksesli Türk müziğine katkıları ve Türk müzik tarihindeki önemini ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Çalışmanın materyalini; bestecinin eserleri, müzik yazıları, kurum ve kuruluşlar ile yapmış olduğu resmi yazışmalar, besteci hakkında çıkan gazete haberleri, eserlerinin seslendirilmiş olduğu konser programları, kendisinin vermiş olduğu konser programları, besteciye ait yayımlanmamış materyaller ve yakınları ile görüşmeler yapılarak bilgi toplanması oluşturmaktadır.

2. BULGULAR VE YORUM

2.1. Cenan Akın'ın Hayatı ve Özgeçmişi

Cenan Akın, 20 Şubat 1932 tarihinde dört çocuklu bir ailenin üçüncü çocuğu olarak Şebinkarasihar'da dünyaya gelmiştir. Babası Hayri Bey berber, annesi Lütfiye Hanım ise ev hanımıdır.

Babası çocuklarının eğitim durumlarını düşünerek 1938'de aileyi İstanbul'a taşımıştır. İlkokul eğitimini Büyükçekmece ve Küçükyalı Pansiyonlu İlkokulları'nda parasız yatılı olarak okumuştur. İlkokul eğitimi sırasında annesi Lütfiye Hanımı kaybeden Akın'ın konservatuvardaki eğitimi sırasında ise İstanbul Denizyolu İşletmeleri'nde çalışan babası Hayri Bey, görev yaptığı geminin Marmaris açıklarında bir mayına çarpması üzerine şehit olmuştur.

Akın, ilkokul eğitiminin ardından 1945 yılında İstanbul Belediye Konservatuarı sınavını kazanarak yatılı kısmında okumaya hak kazanmıştır. Buradaki eğitimi süresince Ekrem Zeki Ün ile keman, Raşit Abet ile armoni, Ferdi Ştatzer ile form bilgisi ve deşifraj çalışmıştır. 7 yıl keman bölümünde eğitim görmüş olmasına rağmen, geçirdiği rahatsızlıktan dolayı keman bölümünü bırakmak zorunda kalmış ve vurmali çalgılar bölümüne geçmiştir.

İlk beste çalışmalarına konservatuvarda bestecilik eğitimi olmamasına rağmen hocası Ferdi Ştatzer'in yardımlarıyla öğrencilik yıllarında başlamış ve kendi eserlerini öğrenci konserlerinde seslendirmiştir.⁶ Besteci olarak halk önünde ilk gerçekleşen konseri, *Koroğlu Halk Türküsü*'nün çokseslendirilmiş düzenlemesinin koro şefi Muhiddin Sadak yönetimindeki İstanbul Şehir Korosu tarafından 14 Mart 1954 tarihinde seslendirilmesiyle gerçekleşmiştir.

⁶ İstanbul Belediye Konservatuarı Konserleri, 1952-53 Öğrenci Konserleri, 27 Ocak 1953 tarihli 2'nci Konser Kataloğu. (Bkz. EK-1)

1955 yılında İstanbul Belediye Konservatuvarın'dan vurmali algılar diploması olarak mezun olmuştur. Aynı yıl bu kuruma solfej ve armoni öğretmeni olarak atanmış olan Akın, İstanbul Şehir Orkestrası'nda da vurmali algılar sanatçısı olarak çalışmaya başlamıştır. Bu görevlerinin yanı sıra 1955 yılından 1960'lı yılların başına kadar İstanbul Üniversitesi Gençlik Korosunu çalıştırmış ve ilk koro şefliği tecrubesini yaşamıştır.

Verimli geçen öğrencilik yıllarından sonra da beste çalışmalarına devam eden Akın, Cemal Reşit Rey ile kompozisyon, Bülent Tarcan ile orkestrasyon çalışmış, Ahmed Adnan Saygun'un İstanbul Devlet Konservatuvarın'daki bestecilik sınıfı derslerine izleyici olarak katılmıştır. Besteci olarak ilk ödölünü 1955 yılında Yapı Kredi Bankası'nın açmış olduğu beste yarışmasında piyano ve solo ses için olan *Hasret* eseriyle melodi ödölünü kazanarak almıştır.

1963 yılı yaz sonunda Almanca kursuna katılmak üzere Güney Almanya'ya gitmiştir.⁷ 1964 yılı sonunda İstanbul Şehir Operası'na koro şefi yardımcısı olarak atanmıştır.

27 Aralık 1964 tarihinde *Anadolu Süiti* orkestra eserinin *Maya* başlıklı dördüncü bölümünün ilk seslendirilişi şef Şerif Yüzbaşıoğlu yönetimindeki İstanbul Şehir Orkestrası tarafından gerçekleştirilmiştir.⁸

09 Eylül 1965 tarihinde koro şefi Muhittin Sadak ile birlikte Türk bestecilerinin okseslendirilmiş 23 halk türküsünden oluşan ve kendisinin armonize ettiği *Al Mendili* ve *Süt İtim* halk türkülerinin de yer aldığı bir dinleti yönetmiştir. Bu türküler Yapı Kredi Bankası tarafından 23 Halk Türküsü adıyla ülkemizde halk türkülerinin ilk uzunalar plağı olarak yayınlanmıştır.⁹

⁷ CenAN AKIN, *Müzikte İş'le Eğitim veya Köy Enstitölü Olmak*, 10.

⁸ Anadolu Süiti orkestra eserinin Maya başlıklı bölümünün ilk seslendiriliş konserine ait gazete haberi. (Bkz. EK-2)

⁹ 09 Eylül 1965 tarihinde yapılan 23 Halk Türküsü konser kataloğu. (Bkz. EK-3)

1967 yılında TRT'nin Türkiye çapında düzenlemiş olduğu halk türküsü derleme çalışmaları¹⁰ kapsamında, besteci Muammer Sun ile birlikte Van Yöresi'nde derleme çalışmalarına katılmıştır. TRT Van Radyosu'na gelen ozanlardan, Gürpınar ilçesi Yoldüşdü Köyü'ndeki ve Van Gölü'nün kıyısında bulunan Güzelsu Köyü'ndeki halktan seksen adet bantı dolduracak kadar çok sayıda türkünün ses kaydını yapmışlar ve bu halk türkülerin derlenerek günümüze dek yaşamasına katkıda bulunmuşlardır.

1968 yılında Almanya'ya giderek Hamburg'da Kurt Thomas'ın koro yönetmenliği sınıfında eğitim görmüş ve Salzburg'da orkestra şefliği kursuna katılmıştır. Türkiye'ye dönüşünde İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin kurulmasıyla birlikte bu kuruma koro yönetmeni olarak atanmıştır.

Akın, 1968 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın Türkiye genelinde her il ve ilçede ilkokul çağındaki öğrencilerden çocuk koroları, ortaokul çağındaki öğrencilerden gençlik koroları kurulması kararı üzerine¹¹, müzik öğretmeni İhsan Alapınar¹² ve besteci Ekrem Zeki Ün¹³ ile birlikte İstanbul'daki öğrencilerinden oluşacak şekilde il ve ilçe koroları kurmak için çalışmalar yapmışlardır. Bu korolarla birlikte içinde Cenan Akın'ın eserlerinin de bulunduğu konserler vermişler ve kayıtlar yapmışlardır.¹⁴

¹⁰ TRT 1967 Halk Türküsü Derleme Çalışmaları: 6 farklı ilde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Gültekin Oransay ve eşinin Gaziantep'te, İlhan Baran ve Cengiz Taç'ın Trabzon'da, Erdoğan Okyay ve Nurhan Büyükgöğeneç'in Erzurum'da, Kemal İlerici ve bir yardımcısının Manisa'da, Sarper Özsan ve bir müzik öğretmenin Burdur'da, Muammer Sun ve Cenan Akın'ın Van'da derleme çalışmaları yapmalarına karar verilmiştir.

¹¹ Cenan AKIN, **Kutluyor, Kutluyorum**, 5.

¹² **İhsan Alapınar (1917-1994)**: Ankara'da doğdu. Lise eğitiminin ardından Musiki Muallim Mektebi'ne girerek 1938 yılında mezun oldu. Müzik eğitimine devam etme kararı alarak Ankara Devlet Konservatuarı Şan Bölümüne girdi. Evlendikten sonra buradaki eğitimini yarıda bırakarak İstanbul'a yerleşti. Beşiktaş Kız Lisesi, Atatürk Kız Lisesi, Şişli Terakki Lisesi ve Sarıyer Ortaokulu'nda müzik öğretmenliği yapmıştır.

¹³ **Ekrem Zeki Ün (1910-1987)**: Türk besteci, orkestra şefi, keman eğitimcisi. İstiklâl Marşı'nın bestecisi Osman Zeki Üngör'ün oğlu olan sanatçı, besteciliği ve eğitimciliği ile müzik dünyasına katkı sağlamıştır. Türk Beşleri ile aynı dönemi paylaşmış olduğu halde, kendi kişiliği içinde bağımsız bir bestecidir. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın şeflerinden ve başkembancılardan birisidir.

¹⁴ 06 Şubat 2015 tarihinde yapılan görüşme kaydı. Kaynak kişi: Prof. Hazar Alapınar.

Yine bu çalışmalar kapsamında, kurulacak olan il ve ilçe korolarını çalıştıracak öğretmenler için düzenlenen 1968 yılının yaz aylarında Ankara'da 40, 1969 yılı ağustos ayında Sinop'ta 140 öğretmenin katıldığı koro şefliği kurslarında; Hikmet Şimşek, Erdoğan Okyay, Muammer Sun, Ziya Aydıntan ve Saip Egüz ile birlikte yer almıştır. Ağustos 1969'da yapılan kursta katılımcılardan oluşturulan öğretmenler korosunu çalıştırmış, Sinop ve Samsun illerinde konserler vermiştir.¹⁵

1970 yılında Ankara TRT Çoksesli Korosu'nun kuruluşunda besteci Muammer Sun, şan hocası Saadet İkesus Altan ve opera sanatçısı Neşe Demirdeş ile birlikte İzmir, Adana, Diyarbakır, Trabzon, İstanbul ve Ankara radyolarında yapılan sınavlarda görev almıştır. Sonrasında bu koronun üyeleri için açılan kursta öğretmenlik yaparak bu koronun kuruluş aşamasında büyük katkılar sağlamıştır.¹⁶

1971 yılında Alman Hükümeti'nin davetiyle İlhan Usmanbaş, Necil Kazım Akses, Ulvi Cemal Erkin, Mithat Fenmen ve Orhan Barlas ile birlikte özel bir inceleme gezisine katılmıştır.¹⁷ Bu heyetle birlikte ülkenin çeşitli kentlerindeki müzik birimlerini ve özellikle Mainz'daki ünlü nota basımevi Schott Yayınevi'ni ziyaret etmişlerdir. Ayrıca Bayreuth'daki Wagner festivaline katılmışlardır.¹⁸

1972 yılında beste çalışmalarını yapmış olduğu İstanbul Kanlıca'daki evinde çıkan yangın sonucu tüm eserleri yanmıştır. Bunun üzerine büyük çabalarla eserlerini toplamaya ve tekrar bir araya getirmeye çalışan Akın, bu talihsiz olaya rağmen yılmayarak yeni eserler üretmeye devam etmiştir.¹⁹

7 Ocak 1973 tarihinde üzerinde yaklaşık otuz yıl çalışmış olduğu *Yunus'tan Değişler* sahne müziği eserinin solo ses ve orkestra için tamamlanmış olan üç bölümünün ilk seslendirilişi şef Robert Wagner yönetimindeki İstanbul Devlet

¹⁵ Sinemis Adige SUN, **Karnında Güneş Olan Adam Muammer Sun**, 118-126.

¹⁶ A.g.k. 140.

¹⁷ 1971 yılı Almanya inceleme gezisine ait fotoğraflar. (Bkz. EK-4)

¹⁸ Evin İLYASOĞLU, İlhan Usmanbaş'a Armağan, 32.

¹⁹ 13 Ağustos 2013 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

Senfoni Orkestrası tarafından bas bariton Mustafa İktu solistliğinde gerçekleştirilmiştir.²⁰

Akın, bu süreçte sahne müzikleri de yazmış, *Kral Çiñçül ile Konuşan Bülbül* çocuk oyunu 1974-75 tiyatro sezonunda İstanbul Devlet Operası tarafından sahneye konmuştur.²¹ Yine aynı yıllarda *Karagözün Berberliği*, *İsyancılar*, *Pırlatan Bal* tiyatro müziklerini bestelemiş ve Haldun Dormen'in sahneye koyduğu *Sokak Kızı İrma* müzikalinin müzik direktörlüğünü yapmıştır .

1975 yılında Akbank Kültür Hizmetleri²² kapsamında *On Çocuk Şarkısı* başlıklı çocuk şarkılarını bestelemiş, Akbank Çocuk Korosu'nun kuruculuğunu ve şefliğini yapmıştır. Koro için bestelemiş olduğu *On Çocuk Şarkısı*'nın tamamının yer aldığı, koloratur soprano Suna Korat'ın ve piyanist Ergican Saydam'ın da Akın'ın eserlerini seslendirdikleri konserler vermişlerdir.²³

1975 yılında armoni dalında İstanbul Devlet Konservatuvarı orta devresini, 1978 yılında kontrpuan dalında yüksek devresini dışardan sınav vererek bitirmiştir. Daha sonra üniversite bünyesine bağlanarak Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarına dönüşen kurumda öğretim görevlisi olarak solfej, armoni, koro ve enstrüman bilgisi dersleri vermiştir.

²⁰ Yunus Emre'den Deyişler'in ilk seslendiriliş konseri kataloğu. (Bkz. EK-5)

²¹ Akbank Çocuk Korosu Konserleri 1975-1976 konser kitapçığı, 10.

²² Akbank Kültür Hizmetleri: Akbank 25. kuruluş yıldönümü dolayısıyla, ülkemizde çoksesli müziğin yayılması amacıyla altı Türk kompozitörüne altı eser ısmarlamıştı. Bu eserler, Ahmet Adnan Saygun'un librettosu Selahattin Batu tarafından yazılmış Köroğlu Operası, Dr. Bülent Tarcan'ın Keman Konçertosu, Cemal Reşit Rey'in sonradan adını Türkiyemiz koyduğu Senfonik Rapsodisi, Necil Kazım Akses'in Ağıt adlı ve Oktay Fırat'ın aynı isimdeki şiirini de seslendiren Yaylı Sazlar Kuarteti, Nevit Kodallı'nın Ebru isimli Piyanolu Kenteti ve Ferit Tüzün'ün Çayda Çıra Balesi'dir. Bunun yanı sıra Cenan Akın'ın kurmuş ve yönetmiş olduğu çocuk korusu kültür hizmetlerinin devamlılığının sağlanabilmesi amacıyla teşkil edilmiştir.

²³ A.g.k., 3.

03 Şubat 1979 tarihinde *Orkestra İçin Üç Türkü* orkestra eserinin ilk seslendirilişi Şef Mircea Basarab yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası tarafından gerçekleştirilmiştir.²⁴

1979 yılında kurulan TRT İstanbul Radyosu Çocuk Korosu'nun kurucusu olmuş, koro şefi olarak bu koro ile birçok radyo ve televizyon kayıtları yapmış, konserler vermiştir.

1982 yılından itibaren Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde lisans ve yüksek lisans öğrencilerine; solfej, armoni, enstrüman bilgisi, kontrpuan dersleri vermiştir.²⁵

07 Aralık 1983 tarihinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda sanatta yeterliliğini almıştır. Aynı kurumda 26 Mart 1986 tarihinde doçentlik ünvanı almış ve Koro Şefi Anasanat Dalı doçentliğine atanmıştır.

07 Şubat 1986 tarihinde *Destan* adlı orkestra eserinin ilk seslendirilişi Şef I. Ionescu Galati yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası tarafından gerçekleştirilmiştir.²⁶

29 Ekim 1989 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti'nin 69. Yıldönümü Kutlamaları çerçevesinde İstanbul ilindeki tüm askeri bandoların ve kendisinin oluşturduğu 3000 kişilik öğrenci korosunun katılımıyla gerçekleştirilen, kendisine ait iki marşın da repertuvarda yer aldığı *Cumhuriyet'i ve Demokrasi'yi Seviyoruz* konserini yönetmiştir.²⁷

1991 yılında T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın görevlendirmesi üzerine ülkemizde ilk kez kurulacak olan güzel sanatlar liselerinin temelini atılmasında

²⁴ Orkestra İçin Üç Türkü eserinin ilk seslendiriliş konser programı. (Bkz. EK-6)

²⁵ Melike AKTAŞ, *Türk Bestecilerinin Piyano Eşlikli Şan Yapıtları*, 105.

²⁶ Destan orkestra eserinin ilk seslendiriliş konser kataloğu. (Bkz. EK-7)

²⁷ Cumhuriyet'i ve Demokrasi'yi Seviyoruz konser kataloğu. (Bkz. EK-8)

büyük rol oynamış, İstanbul Güzel Sanatlar Anadolu Lisesi'nin açılışında görev olarak kuruluşun yapılandırılmasına öncülük etmiştir.²⁸

Yine aynı yıl şefliğini yaptığı Ruhi Su Dostlar Korosu ile Almanya'nın Köln şehrinde bulunan Kölner Konser Salonu'nda kendi koro eserlerinin de seslendirildiği bir konser vermiştir.²⁹

1995 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda profesörlük ünvanını almış ve aynı kurumdan 1998 yılında emekli olmuştur.

1998-1999 eğitim öğretim yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anasanat Dalı'nda yüksek lisans programında Eğitim Müziği Besteciliği dersleri vermiştir.

1998 yılında *Yunus'tan Değişler* solo, koro ve orkestra için sahne müziği, Cumhuriyetimizin 75. Yıl kutlamaları çerçevesinde T.C. Kültür Bakanlığı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen beste yarışmasında birincilik ödülüne değer görülerek 2000-2001 sezonunda Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü repertuarına alınmıştır. Bu eserin ilk seslendirilişi 29 Ekim 2000 tarihinde şef Naci Özgüç yönetimindeki Ankara Devlet Opera ve Balesi tarafından gerçekleştirilmiştir.³⁰

1999 yılında Polifonik Korolar Derneği'nin dernek yönetim kurulu tarafından polifonik koro müziğinin gelişmesine yaptığı önemli katkılardan dolayı Polifoni Koro Müziğine Hizmet Besteci Ödülü'nü almaya hak kazanmıştır.³¹

²⁸ 06 Şubat 2015 tarihinde ile yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Prof. Selahattin Evcil.

²⁹ Ruhi Su Dostlar Korosu ile Almanya'nın Köln şehrinde verilen konser kataloğu. (Bkz. EK-9)

³⁰ Yunus'tan Değişler solo, koro ve orkestra eserinin ilk seslendiriliş konser kataloğu. (Bkz. EK-10)

³¹ 1999 yılı Polifoni Koro Müziğine Hizmet Besteci Ödülü Belgesi. (Bkz. EK-11)

2000 yılında ENKA Okulları Çocuk Korosu'nu çalıştırmaya başlamıştır. Bu koro ile 2002 yılında Çek Cumhuriyeti'nin Olamuc şehrinde yapılan koro yarışmasına katılarak bronz madalya kazanmış, 2003 yılında yine aynı koro ile 23 Nisan kutlamaları çerçevesinde Avusturya'nın Viyana şehrinde konserler vermiştir.

2004 yılında Mevlana Vakfı Müzik Hizmet Ödülü'nü almış ve ölümüne dek Kültür Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak öğrenci yetiştirmeye devam etmiştir.

Cenan Akın, çoksesli Türk müziği repertuvarının gelişmesine ve çoksesli müziğin ülkemizde yaygınlaşmasına önemli katkıları bulunan, yüzlerce eser yaratarak ülkemizde Milli Kültür doğrultusunda eğitim müziğinin yaratılmasının öncüsü olmuş değerli bir bestecidir. Eserlerinin büyük çoğunluğu ses müziği alanında olan Akın'ın çocuk korosu, gençlik korosu, karma koro, koro ve orkestra, solo ses ve orkestra, solo ses ve piyano için eserlerinin yanı sıra orkestra müzikleri, bando müzikleri, tiyatro müzikleri, piyano eserleri ve solo çalgılar için de eserleri vardır. Özgün müzik dilinin temelini geleneksel müziklerden alan Akın'ın çoksesli eserlerinin yanı sıra klasik Türk müziği türünde; saz eserleri, sözlü eserleri, çocuk şarkıları ve hafif müzik türünde şarkıları da bulunmaktadır.

Türk eğitim müziğinin gelişmesinde öncülük yapan Akın, çoksesli müziğin yaygınlaşması için eğitim aşamasının önemine ve bunun ilk adımı olarak okul koroları kurulması gerektiğine inanarak, çocuk ve gençlik koroları için yüzlerce şarkı bestelemiştir.

Cenan Akın, bestecilik çalışmalarının yanı sıra TRT İstanbul Radyosu Çocuk Korosu başta olmak üzere birçok koronun kurulmasına doğrudan katkılarda bulunmuş, bunların şefliğini de üstlenmiştir.

1955 yılında İstanbul Belediye Konservatuvarından mezun olduktan sonra solfej ve armoni dallarında öğretim görevlisi olarak aynı yıl bu kurumda başladığı eğitim hayatını, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,

Marmara Üniversitesi ve Kültür Üniversitesi gibi kurumlarda ölümüne dek sürdüren Akın, birçok öğrencinin yetişmesi sağlamıştır.

Resmi ve özel kurumların çeşitli tarih ve dallarda açtığı müzik yarışmalarında birincilik, ikincilik, üçüncülük ve mansiyon dahil olmak üzere birçok ödül almış ve çoksesli Türk müzik repertuvarına değerli eserler kazandırmıştır.

Cenan Akın, 02 Kasım 2006 tarihinde İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde tedavisi sürerken beyin tümörü rahatsızlığından dolayı vefat etmiş ve 03 Kasım 2006 tarihinde Karacaahmet Şehitlik Camii'nde kılınan öğle namazına müteakip Kanlıca'daki Mihrimah Sultan mezarlığına defnedilmiştir.

2.2. Besteciliği

Cenan Akın, konservatuvar öğrencilik yıllarından başlayarak yaşamının her evresinde ulusal çoksesli müzik kültürümüzün geliştirilmesi ve tüm topluma yayılarak benimsenmesi amacıyla yerel kültür kaynaklarının tüm imkanlarından yararlanarak sürekli üretmiş çalışkan bir bestecidir.

Müzik yaşamının başından itibaren bestecilik alanında yapmış olduğu çalışmalarını, kendi deyimiyle *“Halkta sanat müziği şuurunu oluşturmak”* yani, müziğinin tüm topluma ulaşması amacıyla yazmıştır. Müziğin topluma ulaşmasının en etkin yolunun şarkılardan geçtiği düşüncesiyle, özellikle insan sesinden çok faydalanmış koro müziği ve vokal yapıtları önceliği olmuştur.

Özgün müzik dilinin kaynağını geleneksel ritim ve halk müziği ezgilerinden alan Akın, yerelden evrensele ulaşmak amacıyla önemli çabalar sarfetmiş bir bestecidir.

Eserlerinde Türk müziğini çağdaş Batı tekniğiyle işleyiş tarzı, form açısından sadeliği ön planda tutması, modal, polimodal, tonal tınların yanında nadiren de olsa

uyuşumsuz akorlar kullanması, vokal eserlerinde prozodi dengesi ve halk müziklerinden esinlenen zengin ritmik dokusu Akın'ın müziğindeki ön plana çıkan karakteristik özellikleri oluşturmaktadır.

Akın'ın eserlerinde ezgi her zaman ön plandadır. Özellikle Türk halk müziğinden yararlanırken, özünün değişime uğramamasına çalışmıştır. Eserlerinde halk müziğini ya doğrudan almış ya da esinlenerek özgün formlar oluşturmuştur. Bestecinin özgün müzik dilinin temelini halk müziğinden esinlenen ezgi çizgisi ile bu ezgiyi devamlı canlı ve dinamik tutan eşlik yapısı oluşturur. Ezgi ve eşlik yapısına bazen ikincil ezgiler eklenmekte, bazen de eşlik ikincil ezgiye dönüşerek ezgiyi renklendiren bir rol oynamaktadır.

Akın'ın çağdaş çoksesliliğin kurallarını iyi bir şekilde özümsemiş olması, müziğin yatay ve dikey elemanlarını çok dengeli bir biçimde kullanmasıyla ön plana çıkmaktadır. Eserlerinde kontrpuan tekniği ve dikey çoksesliliği eserin bütünlüğünü ve zengin karakterini bozmayan bir duyarlılıkla kullanmıştır.

Kemal İlerici'nin temelini dörtlü ses aralığına dayanan akor yapılarından oluşan sisteminden faydalanmış olan Akın, dörtlü akorlara yer yer çeşitli başka seslerin de eklenmesi ile bunu zenginleştirmiş ve bu sistemle bağını koparmadan kendi akor tınısını oluşturmuştur. Dörtlü armoni Türk müziğini öz olarak da ön plana çıkararak, müziğinin içinde yer verdiği makamsal tınların ifade bulmasını sağlamaktadır. Tonal armoninin kullanımında majör, minör, eksik ve artık akorlardan sıkça faydalanmış, özellikle halk müziğinden esinlenen ezgilere eşlik için modal tınları sıkça kullanmıştır.

Yazmış olduğu vokal müziklerinin temelini oluşturan tekst kullanımı konusunda çok seçici olan Akın, eserlerinin büyük bölümünde sözlerini yazmış olan şair bir bestecidir. Eserlerinde Cumhuriyet edebiyatında ön plana çıkmış olan Fazıl Hüsnü Dağlarca, Faruk Nafiz Çamlıbel, Orhan Veli Kanık, Cahit Sıtkı Tarancı, Hasan Ali Yücel, Nazım Hikmet Ran, Tahsin Saraç, Yahya Kemal Beyatlı gibi

şairlerle birlikte Yunus Emre, Mevlana Celaleddin Rumi, Ömer Hayyam gibi tüm insanlığa mal olmuş şair ve sufilerin dizelerini de kullanmıştır. Bu Akın'ın edebiyat alanında büyük bir birikime sahip olduğunu göstermekle birlikte, bu birikimden beslenen zengin ruh dünyasını müziğinde yaşatma çabasını da ortaya koymaktadır.

Cenan Akın'ın edebiyat ve müzik ilişkisi sadece sözlü eserlerinde değil orkestral ve enstrümantal eserlerinde de ortaya çıkmaktadır. Örneğin; *Orkestra İçin Üç Türkü* başlıklı senfonik orkestra eserinin ilk bölümü olan *Dumanlı Boğaz*'da Kemal Tahir'in Bozkırdaki Çekirdek romanından, senfonik orkestra için yazmış olduğu üç bölümlü *Gençlik İçin Süit*'ini İstiklal Marşımızın sözlerinden esinlenerek bestelemiştir. *Piyano İçin Altı Parça* albümünde ise çocuk şair Mine Aydın'ın altı şiirinden esinlenmiştir.³²

Eserlerinin büyük çoğunluğunu oluşturan vokal müzik eserlerini yaratırken, özellikle söyleyecek yaş grubunun ses sınırlarını göz önünde bulundurmıştır. Eserlerinin ses genişliğini 5-7 yaş, 8-12 yaş, 12-19 yaş, 20 ve daha yukarı yaşlardaki yetişkinlere yada standart ses kümeleri olacak şekilde şekillendirmiştir. Bu hassasiyetini sadece ses sınırlarında değil, eserlerin sözlerini de yaş grubunun ruh dünyasına hitap edecek ve özümseyebilecekleri şekilde seçerek göstermiştir.

Çoksesli koro eserlerinde kendi özgün müzik dilini koral müziğin teknikleriyle süsleyerek büyük bir renklilik oluşturmuş ve bu alandaki çok sayıdaki yaratılarıyla çoksesli Türk koro müziği repertuarının oluşmasına büyük katkılar sağlamıştır.

Solo ses için olan eserlerinde insan sesinin tüm olanaklarını ustalıkla kullanmış, sade ve yalın eşlikler yazarak, solo sesin rengini tamamen ön plana çıkarmaya çalışmıştır. Solo ses eserlerinde piyanoyu şiirin anlamını ve duygusunu ön plana çıkartacak şekilde tamamlayıcı bir öğe olarak ele almıştır. Örneğin; 1953 yılında bestelemiş olduğu, sözleri Orhan Veli Kanık'a ait olan solo ses ve piyano için *Kitabe-i Sengi Mezar* başlıklı eserinde bu yapı açıkça görülmektedir.

³² 21 Aralık 2013 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

Bestecinin en belirgin özelliklerinden birisi de eserlerinde piyanoyu kullanmış şeklindedir. Besteci çocuk şarkıları ve koro eserleri için kullandığı piyano eşliklerinde, piyanoyu solo bir çalgı olarak ele almış ve şarkının önüne geçmeyecek şekilde renkli bir canlılık katmasını sağlamıştır. Piyanonun kimi zaman pes seslerinde vurmali çalgılar gibi ritmik öğeleri barındıran, kimi zamansa tiz seslerini kullanarak kıvrak hareketlerle eşlik edilen melodiye dinamizm kazandıran bir unsur olmasını sağlamıştır. Aynı zamanda piyanist ve eserlerinin çoğunu kendisi seslendirmiş olan eşi Nazan Akın, bestecinin eşlik partilerinin solo piyano eserlerini aratmayacak güçlü yapısına dikkat çeker. Solo piyano eserlerinde ise üst seviyede teknik zorlukları barındıran, virtüözlük isteyen pasajlara sıkça rastlanmaktadır. Örneğin; 1986 yılında bestelemiş olduğu *Duyuş* başlıklı piyano eseri bu yapıda bir eserdir.

Orkestra eserlerinde orkestranın zengin renk paletini eserin karakterini yansıtmada çok ustalıkla kullanmış olan besteci, özgün bir orkestrasyon tekniği uygulamıştır. Yaylı çalgılar ve tahta üflemeli çalgılar arasında dengeli bir kullanımı tercih eden besteci bakırların parlak renklerinden faydalanarak renkli bir orkestrasyon üslubu oluşturmaya çalışmıştır. Bunun yanı sıra kendisinin besteciliğinin yanı sıra vurmali çalgılar sanatçısı olmasının getirmiş olduğu avantajla, vurmali çalgıların kullanım yerlerini orkestra eserlerinde çok ustalıkla seçmiştir. Akın, vurmali çalgıların kullanımında eserin ritmik özelliklerini ön plana çıkararak dinamik bir orkestralama tekniği elde etmeye çalışmış, ayrıca halk müziğinden esinlenen ezgilerinin özgün havasını bu sayede tam olarak ifade edebilmiştir. Örneğin; 1978 yılında bestelemiş olduğu, *Orkestra İçin Üç Türkü* başlıklı eseri bu özellikleri barındıran yapıda bir eserdir.

Geleneksel müzikten kaynaklanan müziğinin özünü Batı formları içinde ustalıkla sunmaya çalışan bir besteci olarak Akın, bunu yaparken de özgün olma kavramını hiçbir zaman yitirmemiş, yaratılarında bunu açık şekilde göstermiştir.

2.3. Eserleri

Eserlerinin büyük çoğunluğunu vokal müziğin oluşturduğu Cenan Akın'ın çocuk korusu, gençlik korusu, karma koro, koro ve orkestra, solo ses ve orkestra, solo ses ve piyano için eserlerinin yanı sıra orkestra müzikleri, sahne müzikleri, bando müzikleri, tiyatro müzikleri, piyano eserleri, gitar ve flüt için solo çalgı eserleri vardır. Bu bölümde söz yazarı belirtilmemiş eserlerin sözleri de Akın'a aittir.

Özgün müzik dilinin kaynağını geleneksel müziklerden alan Akın'ın çoksesli eserlerinin yanı sıra klasik Türk müziği alanında; saz eserleri, sözlü eserleri, çocuk şarkıları ayrıca hafif müzik türünde şarkıları da bulunmaktadır.³³

2.3.1. Orkestra Eserleri

1. Anadolu Süiti

Besteleniş Tarihi: 1954

- I. Dağlar
- II. Zeybek (Orta Anadolu)
- III. Karşılama ve Giresun Kayıkları (Trakya ve Karadeniz)
- IV. Maya (Orta Anadolu)
- V. Horon ve Bar (Karadeniz, Doğu Anadolu)
- VI. Son Parça (Doğu Anadolu)

Cenan Akın'ın büyük çaplı ilk eseri olan ve daha öğrenciyken 1954 yılında bestelemiş olduğu orkestra eseridir. *Anadolu Süiti*'nin günümüze kadar tamamı seslendirilmemiş olsa da, Orta Anadolu Yöresi'nin folklorik karakterini yansıtan dördüncü bölümü *Maya*, ilk seslendirilişi Şef Şerif Yüzbaşıoğlu yönetimindeki

³³ Bu çalışma Akın'ın çoksesli çağdaş Türk besteciliği ve koro müziği alanındaki çalışmalarını ele aldığından, Cenan Akın'ın Klasik Türk Müziği türündeki Saz Eserleri (**Bkz. EK-12**), Sözlü Eserleri (**Bkz. EK-13**), Çocuk Şarkıları (**Bkz. EK-14**), Hafif Müzik Türündeki Şarkıları (**Bkz. EK-15**) ile ilgili bilgiler EKLER bölümünde sunulmuştur.

İstanbul Şehir Orkestrası tarafından 27 Aralık 1964 tarihinde İstanbul Saray Gazinosu'nda yapılmıştır.

Anadolu Süiti adlı orkestra eseri altı bölümden oluşmaktadır. Akın bu eserinin her bölümünde farklı bir yöreyi ele almış, halk müziğinin geleneksel ritimlerini Anadolu topraklarında ait oldukları yörelerin yerel karakterini yansıtarak kullanmıştır. Anadolu Süiti bestecinin Anadolu yörelerine ait halk müziklerinin ritmik ve melodik özelliklerini tüm detaylarıyla incelediğini gösteren, uzun hava, halay, zeybek, horon ve güzelleme gibi ritimlerin yöresel karakterde ön plana çıkarıldığı, çoksesli ve orkestral müziğin olanaklarını kullanarak, halk müziğini zenginleştirmeyi amaç edindiğini gösteren çok kapsamlı bir eserdir. Bestecilik yolunu çizdiği öğrencilik yıllarının yaratısı olan bu çok kapsamlı eserde Akın'ın, Anadolu'nun tüm yörelerini yerel karakterdeki ezgilerini ve ritimlerini ayrı ayrı inceleyerek halk müziğini; malzeme ve öz olarak tüm detaylarıyla özümlediğini ve kendisine esin kaynağı olarak aldığını izleriz. Besteci eserin bölümlerinde yörelere ait türkü motiflerini duyurarak, yörenin folklorik karakterini ön plana çıkarmaya çalışmıştır. Örneğin; Maya isimli dördüncü bölümün ana karakterini oluşturan Orta Anadolu yöresine ait bir ağıttır.(Bkz. Örnek: 2.1)

Örnek 2.1: Maya Başlıklı Bölümde Ağıt Temasının Keman Partisinde Duyuruluşu

Besteci eserinin bu bölümünde verem hastalığına yakalanmış bir saz şairinin acılarını ve çaresiz serzenişini konu aldığını belirttiği, eserle ilgili Orkestra dergisinde yayınlanan *Maya İçin* başlıklı yazısı şu şekildedir:

“İlk defa, İst. Şehir Orkstrasının 27 Aralık konserinde çalınacak olan Maya adlı parça, 1954’de bestelemiş olduğum ve kaynağı halk müziği olan Anadolu Süiti orkestra eserimin orta bölümüdür. O da on yıl öncesinin yaygın bir uzunhavası idi. Şöyle:

“Ankara’da yedim taze meyvayı

Boşuna çiğnemişim yalan dünyayı

.....

Keskine varınca koptu kıyamet

.....

Söyleyin anama anam ağlasın

Anamdan başkası yalan ağlasın.”

Bu uzun havayı çıkaran saz şairi, yine o yıllar pek yaygın bir hastalığın, halk diliyle “ince hastalığın” kurbanı idi. Ve bu hastalık o zamanki Türk toplumu üzerinde kapkara bir kader bulutu idi. Gazeteler sık sık yazardı: “Yılda 50-60 bin kişi veremden ölüyor.” diye. Ve işte bu konser programında onun tükürdüğü kanın, (koptu kıyamet cümlesi) sanat olarak sunuluşunu göreceksiniz. Gerçek burada, küçük bir ezgi, ama, dramdır. Halk sanatlarının değer ve güçlülüğü ise, onların gerçek bir yaşantıdan, olayın tam bağrından kopup gelmesindedir.

Ne pahasına mı? Bazen hayatı pahasına.

Bu acılı ezgide sezdiğim şu: Bilinçli-bilinçsiz, o, bir şeyler anlatmak istemişti. Her gerçek yaratıcı gibi.

Bu, yaşama sözcüğünden habersiz, yoksulluğa ve yokluğa yüzyıllardır hükümlü, bilemediği ve daha uzun süreler bilemeyeceği(karanlıkta çünkü) nedenlerin baskısında ezilmiş, sinmiş, yine bilemediği nedenlerin çizdiği mutsuz kaderini takdiri ilahi diye kabullenmiş, yaşama gücüne erişemeyince, ondan yoksun olmanın verdiği bir hınçla: “Yalan dünya” diye dünyasını lanetlemiş ve kendi sonunu, kıyametin koptuğunu görünce de en ilkel sevgiye, ana sevgisine sığınmış, bilememiş, anlayamamış, ama sezebilmiş, duyabilmiş bir halk sanatçısının, acılı bir söyleyişidir.

Ezginin ele alınışına gelince:

Ezgi, yukarıda sözünü ettiğim hayatı yaşayan kişiliğin iç dünyasındaki çatışmaları, acılı isyankar, coşkun, içe kapanık-ezik bir karakterde anlatıyor. Ama hep kendiyle kendisinin tekrarı ile.

Büyük teknik sorunlar aramayın onda...

O sadece, orkestrayla sunulan bir uzun havadır.

Kuruyan bir ağacın bu son meyvasının anlatılması için, birine rastlaması gerekiyordu. Bana rastladı. Ben de tuttum anlatmaya çalıştım...

Hepsi bu... ”³⁴

2. Destan

Besteleniş Tarihi: 1970

I. Bir Varmış, Bir Yokmuş, İnsan Varmış

II. Ağıt Varmış

III. Dostluk Varmış

Cenan Akın'ın TRT'nin siparişi üzerine 1970 yılında bestelemiş olduğu Destan isimli üç bölümden oluşan eserinin ilk seslendirilişi 07 Şubat 1986 tarihinde İ.İonescu Galati yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası tarafından yapılmıştır.

İnsanın güzele ulaşma çabasını ve bu süreçte geçtiği ruhsal aşamaları dile getirmeyi amaç edinen Akın, bu eserinde kendi hayat felsefesini müzik yoluyla yansıtmaya çalışmıştır. Bestecinin bu görüşlerini yansıtan eserin ilk seslendiriliş konseri katalogundaki eser açıklaması şu şekildedir:

“1. bölümde, yaşamı duyan insanın, daha güzele ulaşmak için, kendisiyle, doğayla kurmaya ve biçimlendirmeye çalıştığı yeryüzü ile savaşımı anlatılmaktadır. Binlerce yıldır sürmekte olan bu yüce çaba, elbette acıları da beraberinde getiriyor ve “Ağıt” var oluyor. Ağıt ezgisi, solo korangle ile başlar, 2. bölüm boyunca sürer. Ama sevgi, dostluk ve umut tükenmez ve kemanlarda duygulu dost çağrısı yükselerek 3. bölüme bağlanır. Bu çağrı yavaş yavaş sönerek sonsuzluğa karışırken, eser sona erer.”³⁵

3. Üç Orkestra Türküsü

Besteleniş Tarihi:1978

³⁴ Cenan AKIN, **Maya İçin**, 12-13.

³⁵ 07 Şubat 1986 tarihli İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası konser katalogu.

- I. Dumanlı Boğaz
- II. Ağıt
- III. Yiğitleme-Zeybek

Üç Orkestra Türküsü başlıklı eserin ilk seslendirilişi 03 Şubat 1979 tarihinde şef Mircea Basarab yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası tarafından yapılmıştır. Eserin *Dumanlı Boğaz* adlı ilk bölümü yazar Kemal Tahir'in *Bozkırdaki Çekirdek* romanından esinlenerek bestelenmiştir. Eserin ilk seslendiriliş konseri katalogunda Özer Sezgin tarafından derlenen eser açıklaması şu şekildedir:

“Cenan Akın'ın 1978 yazında başlayıp bitirdiği “Orkestra İçin Üç Türkü” adlı yapıtı bugün orkestramız tarafından ilk kez seslendirilmektedir. Üç bölümden oluşan yapıt bize yurdumuzun türkülerinden kaynaklanan yeni bir yorum getirmektedir.

Birinci bölüm: “Dumanlı Boğaz” Hüseyini dizisinden kök almıştır. Korno solunun küçük girişinden sonra türkü sergilenir, daha sonra gelişme bölümünde zaman zaman kanon tekniğinden yararlanılarak eser gerilim noktasına ulaşır, bölüm tekrar baştaki türküye dönerek sona erer.

İkinci bölüm bir ağıttır. Geleneksel ağıtın acılı içeriğini yansıtan bu bölümde girişten sonra nefesli sazlarla özellikle koranglede dramatik bir anlatım sergilenmektedir. Zamanla türkü ağıtlardaki yoğun acı ve haykırışa ulaşmaktadır.

Üçüncü bölüm yiğitleme ve zeybek olarak iki türküden oluşur. Türk Aksağı diye adlandırılan 5 / 8'lik ölçü ile yazılmış olan birinci türkü (Yiğitleme) özünde kahramanlık türkülerinde bulduğumuz yiğitçe anlamla yüklüdür. Davul bu türküde gelenekteki gibi tokmak/çomakla çalınır ve yiğitleme kesilmeksizin Zeybeğe bağlanır. 9 / 4'lük Zeybek kendi adını aldığı vurgulu zeybek ritmiyle gelişir ve tekrar yiğitlemeye dönülerek küçük bir koda ile eser sona erer.”³⁶

4. Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş (Yaylı Çalgılar Orkestrası İçin)

Besteleniş Tarihi: 1987

³⁶ 03 Şubat 1979 tarihli İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Konser Kataloğu.

Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş ilk seslendirilişi 05 Haziran 1993'te Betin Güneş yönetimindeki Ensemble Mondial Köln Oda Orkestrası tarafından Almanya'nın Köln şehrinde yapılmıştır.³⁷

5. Anadolu'dan Ağıtlar

Besteleniş Tarihi: 1996

I. Çanakkale Türküsü

II. Ali Paşa Ağıtı

III. Mehmedim Can Veriyor

IV. Yemen Türküsü

6. Gençlik İçin Süit

Besteleniş Tarihi: 1998 sonrası.³⁸

I. Türkü

Hür doğmuşum, hür yaşarım.³⁹

(Yurdum özgür, türkülerimde.)

II. Çökertme

Kükremiş sel gibiyim,

Bendimi çiğner aşarım.

III. Zeybek

Hangi şaşkın bana zincir vuracakmış, şaşarım.

Cenan Akın'ın senfonik orkestra için bestelediği bu eseri üç bölümden oluşmaktadır. Besteci eserin aynı zamanda esin kaynağı olarak gösterdiği eserin

³⁷ Bu eser teknik olarak Örnek Eser Analizleri bölümünde inlenmiştir.(Bkz. Bölüm: 2.4.1)

³⁸ “Gençlik İçin Süit” eserinin partiyonunda ve hiçbir yazılı kaynakta eserin bitiş tarihi net olarak belirtilmemiş olmakla birlikte, bestecinin özel çalışma notları arasında 1998 yılı sonrasında yazmış olduğu eser listesinde yer almaktadır.

³⁹ Bölüm başlıklarının altında yer alan dizeler eser partiyonunda bölüm başlıklarıyla birlikte belirtilmektedir. İstiklal Marşı'na ait olan bu dizeleri besteci bölüm başlığıyla birlikte kullanmaktadır.

bölüm alt başlıklarını da, şair Mehmet Akif Ersoy'a ait olan İstiklal Marşı'nın dizelerini kullanarak oluşturmuştur. Besteci eserin partiyonunda şu açıklamalara yer vermiştir:

“Kurtuluş Savaşı yıllarında yoğun duygu ve düşünce içeriğiyle o günlere katılan,yön veren ve tanıklık yapan İstiklal Marşı'mızın bazı cümleleri “Gençler İçin Süit”in üç bölümünün her biri için yaratıcı güç olmuştur.”

7. Yunus'tan Deyişler 1-2 (Solo Ses, Koro ve Orkestra İçin Sahne Müziği)

Besteleniş Tarihi: 1972-1998

Yunus'tan Deyişler bestecinin uzun yıllar üzerinde çalışarak şekillendirdiği ve iki ciltten oluşan bir eserdir. Eserin ilk örneklerini oluşturan solo ses ve orkestra için olan üç bölümü ise, bestecinin eser üzerinde çalışmaya başlamasından kısa süre sonra tamamlanmıştır.

- I. Hey Dost
- II. Dosta Gidelim Gönül
- III. Nolisar-Nolacak

bölümlerinin ilk seslendirilişi 07 Ocak 1973 tarihinde Robert Wagner yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası tarafından Bas Bariton Mustafa İktu'nun solistliğinde yapılmıştır.

Bestecinin Yunus Emre'ye yönelişinin düşünsel dayanağını ve felsefesine de yer verdiği, eserinin ilk yaratılarını oluşturan üç bölümle ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“Yunus Emre'den Deyişler⁴⁰ solo, koro ve orkestra için halen üzerinde çalışmakta olduğum bir eser. Bu eserimde Yunus Emre

⁴⁰ Besteci 1973 yılında eserinin ilk örneklerini sunarken eserine Yunus Emre'den Deyişler olarak isimlendirmiş, 1998 yılında son halini verdiğinde ise Yunus'tan Deyişler olarak isimlendirmiştir.

bana bazen kendi yarattığı yarin hayali peşinde diyar diyar dolaşan saz şairi, halk aşığı, bazen de tekkesinin loş hücrelerinde gerçeği arayan, hakkı arayan, zikreden bir derviş olarak görüldü. Kısaca, insana giden yolda insan için, sevgi için Yunus'un peşine takıldım.

Beste yaparken besteciye yol gösteren şiirlerin havası, özü ve niteliğidir. Ayrıca öz, bestecinin anlayış ve anlatışıyla yeni bir yorum kazanır. Ben de besteci olarak Yunus'u yorumlarken 1250-1300'lerin Yunus'u olmak istedim. Diyar diyar tozlu yollara düştüm, loş hücrelerde varolan ve var edeni düşündüm..."⁴¹

Yunus'tan Deyişler isimli solo, koro ve orkestra için sahne müziği eserinin tamamı ise, 1998 yılında Cumhuriyetimizin 75. Yıl kutlamaları çerçevesinde T.C. Kültür Bakanlığı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen beste yarışması büyük ödülüne değer görülerek, 2000-2001 sezonunda Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü repertuvarına alınmış, ilk seslendirilişi 29 Ekim 2000 tarihinde şef Naci Özgüç yönetiminde Ankara Devlet Operası ve Balesi tarafından seslendirilmiştir. Eserin ödüle değer görülen birinci cildi sekiz bölümden oluşmaktadır:

- I. Niçin Ağlarsın
- II. Taştın Yine....
- III. Aşk Gelicek
- IV. Yanam Hey Dost!
- V. Aşkın Aldı...
- VI. Ölüm Haberi.
- VII. Evvel Bahar.
- VIII. Niçin Ağlarsın?(Tekrar)

Bestecinin ilk seslendirilişi nedeniyle eserle ilgili yapmış olduğu açıklama şu şekildedir:

"Yunus Emre'den Deyişler", Yunus şiirlerinden kendi duygu ve düşünce dünyamı bezeyen eşsiz güzellikte, onbeşinin çok değişik tarihlerde (yaklaşık otuz yıl boyunca) bestelenmesiyle oluşan iki

⁴¹ 29 Ekim 2000 tarihli Ankara Devlet Opera Balesi Konser Kataloğu.

ciltlik koro ve orkestra için bir eserimdir. Bu konserde birinci cildini var eden sekiz şarkıyı dinleyeceksiniz.

En baştaki birinci şarkı, en sonda sekizinci olarak tekrarlanıyor ve bu şekliyle tüm şarkılar bir çemberle bütünleşmiş oluyor.

Gençlik yıllarımda, bestecilik yolumu ve kişiliğimi arayış içindeyken bir ilke benimsemiştim; “Saz çalmasını bilen besteci olabilmek.” Yani; geleneksel ezgi ve ritimlerimizi kendi çağdaş besteci dilimize katabilmek..

“Niçin Ağlarsın?”, “Evvel Bahar Olmayınca” ve diğer şarkılar, bir de bu ilke ışığında dinlensin isterim.

Yunus’un şiirlerini kendi yaşamına katarak yüzyıllardır onunla yaşayan, özlemlerini, duygularını bu şiirlerde bulan halkımıza, cumhuriyetle birlikte yeniden yaratılan çağdaş müzik kültürümüzün bir ürünü olan bu yeni “Yunus Emre” yorumunu niye ulaştıramıyoruz? diye çok sormuş, beceriksizliğime hayıflanmışımdır.

Eser şimdi asıl sahiplerinin yani siz sayın dinleyicilerin huzurunda, burada kazanacağı başarıyla, o çok özlediğim “Yurt Yollarına” düşebilir. Şarkı şiirleri kendi kimliğini zaten açıklıyor. Besteci olarak küçük bir-iki söz söylenebilir.

Birinci şarkı bir ağıttır. Bazen kadere boyun eğmiş, bazen niçin diye sorgulamış, bazen hırçın ya da uysal feryadı yeri göğü inletmiş. Herşey “niçin” sözcüğü olmuştur. Ağıt bu; acısıyla yürekleri dağlamış.

İkinci şarkı “Taştın Yine Deli Gönül” (ben şarkıyla türküyü eş anlamda kullanıyorum). Başlangıçtaki yaylı sazlarda, yatağında gürül gürül akan bir nehrin uğultusunu duyarız. Bu uğultu üzerinde, coşkulu bir yakınma, dertleşme yer alır ve ardından eşsiz yalınlıkta ve güzellikteki şiirin, “uzun hava” olarak tenorlarda duyulması gelir; “Karlı dağların başında, salkın salkım duran bulut...” vb. Yine gürül gürül sular duyulur ve şarkı coşkulu sona erer.

Üçüncü şarkı bir güzellemedir. Elbetteki benim yorumum, benim verdiğim beste kimliği böyledir. “Aşk Gelicek (gelince) cümle eksikler biter.”

Dördüncü şarkı sanki bir derviş ağzıdır. “Hey Dost!” diye haykırır. Tozar toprak olur, mum olur yanar, erir Dost’u arar. İlla

ki Dost, haykırış tüm dünya içindir. “Heeey Dost!” Bu ses evreni kaplar.

Beşinci şarkı çok tanınan bir şiiirdir. “Aşkın aldı benden beni, bana seni gerek seni...” Bir şaheser olan geleneksel şarkısı olmasaydı, ben nasıl bestelerdim acaba? diye sürekli sorduğumdan bir cevap olarak besteledim..

Altıncı şarkı yine dosta gitmekten bahseder; “Ölüm haberi gelmeden, Ecel yakamız almadan...”

Yedinci şarkı kır atmosferi yaratan bir girişten sonra halk ozanı büyük bir coşkuyla türküsüne başlar; “Evvel bahar olmayınca, Kızıl gün açılmaz imiş!”

Sekizinci şarkı, birinci şarkının tekrarıdır. Onunla anlatım tamamlanır. Tüm şarkıların, türkülerin benim yaratmam olduğunu söylemeliyim.

Bağlama çalmasını hala öğrenemedim. Ama türkü yakmasını? Ne dersiniz? Doğal ki cevabını konserden sonra almak isteyeceğim.

Prof.Cenan Akın⁴²

N’ôlisar ismini taşıyan bölümü hariç hiç seslendirilmemiş olan eserin ikinci cildinin bölüm başlıkları ise şu şekildedir:

- I. Ey Dünya Benimdir Diyen!
- II. Yoldaş Olalım İkimiz!
- III. Nideyim?
- IV. Beni Bende Demen
- V. Taşdın Yine Deli Gönül
- VI. Şol Beylerin Ettikleri
- VII. Yanan Kömür Kızan Demir
- VIII. N’ôlisar

8. Gelibolu’da 18 Mart 1915’ten Beri Uyuyanlara (Solo Ses ve Orkestra İçin)

Besteleniş Tarihi: 2003

⁴² A.g.k., 4.

9. 29 Ekim (Yaylı Çalgılar Orkestrası İçin)

Besteleniş Tarihi:2003

10. Mevlana Süiti (Yaylı Çalgılar Orkestrası İçin)

Besteleniş Tarihi:2004

I. Esen Yel

II. Sen Sende Ben Bende

III. Giz Dolu

IV. El Veriyor(Ağıt)

V. Sensiz Olmaz

VI. Evren Kapısı Aralanıyor

11. Değişim yada Dönüşüm (Yaylı Çalgılar Orkestrası İçin)

Besteleniş Tarihi: 2005

12. Toz / Evrende Toz Olmak (Yaylı Çalgılar Orkestrası için)

Besteleniş Tarihi:2005-2006

Besteci eserin partiyonunun sonuna Yunus Emre'nin şu dizelerini not düşmüştür:

“Bu dünyadan gider olduk,

Kalanlara selam olsun.”

2.3.2. Koro Eserleri

Cenan Akın'ın koro eserleri yazıldıkları ses grubuna göre karma koro ve çocuk korusu eserleri olarak iki gruba ayrılmaktadır.

2.3.2.1. Karma Koro Eserleri

1. Yunus Emre Şiirleri Üzerine Sevgi Şarkıları

Besteleniş Tarihi: 1990

- I. Sorar İsen Aşk Kimdedir?
- II. Ha Demeden Hayran Olur (Erkek Sesleri Korosu İçin)
- III. Ben Seni Bulmuş İken⁴³
- IV. Taştın Yine Deli Gönül
- V. Aşkın Aldı Benden Beni (Kadın Sesleri Korosu İçin)
- VI. Benim İşim Sevi İçin (Kadın Sesleri Korosu ve Piyano İçin)
- VII. Sordum Sarı Çiçeğe (Kadın Sesleri Korosu İçin)

Yunus Emre Şiirleri Üzerine Sevgi Şarkıları adlı bu eser T.C. Kültür Bakanlığı tarafından 1991 Yılı'nın Yunus Emre'nin 750. Doğum Yıldönümü olması dolayısıyla, bütün dünyada *Yunus Emre Sevgi Yılı* olarak ilan edilmesi üzerine 1990 yılında besteciye sipariş edilmiştir. Eserin Kültür Bakanlığı tarafından sipariş edilen kısmı yukarıda bulunan sıradaki ilk dört şarkıdır. Ancak besteci diğer üç şarkıyı da ekleyerek eserini bir albüm şekline getirerek sunmuştur.

Besteci tarafından eserin Kültür Bakanlığı'na tesliminden sonra daha üzerinde çalışıp, küçük değişiklikler yapmış ve aşağıdaki sıraya göre son şeklini vermiştir.

- I. Aşk Kandedir?
- II. Taştın Yine Deli Gönül
- III. Ben Seni Bulmuş İken
- IV. Ha Demeden Hayran
- V. Aşkın Aldı
- VI. Sordum Sarı Çiçeğe
- VII. Benim İşim Sevi İçin

⁴³ Bu eser Örnek Eser Analizleri Bölümünde teknik olarak analiz edilmiştir. (Bkz. Bölüm: 2.4.5)

2. Can Yurdum (Karma Koro İçin)⁴⁴

Besteleniş Tarihi: 1981

- I. Yurdumun İlk Baharında - Şiir: Aşık Nesîmi
- II. Binler Selam
- III. Balıkçıların Türküsü / Bize Tarladır Deniz⁴⁵
- IV. Can Yurdum⁴⁶
- V. Halay

Bu şarkı albümü tarihinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı tarafından satın alınmıştır.

3. Mani'ler / Minyatürler - "Sevi Ve Ölüm Üzerine" (Oda Korosu İçin)

Besteleniş Tarihi: 1982

- I. Meleşim Mışıl Mışıl
- II. Sen Kalbime Bakta Gel
- III. Başkasına Meyl Etmez
- IV. Kırk Gün Sabah Olmasa
- V. Yar Yaramı Sarar Mı?
- VI. Gönül Yar İçin Ağlar
- VII. Ben Senden Döner Miyim?
- VIII. Ayrılık Olmasaydı
- IX. Her Gelen Bakar Gider
- X. Sessizce Sona Ermek Söz:Cenan Akın

Mani'ler / Minyatürler isimli eser bestecinin halk manilerinden seçkileri üzerine oda korosu için yazılmıştır. Eserin yurtdışında seslendirilebilmesi amacıyla

⁴⁴ Bu eser 17 Kasım 1982 tarihinde İstanbul Devlet Konservatuvarı tarafından satın alınmıştır.

⁴⁵ Besteci eserin başlığına iki isimlendirme yapmıştır.

⁴⁶ 1968 yılında TRT Ankara Çok Sesli Korosu'nun Kuruluşu'na ithafen yazılmıştır. Eserin koro-orkestra ve solo ses-piyano için düzenlemeleri de mevcuttur.

Almanca çevirisi de mevcuttur. Besteci olarak aldığı sorumluluğun bilinciyle, üretkenliğini yaşamı boyunca aralıksız olarak sürdüren Akın'ın, hayat felsefesini yansıttığını söylediği⁴⁷ eserinin son bölümünü oluşturan, kendisinin yazmış sözlerinin de olduğu mani ve çalışma notları arasında bulunan yayımlanmamış eser açıklaması şu şekildedir:

“Yukarıdaki ismi taşıyan koro eserimin sözleri binlerce maniden seçilmiştir. Bu halk manileri gerçekten anlam ve duygu doludur. Yalın, bir iki cümlecikle ancak bu kadar derinlik ve güzellik olabilir.

İşte ben de müziğinde yukarıda saydığım özelliklere bağlı kalmaya çalıştım.

Onuncu maniyi(sözlerini) ben yazdım. Bu hayatla bir hesaplaşma gibidir!..

SESSİZCE SONA ERMEK

Başlayıp yola girmek

Çalışıp emek vermek

Güzellikler yaratıp

Sessizce sona ermek.”

Maniler, metinsel olarak kısa ama içerik olarak derin anlamlar taşıyan, özünü halkın kendisinden alan ifadelerle, Akın'ın halkta sanat müziği şuuru oluşturma çabasını gösteren bir çalışmadır. Bu açıdan eserin diğer bölümlerini oluşturan halk manilerinin de sözlerini incelemek, Akın'ın zengin yaratıcılık yönünü ortaya koyarken fikir sahibi olmamızı sağlayacaktır. *Maniler / Minyatürler* eserinde kullanılmış olan halk manileri şu şekildedir:

⁴⁷ 11 Kasım 2013 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

I. Bebeğim Mışıl Mışıl

Bebeğim Mışıl Mışıl,
Gözleri Yeşil Yeşil,
Parlıyor ışııl, ışııl,
Uyusunda büyüsün
Bebeğim mışıl, mışıl.

II. Sen Kalbine Bakta Gel

Erzurum'dan kalkta gel,
Sular gibi akta gel,
Ben sana "gel" diyemem
Sen kalbine bakta gel!

III. Bu Gözler Seni Gördü / Başkasına Meyl Etmez

Zülûf kısa yüz örtmez,
Sevda serimden gitmez,
Bu gözler seni gördü,
Başkasına meyl etmez.

IV. Kırk Gün Sabah Olmasa

Ah olsa, vah olsa,
Gel olsa, git olmasa,
Yarı bana verseler
Kırk gün sabah olmasa.

V. Kırk Gün Sabah Olmasa (Ah Ey!)

Şu dereler çağlar mı?
Dalda bülbül ağlar mı?
Kalbimden yaralandım
Yar yaramı bağlar mı?

VI. Gönül Yar İçin Ağlar

Bahçe bar için ağlar
Ayva nar için ağlar
Karlı dağ güneş için
Gönül yar için ağlar.

VII. Her Gelen Bakar, Gider

Bu sular akar gider,
Taşları yıkar gider,
Dünya bir penceredir,
Her gelen bakar gider.

VIII. Ben Senden Döner Miyim?

Ayrıldım güler miyim?
Arlılık diler miyim?
Katlime ferman olsa
Ben senden döner miyim?

IX. Ayrılık Olmasaydı

Bu dağlar olmasaydı
Çiçeği solmasaydı
Ölüm Allah'ın emri
Ayrılık olmasaydı.

4. Balıkçılar

Besteleniş Tarihi: 1988

5. Işık Öncüleri/Öğretmenim

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş

6. GAP'a Şarkı⁴⁸
Besteleniş Tarihi: 1988
7. Dağ Dağ Uzanır Yurdum
Besteleniş Tarihi: 2001
8. Çoban Çeşmesi
Söz:Faruk Nafiz Çamlıbel
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
9. Gençliğin Yurt Türküsü⁴⁹
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
10. İstanbul'da Sonbahar (Tenor Solo ve Erkek Sesleri Korosu İçin)
Besteleniş Tarihi: 08 Eylül 1996
11. Neredesin? (Erkek Sesleri Korosu İçin)
Besteleniş Tarihi:01 Ağustos 1999
12. Ben Hala Sana
Söz: Serpan Dinçel
Besteleniş Tarihi:15 Ağustos 1996
13. Güzel Yar
Besteleniş Tarihi:15 Ağustos 1996

⁴⁸ Eserin orkestra-koro ve solo ses-piyano İçin farklı iki düzenlemesi daha bulunmaktadır.

⁴⁹ Eserin solo ses-piyano, karma koro, orkestra-erkek korusu için düzenlemeleri de bulunmaktadır.

14. Gönlümün Çiçeğisin

Besteleniş Tarihi:19 Kasım 1996

15. Güzelsin

Besteleniş Tarihi:20 Şubat 1997

16. Senle Doldu

Besteleniş Tarihi:15 Ağustos 1996

17. Bal Olmalı

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

18. Sen Olmadığın Zaman

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

19. Bir De Ben (Solo Ses ve Karma Koro İçin)

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

20. Kara Gece

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Homoritmik⁵⁰ yapıya sahip bir eserdir. Eserin sözleri sadece en üstte bulunan soprano partisinde belirtilmiştir.

21. Hani Maviydi Güneyde

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

22. Hayat Güzelmiş Güya

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

⁵⁰ Homoritmik: Eşit ritimlilik. Çok partili bir eserde aynı ritmik kalıbın bütün partilerde kullanılmasıdır.

23. Rindlerin Ölümü (Solo Flüt / Ney ve Karma Koro için)

Söz: Yahya Kemal Beyatlı

Besteleniş Tarihi: 1984

25 Aralık 1984 tarihinde Yahya Kemal Beyatlı'nın 100. Doğum Yıldönümü dolayısıyla düzenlenen anma gününde seslendirilmek üzere bestelenmiştir.⁵¹ Eserin ilk seslendirilişi bestecinin şefliğini yaptığı Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü Çoksesli Öğrenci Korosu tarafından gerçekleştirilmiştir.

Eserin girişinde sol flüt veya ney tarafından çalınması istenen solo bulunmaktadır. Koronun yer aldığı bölüm solonun bitiminde başlamaktadır.

24. Geçmiş Zaman

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

25. Kır Çiçekleri

Besteleniş Tarihi: 1983

26. Orman

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiştir.

27. Edremit Körfezinde

Besteleniş Tarihi:22 Temmuz 1983

28. Anadolu (Kadın Sesleri Korosu için)

Besteleniş Tarihi:08 Ocak 1988

I. Moderato

II. Adagio

⁵¹ 26 Mayıs 2015 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

29. Kirtim Kirt (Erkek Sesleri Korosu İçin)

Söz: Enver Gökçe

Besteleniş Tarihi:07 Aralık 1974

I. Allegro

II. Presto

III. Adagio

IV. Allegro

V. Andante

VI. Largetto

VII. Allegro

30. Türkiye

Söz: Tahsin Saraç

Besteleniş Tarihi:1979

31. Kara Tren

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

32. Sevdanla Yana Yana

Besteleniş Tarihi:1990

33. Gençlik Dediğin

Besteleniş Tarihi: 27 Aralık 1985.

34. Karadeniz

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

35. Keklik (Bas Solo ve Erkek Sesleri Korosu İçin)

Besteleniş Tarihi: 1968.

Eser Cenan Akın'ın 1967 yılında besteci Muammer Sun ile birlikte TRT adına Van'a türkü derlemeye gittiğinde Yoldüşdü'de bir keklığın vurulmasını konu alan bir Ağıt'tır.

36. Dünya Çocuklarının Şarkısı

Besteleniş Tarihi: 1988

37. Yarın Belki De Yoktur (Erkek Sesleri Korusu için)

Besteleniş Tarihi: 23 Mart 1993

38. Giz Dolu

Söz: Leman Şenbay

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

39. Var Olur Gençlik

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

40. Selam – Zeybek (Erkek Sesleri Korusu için)⁵²

Besteleniş Tarihi: 30 Ağustos 1978

41. Sıla Özlemi

Besteleniş Tarihi: 02 Mart 2002

42. Dağlarbaşı

Besteleniş Tarihi: 27 Aralık 1987

43. Yaşamak En Güzel

Söz: Aliye Yüksek Gönül

Besteleniş Tarihi: 08 Haziran 1986

⁵² Eserin üzerinde “Gençlik ve Spor Bakanlığının düzenlediği Gençlik Ordusunun ilk kitle çalışmasına adanmıştır.” ibaresi yer alıyor.

44. Bahar Olur

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

45. Can Yurdum Güzel Türkiye

Besteleniş Tarihi: 2002

46. Bin Çiçekten Bal

Besteleniş Tarihi: 21 Haziran 1980

47. Kıbrıs Türküsü

Besteleniş Tarihi: 11 Mayıs 1986

48. Bizim Eller

Besteleniş Tarihi: 17 Şubat 1986

49. Doğa'ya Sevgi (Kadın Sesleri Korosu için)

Besteleniş Tarihi: 22 Ocak 2002

50. Sen Sarı Çiçek

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

51. Deli Eder İnsanı Bu Dünya

Söz: Orhan Veli

Besteleniş tarihi: 17 Nisan 2004

52. En Güzel Çağ

Besteleniş Tarihi: 23 Nisan 1985

Eser 1985 yılı Sevda-Cenap And Vakfı Beste Yarışmasına *Bahar* rumuz ismiyle katılmış ve Mansiyon ödülü kazanmıştır.

2.3.2.2. Çocuk Koroları İçin Şarkılar

1. Bozkırlar Yeşerecek (7-18 yaşlar İçin piyano eşlikli şarkı albümü)

- I. Bozkırlar Yeşerecek / Gap İçin Türkü
- II. Bin Sevinç / Ayva Nar / Açıldı Okullar / Bilginin Dostuyuz⁵³
- III. Okuma Bayramı (7 Yaşa Şarkı / İki sesli Kanon)
- IV. Okul Yolu
- V. Balıkçı Dileği / Heyamol
- VI. Geldi Bahar
- VII. İlkbahar
- VIII. Yürü Arkadaş
- IX. Yurduma Özlem

2. Ebe Oyunu

Re sesi üzerine doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

3. Oynayalım Biz

Do majör tonunda, 2 / 4'lük tartımda şarkı.

4. Oyun Çağırıyor

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

5. Yol Kenarına Kaçalım

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

6. Top

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

7. Çınçın Bağlama

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

⁵³ Bu eser Örnek Eser Analizleri Bölümünde teknik olarak analiz edilmiştir. (Bkz. Bölüm: 2.4.4)

8. Oyun Bizim
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
9. Oynar Çocuklar
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
10. Sağlığımız / Sağlığımız İçin
Re doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
11. Sağlık
Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
12. Çal Kemeçe
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
13. Nereden Karşıya Geçelim
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
14. Trafikle Yaşamak
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
15. Yolda Yürürken
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
16. Gel Yarışalım
Besteleniş Tarihi: 16 Ekim 1983
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
17. Herkesin İşi
Besteleniş Tarihi: 27 Ocak 1987
Re doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

18. Yağsın Yağmur

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

19. Bir Dalda İki

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

20. Pazar Yerinde

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

21. Pazarda

Fa majör tonunda, 6 / 8'lik tartımda iki sesli şarkı.

22. Becerili Ol

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda piyano eşlikli şarkı.

23. Oyuna Koşalım

Re sesi üzerinde doryen modunda, 9 / 8'lik tartımda, iki sesli piyano eşlikli şarkı.

24. Elini Bana Ver

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda piyano eşlikli şarkı.

25. Taşıtlar

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.

26. Gel Beraber Oynayalım

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

27. Uçurtma

Söz: Mebuse Kutlu

Besteleniş Tarihi: 25 Mayıs 1979

Mi sesi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.

28. Dost Uçurtma

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 3 sesli şarkı.

29. Vurula Davula

Re minör tonunda, 5 / 8'lik tartımda, 3 sesli şarkı.

30. Vur Davula

La minör tonunda, 10 / 8'lik tartımda şarkı.

31. Eveleme Geveleme

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

32. Guguklu Saat

Do majör tonunda, 3 / 4'lük tartımda şarkı.

33. Tiktak

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda iki sesli şarkı.

34. Haberleşme

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

35. Araçlar

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

36. Duyular

Fa majör tonunda, 6 / 8'lik tartımda şarkı.

37. Bil / Bilgi Çağı

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda piyano eşlikli şarkı.

38. Herşey Güzel

Fa majör tonunda, 6 / 8'lik tartımda, 2 sesli şarkı.

39. Koşmaca Saklambaç Oyunu

Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda piyano eşlikli şarkı.

40. Saklambaç

Sol majör tonunda, 9 / 8'lik tartımda şarkı.

41. Sevgi Ne Güzel

Re minör tonunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.

42. Mavi Top

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

43. Küçük Ayşe

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

44. Ak Akçe Kara Gün İçin

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

45. Gol Olsun

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

46. Kanon

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda iki sesli kanon.

47. Lal-lal

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

48. Yıldızlar

Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

49. Haydi Gel

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda piyano eşlikli şarkı.

50. Elini Bana Ver

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda piyano eşlikli şarkı.

51. Yeni Yıl Geldi

Do majör tonunda, 2 / 4'lük tartımda şarkı.

52. Bayram

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

53. Bayram Var

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

54. Sayılar (Tekerleme)

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

55. Çuf Çuf Tren

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.

56. Tiren

Re sesi üzerinde doryen modunda , 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.

57. İstemek Başarmaktır

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda piyano eşlikli şarkı.

58. Alet İşler

Re doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, 3 sesli şarkı.

59. Postacı Geldi

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

60. Oyuna Gel

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

61. Gel Oynayalım / Oyun

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

62. Layılay (Halay)

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

63. Lastik Top

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

64. Herkesin İşi Vardır

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

65. Uçağım

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

66. Damlalar

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.

67. Bir Damlanın Öyküsü

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.

68. Lodos Var

Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

69. Öt Guguk Öt / Saat Kaç? / Saat Kaç Guguk?

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

70. Trafik şarkısı

Re doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

71. Trafik

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

72. Trafik şarkısı

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

73. Trafik

Re minör tonunda, 2 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

74. Can Soruyor: Bu nedir?

Besteleniş Tarihi: 1980

Re minör tonunda, 2 / 4'lük tartımda şarkı.

75. Doğum Günün Kutlu Olsun

Do majör tonunda, 6 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.

76. Kutlama şarkısı

Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

77. Meslekler

Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

78. Hepsi Senin / Senin

Re sesi üzerinde doryen modunda, 12/8'lik tartımda, 3 sesli şarkı.

79. Beş Duyu- Beş Duyu Beş Kardeş

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

80. Halay Tutuşalım

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük ve 12 / 8'lik tartımda şarkı.

81. Halaya Doyalım

La sesi üzerinde doryen modunda, 9 / 8'lik ve 2 / 2'lik tartımda şarkı.

82. Dünya Çocuklarına Şarkı

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

83. Kardeşlik Güzel

Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

84. Derecik

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

85. Çağlayan Dere

Re minör tonunda, 6 / 8'lik tartımda şarkı.

86. Yeryüzü

Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

87. Dilek

Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 3 sesli şarkı.

88. Kuşçu Amca

Re sesi üzerinde doryen modunda, 2 / 2'lik tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.

89. Selam

Besteleniş Tarihi: 30 Ağustos 1978

Re sesi üzerinde doryen modunda, 9 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.⁵⁴

⁵⁴ Besteci tarafından eserin üzerine “Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın düzenlediği “Gençlik İş Ordusunun İlk Kitle Çalışması”na adanmıştır.” notu düşülmüştür.

90. Bin Çiçekten Bal

Besteleniş Tarihi: 21 Haziran 1980

Re doryen modunda, 4 / 4'lük ve 6 / 4'lük tartımlarda şarkı.

91. Beş Duyu

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, eşliksiz.

92. Beş Duyu

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 5 bölümlü şarkı.

- I. Görme
- II. Koklama
- III. Tatma
- IV. İşitme
- V. Dokunma

Şarkıdaki tüm bölümler hem bir bütün şarkı olarak hem de ayrı ayrı tamamlanarak bütün olan şarkılar olarak yazılmıştır. Bu şarkı bölümleri birbirlerine ara bir vokal melodiyle bağlanmaktadır.

93. Bulmacalar

Re minör tonunda, 2 / 4'lük tartımda şarkı

94. Bulmaca

Re doryen modunda, 9 / 8'lik tartımda , 2 sesli şarkı.

95. Yerli Malı

Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli kanon.

96. Oyuna Çağrı / Ver Elini

Do majör tonunda, 4 / 4'lük, piyano eşlikli şarkı.

97. Ninni

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

98. Uyusun

Mi majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, dört sesli şarkı

99. Nenni

Re sesi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lik tartımda şarkı.

100. Ne Ne Nen Ni

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

101. Ne Nenni Bebek Hu

Fa majör tonunda , 4 / 4'lük tartımda , 3 sesli şarkı.

102. Uyu Bebek

Besteleniş Tarihi: 22 Temmuz 1980

Mi sesi üzerinde doryen modunda, girişte 4 / 4'lük sözlerde 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

103. Emre Kardeşe Ninni

Do sesi üzerinde frigyen modunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

104. Ninni

Besteleniş Tarihi: 26 Ağustos 1990

La minör modunda, 4 / 4'lük, 3 sesli şarkı.

105. Mavi Gök / Sevinç Üretir (Halay)

Besteleniş Tarihi: 11 Aralık 1980

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.

Ayrıca “çubuk, davul veya tokmak”la çalınmak üzere bir parti daha mevcuttur.

106. Halay

Besteleniş Tarihi: Eylül 1980

La sesi üzerinde doryen modunda, 2 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.

107. Masal

Fa diyez sesi üzerinde frigyen modunda, 4 / 4'lük tartımda (bitişte 2 / 4'lük ve 9 / 8'lik tartımlar mevcut), piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.

108. Dünya Çocuklarının Şarkısı

Besteleniş Tarihi: 1988

Mi sesi üzerinde doryen modunda, birinci bölümü 4 / 4'lük ve ikinci bölüm 5/8'lik, piyano eşlikli şarkı.

Bu şarkı TRT tarafından düzenlenen onuncu Uluslararası Çocuk Şenliği'ne katılan Şef Victor Popov yönetimindeki Moskova Çocuk Korusu'nun bestecinin Halay başlıklı çocuk şarkısını orkestra, dans ekibi ve koroyla koreografik gösteriler eşliğinde seslendirmesinin etkisiyle bestelenmiştir.⁵⁵

109. Bir Dünya Bırakın

Söz: Adnan Çakmakçioğlu

Besteleniş Tarihi: 1979

Fa minör tonunda, 4 / 4'lük ve 9 / 4'lük tartımlarda, piyano eşlikli şarkı.

110. Topaçım

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

⁵⁵ 24 Haziran 2014 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

111. İlkbahar
Re minör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
112. Güzel Bahar
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
113. Bahar
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
114. İlkbahar Geldi
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
115. Geldi Bahar
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 3 sesli şarkı.
116. Yurduma Bahar Geldi
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
117. Bahar Gelince
Besteleniş Tarihi: 03 Ocak 1989
Re majör tonunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli, 3 sesli şarkı.
118. Hoş Geldin Bahar
Besteleniş Tarihi: 23 Nisan 1983
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 4 sesli şarkı.
119. Şen Bahar
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli kanon.
120. İlkbahar
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

121. Geldi Güzel İlkbahar
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
122. Bahar Sevinci
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
123. Bahar Sevinci
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
124. Bahar Şarkısı
Do majör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
125. Geldi İlkbahar
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
126. Şen Bahar
Do major tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli kanon.
127. İlkbahar
Re minör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
128. Geldi Bahar
Besteleniş Tarihi: 10 Nisan 1983
Re sesi üzerinde doryen modunda, 12 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
129. Geldide Geldi İlkbahar
Besteleniş Tarihi: 02 Nisan 1989
Re minör tonunda, 9 / 8'lik tartımda, 3 sesli şarkı.
130. İlkbahar
Besteleniş Tarihi: 02 Nisan 1989
Fa majör tonunda, 12 / 8'lik tartımda, 3 sesli şarkı.

131. Sonbahar
Besteleniş Tarihi: 04 Kasım 1987
La bemol majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 3 sesli şarkı.
132. Dört Mevsim
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.
133. Sonbahar
Mi minör tonunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
134. Sonbahar ve Bahar
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
135. Mevsimler
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
136. Sonbaharda
Mi üzerine doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
137. İlkbahar Habercisi Sonbahar
Besteleniş Tarihi: 06 Ağustos 1995
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
138. Yaz Sevinci
Besteleniş Tarihi: Aralık 1988
Mi sesi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
139. Mevsimler (7 - 9 yaş için)
Re Minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 4 sesli kanon.
140. Kar Yağıyor
Do major tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

141. Kar Yağıyor
Do major tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
142. Kardan Adam
Besteleniş Tarihi: 25 Temmuz 1999
Do major tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
143. Kardan Adam
Re sesi üzerinde doryen modunda, 9 / 4'lük tartımda şarkı.
144. Yurdum Bembeyaz
Re minör tonunda, 2 / 4'lük tartımda piyano eşlikli şarkı.
145. Her Mevsimi Severiz
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
146. Kış Duyguları
Besteleniş Tarihi: 06 Haziran 1987
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
147. Aylardan Nisan
Besteleniş Tarihi: 03 Mayıs 1987
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.
148. Kış
Besteleniş Tarihi: 07 Ocak 1984
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.
149. Yurdum Üşüyor / Sonbahar
Besteleniş Tarihi: 21 Kasım 1987
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

150. Kırdı Yaz Sevıncı

Re sesi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.

151. Sonbahar Vu Vu!

Besteleniş Tarihi: Ocak 1996

Şarkının iki farklı düzenlemesi bulunmaktadır:

- I. Mi minör tonunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
- II. Mi minör tonunda, 4 / 2'lik tartımda, 3 sesli şarkı.

152. Gemiciler Kalkalım

Fa sesi üzerinde frıgyen modunda, 7 / 8'lik ve 2 / 4'lük tartımlarda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.

153. Bozcaada Balıkçıları

Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

154. Denizci Olsam

Mi sesi üzerinde frıgyen modunda, 7 / 8'lik tartımda şarkı.

155. Balık Tumak / Rastgele

Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

156. Sahilde Olanlar

Re sesi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lik tartımda şarkı.

157. Denizın Nesi Var?

Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

158. Şileli Balıkçılar

Besteleniş Tarihi: 1988

Re sesi üzerinde iki bemol ve iki diyez başlığı bulunarak Türk dizilerinden hicaz dizisiyle benzerlikler vardır, 7 / 8'lik tartımda, 3 sesli şarkı.

159. Kaçan Balık Büyük Olur
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.
160. Balıkçıların Destanı-Öyküsü
Do majör tonunda , 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
Bestecinin eser üzerindeki notu şu şekildedir: “*Gündoğan Körfezindeki Balıkçıların Öyküsüdür.*”
161. Gündoğan'da Balıkçı Motorları
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
162. Deniz / Engin Su / Denizci Türküsü
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 4 sesli şarkı
163. Heyamol / Balıkçı Dileği
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
164. Pata Pata
Besteleniş Tarihi: 2002
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda , piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
165. Kaptan Amca
Re doryen modunda, 7 / 8'lik ve 6 / 8'lik tartımlarda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
166. Yosunlar Çiçek
Re doryen modunda, 7 / 8'lik tartımda, 2 sesli şarkı.
167. Öğrendikçe Büyürüz
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

168. Okul Yolu / Okul Marşı / Okul Yolunda / Günaydın
Besteleniş Tarihi: 22 Haziran 1987
Re minör tonunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
169. Koş Okula Koş
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
170. Koş Okula
Re doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
171. Ders Yılı Sonu Şarkısı
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
172. Konuşur Kitaplar
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
173. Okul Günü
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.
174. Derse Giriş
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
175. Öğretmenime Şarkı
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
176. Güzel Okulum
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
177. Haftanın Günleri
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

178. Okul Türküsü
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
179. Öğretmenim
Re majör tonunda, 6 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 3 sesli şarkı.
180. Çalışmak Güzel
Re sesi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lik tartımda şarkı.
181. Açıldı Okullar
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
182. Okuma Bayramı
Besteleniş Tarihi: 12 Eylül 1988
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli kanon.
183. Okula
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli kanon.
184. Özlem Sona Erdi / Çalışanların Özlemi
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.⁵⁶
185. Yazı / Harflerin / Şekillerin Dili
Mi majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
186. Kukuriku
Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
187. Okul
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

⁵⁶ Besteci eserin üzerine solo ses partisini gitarın da eşlik olarak çalmasını belirtmiştir.

188. Geldi Tatil
Mi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lik tartımda şarkı.
189. Bilgi Yolları
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
190. Okulum
Do majör tonunda, 2 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
191. İlk Okuma Sevinci
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
192. Okul Yollarında
Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
193. Koş Okula
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
194. Okul Yolu
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.
195. Doğa'ya Sevgi
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
196. Bahçıvan Olsaydım
Besteleniş Tarihi: 09 Aralık 1988
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
197. Çiftçi Kardeş
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.

198. Orman / Orman Ne Güzel
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
199. Orman
Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
200. Yemyeşil Vatan
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
201. Elma Dikmek
Mi sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
202. Gül ve Bülbül
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
203. Usta Bahçıvan
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
204. Fidanlar Orman Olmuş
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
205. Yağmur
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.
206. Bahçede Güller
Mi sesi üzerinde doryen modunda, 5 / 8'lik tartımda şarkı.
207. Gül
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
208. Ekmek / Buğday
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

209. Doğa Şarkıları
Do majör tonunda, 2 / 2'lik tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
210. Gündoğan'da Bahçem
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
211. Doğayı Yaşatan Biz Olacağız
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
212. Çiftçilerin Türküsü
Besteleniş Tarihi: 21 Haziran 1980
Do minör tonunda, 4 / 4'lük, 3 sesli şarkı.
213. Sarı Çiçek
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 4 sesli şarkı.
214. Doğayı Koruyalım
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
215. Yaşarsa Orman
Re minör tonunda, 2 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
216. Ağaç Dikelim
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
217. Gidelim Kırlara
Söz:Erdal Eyüboğlu
Mi sesi üzerinde doryen modunda, 5 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
218. Hasat Zamanı
Besteleniş Tarihi: 07 Ağustos 1999
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.

219. Yurt Orman Olsun
Re sesi üzerinde doryen modunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
220. Biz de Dikelim
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
221. Köy Kızları
Mi sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük ve 5 / 8'lik tartımlarda şarkı.
222. Yağmur / Yağsın Yağmur
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
223. Yağsın Yağmurlar Yağsın
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
224. Yağsın Yağmur Şıpır Şıpır
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
225. Toprak ne ister?
Besteleniş tarihi: 07 Temmuz 1988
Re sesi üzerinde doryen modunda, 9 / 8'lik tartımda, 2 sesli şarkı.
226. Çiçekler Açılınca
Re sesi üzerinde doryen modunda, 12 / 8'lik tartımda şarkı.
227. Al Kiraz
Do majör tonunda, 2 / 4'lük tartımda şarkı.
228. Ak Bulut
Besteleniş Tarihi: 08 Nisan 1990
Mİ bemol majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 3 sesli şarkı.

229. Çalışana Bir Dost Toprak
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, 4 sesli şarkı.
230. Dağ Dağ Uzanır Yurdum
Besteleniş Tarihi: 31 Ocak 2001
Mi major tonunda, 2 / 2'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
231. Güzel Yurdum
Fa major tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
232. Güzel Yurdum
Sol major tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
233. Yurduma Özlem
Do diyez minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
234. Yurtta Sevinç
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
235. Yurduma Güç Verir
Re sesi üzerinde doryen modunda, 3 / 4'lük tartımda şarkı.
236. Yurt Destanı
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
237. Türkün Yurdu Anadolu
Re sesi üzerinde doryen modunda, 3 / 4'lük tartımda şarkı.
238. Yurdumu Tanımak Ne Güzel
Fa major tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

239. Görebilsem Yurdumu
Re sesi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lik tartımda şarkı.
240. Yurdum Bembeyaz
Re Minör tonunda, 2 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
241. Neyim Var
Re sesi üzerinde doryen modunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
242. Yurdumun Üstüne Türküler
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
243. Türk Yurdu
Re miör tonunda, 3 / 4'lük tartımda şarkı.
244. Yurdum Üşüyor
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
245. Ne Güzelsin Yurdum
Fa sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
246. Köye Özlem
Besteleniş Tarihi: 04 Kasım 1987
Re doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
247. Köyüm
Mi sesi üzerinde doryen modunda, 3 / 4'lük tartımda şarkı.
248. Yurduma Ninni
Besteleniş Tarihi: 12 Temmuz 2002
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 3 sesli şarkı.

249. Günaydın Yurduma
Re majör tonunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli, 3 sesli şarkı.
250. Mavi Bir Şarkı Yurdum
Si bemol majör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
251. Yollara Düşmek / Yollara Düşmeli
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, 3 sesli şarkı.
252. Kaplumbağa ve Saksığan
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
253. Ne Derler Ne Yerler
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
254. Kedi-Tavuk-Kuş
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
255. Karganın Buluşu
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
256. Kuş Olsam (6-8 Yaşlar İçin)
Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
257. Kelebek
La sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
258. Uç Kelebek
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

259. Bir Ak Kuş- Kara Kuş
Do majör tonunda, 4 / 4 'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
260. Bizim Çiftlik
Fa majör tonunda, 4 / 4 'lük tartımda şarkı.
261. Sincap Uçamaz
Do majör tonunda, 4 / 4 'lük tartımda şarkı.
262. Evcil Hayvanlar
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
263. Vak Vak Ördek
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
264. Pisi / Kuçu / Bili / Cık Cık
Fa diyez sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
265. Pisi Pisi Gel
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
266. Guguk Guguk Güzelsin
Mi majör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
267. Guguk Neredesin?
Re majör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
268. Guguk Öt
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.

269. Kuşçu Amca
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli
270. Kara Karga ve Tilki
Do majör tonunda, 2 / 2'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
271. Aziz Dedenin Bahçesinde
Re sesi üzerinde doryen modunda, 5 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli, 4 sesli şarkı.
272. Serçecik
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
273. Ötüyor Serçecik
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
274. Serçecik
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
275. Bahçemize Gelenler Ne Yerler, Ne Derler
Fa diyez minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
276. Göçmen Kuşlar Geliyor
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
277. Göçmen Kuşlar
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, eşlikli şarkı.
278. Oyun
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

279. Öt Kuşum
Besteleniş Tarihi: 03 Kasım 1982
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
280. Üç Ördek
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
281. Sevgi Kuşu
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
282. Küçük Kırlangıç
Besteleniş Tarihi: 04 Şubat 1984
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
283. Serçe ve Arı
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
284. Çilli Horozum
Re majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.
285. Arıların Türküsü
Re sesi üzerinde doryen modunda, 9 / 8'lik tartımda, 2 sesli şarkı.
286. Arılar Bal Yapar
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
287. Balarısı
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 3 sesli şarkı.
288. VIZIVIZ
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.

289. VIZVIZ Arılar
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, 2 sesli şarkı.
290. Arının Şarkısı
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
291. Guguk
Besteleniş Tarihi: 14 Ekim 1983
Do majör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, 3 sesli şarkı.
292. En Güzel Ne?
Re sesi üzerinde doryen modunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
293. Dilek Böceği
Re minör tonunda, 4 / 4'lük ve 3 / 4'lük tartımlarda şarkı.
294. Dev Kuşum
Fa majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı
295. Dıgıdık, Bizim Ellere
Do majör tonunda, 12 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
Bu şarkı bestecinin oğlu Can Aksel Akın'a ithafen bestelenmiştir.
296. Ateş Böcekleri
Fa majör tonunda, 6 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli, 3 sesli şarkı
297. Pofuduk Tavşan
Fa majör tonunda, 2 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı
298. Arı Vız Vız Vız
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli, 2 sesli şarkı.

2.3.3. Solo Ses ve Piyano Eserleri

1. Hasret⁵⁷

Besteleniş Tarihi:1955

Cenan Akın besteci olarak ilk ödülü olan 1955 yılı Yapı Kredi Bankası Beste Yarışması Melodi Ödülünü bu eserle kazanmıştır.

2. Anlatamıyorum

Söz: Orhan Veli Kanık

Besteleniş Tarihi: 14 Mart 1961

3. Kitabe-i Sengi Mezar

Söz:Orhan Veli Kanık

Besteleniş Tarihi: Temmuz 1953

19 Aralık 1953 Cumartesi günü soprano Yıldız Dağdelen ve piyanist Ergican Saydam tarafından Küçük Sahne’de verilen konseri konu alan köşe yazısında bu eserle ilgili ve Akın’ın besteci kişiliğiyle ilgili verilen haber şu şekildedir:

“...Genç ses sanatkarını ayırdığımız şu satırların sonunda bu konserte çalınıp söylenen üç eseri münasebetiyle Cenan Akın’dan söz açmak yerinde olacaktır. Ergican Saydam’ın piyanoda çaldığı oyun havası yerli ritmiyle ve yerli renkleriyle , Yıldız Dağdelen’in söylediği öbür iki parçada da dikkati çeken armoni buluşlarıyla genç bestecinin daha bugünden vadeden bir değer olduğunu açıkladı. Ve asıl en önemlisi Orhan Veli’nin “Kitabe-i Seng-i Mezar” la bu konsere katılımı oldu. Süleyman Efendi’nin nasırı, şiire girdi diye vaktiyle ne fırtınalar kopmuştu. “Yazık Oldu Süleyman Efendi’ye” mısrası bugün bir darbe mesel halindedir; ve Cenan Akın’ın eseriyle musikimize de mal olmuştur. “Kitabe-i Seng-i Mezar” genç bestecinin musikisinde bir ses ve his kreşandosunu halinde yükseliyor. Dokunaklı bir tonla ve konuşur gibi ‘parlando’ başlayan beste ses, nüans ve ifade basamaklarını aşağıya “Yazık Oldu Süleyman Efendi’ye” mısrasında facialı bir

⁵⁷ 01-09 numaralar arasındaki şarkılar “Piyano Eşlikli Şarkılar” albümüne aittir.

yüksekliğe ulaşıyor. Bu beste çok, alkışlandı, tekrarlandı ve bestecisi sahneye çağırıldı. Piyano için Oyun Havası, ses ve piyano için Hayat Diye ve Kitabe-i Seng-i Mezar gibi besteler henüz konservatuvar sıralarında olan bu genç istidat üzerine dikkatimizi çekmeğe değer.”⁵⁸

4. Hayat Diye

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

5. Dağbaşı Makasçısı

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

6. Ceylan

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

7. Dıgıdık, Bizim Ellere

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş

Bu eser bestecinin oğlu Can Aksel Akın'a ithafen bestelenmiştir.

8. Sizi Yıkarım Dağlar / Yare Birşey Olursa

Söz: Halk Manisi

Besteleniş Tarihi: 30 Ağustos 1982

9. Keklik (Bas Ses ve Piyano için)

Besteleniş Tarihi: 1968

Eser üzerine besteci tarafından düşülen not şu şekildedir:

“Doğu Anadolu’da “Van” Yıldüştü’de vurulan bir keklik için ağıt.”

Eserin Cenan Akın'ın eşi Nazan Akın tarafından aktarılan hikayesi şu şekildedir:

⁵⁸ Fikri ÇİÇEKOĞLU, *Şan Ve Piyano Konseri*, 18.

“1968 yılında besteci Muammer Sun ile birlikte TRT adına Van’a türkü derlemeye gitmişler. Bu arada Van ile ilgili derleme çalışması yaptıklarını duyan Van’ın Gürpınar ilçesindeki Yoldüşdü köyünün ağası kendilerini kahvaltıya davet etmiş. Kahvaltı ettikleri sırada küçük bir su birikintisinden su içen kekliği, köy ağası belindeki silahı aniden çıkarıp vurmuş. Buna çok üzülen Cenân Bey o keklik için bu eseri yazmış.”⁵⁹

10. Ne Nurdan Ne Çamurdan⁶⁰

Söz: Nazım Hikmet

Besteleniş Tarihi: 17 Mayıs 1968

Bu eser Cemal Reşit Rey’e ithaf edilmiştir. 05 Nisan 1971 tarihinde Cemal Reşit Rey’e verilmiş.

11. Bitti Çocuğum/Paydos Diyecek

Söz: Nazım Hikmet

Besteleniş Tarihi: 04 Mart-13 Nisan 1973

12. En Güzel

Söz: Nazım Hikmet

Besteleniş Tarihi: 18 Ocak 1973

Cenân Akın’ın 1972 yılında Kanlıca’daki evinde çıkan yangın bu eserin üzerinde çalışırken meydana gelmiştir. Besteci daha sonra bu eserini tekrar kaleme almıştır.⁶¹

13. Hayyam/Rubai

Söz: Nazım Hikmet

Besteleniş Tarihi: 1968

⁵⁹ 18 Kasım 2013 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

⁶⁰ 10-13 numaralı arasındaki şarkılar “Rubailer” şarkı albümüne aittir.

⁶¹ 23 Aralık 2013 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

14. Anne⁶²

Söz: Fazıl Hüsnu Dağlarca

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

15. Sevin Çocuklar

Söz: Fazıl Hüsnu Dağlarca

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

16. Koca Tren

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

17. Karadeniz

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

18. Birinin Ayağı Birinedir

Söz: Fazıl Hüsnu Dağlarca

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

19. Kuşorman

Söz: Fazıl Hüsnu Dağlarca

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

20. Kukkuriku (Piyano Eşlikli İki Sesli Kanon)

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

⁶² 14-32 numaralar arasındaki şarkılar bestecinin solo ses ve piyano için “Çocuk Bahçesinden Türküler” isimli albümüne aittir. Cenan Akın’ın bu şarkı albümünü öncelikle 6 parçadan oluşacak şekilde bestelemiştir. Örneğin: bestecinin eserlerinin seslendirildiği konser programlarına bakıldığında 30 Mart 1974 tarihinde piyanist Judith Uluğ ve mezzo soprano Yıldız Dağdelen dinletilerinde Çocuk Bahçesinden Altı Türkü adıyla Anne, Sevin Çocuklar, Kuşorman, Birinin Ayağı, Koca Tren, Karadeniz adlı eserlerini seslendirmiştir. Bestecinin özel çalışma notları arasında “Çocuk Bahçesinden Türküler” albümünü 19 şarkıdan oluşan bir albüme dönüştürdüğü anlaşılmaktadır. Buradaki eser dizilimi bestecinin yayımlanmamış notları baz alınarak derlenmiştir.

21. Sevinç
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
22. Karga
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
23. Kuş Göğün Sevincidir
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
24. Kedi
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
25. Buğday Türküsü
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
26. Bakarsan Bağ Olur
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
27. Egemenlik Ulusundur
Söz: Fazıl Hüsni Dağlarca
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
28. Güzel Yurdum
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
29. Ağacı Kıskanırım
Söz: Cahit Sıtkı Tarancı
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
30. Gençlik Marşı / Atatürkçüyüz
Söz: Fazıl Hüsni Dağlarca
Besteleniş Tarihi: 1969

31. Deniz Türküsü

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

32. Ant

Söz: Reşit Galip

Bu marş Andımız'ın sözlerinden alıntılanarak bestelenmiştir.

33. Türkiyem

Söz: Tahsin Saraç

Besteleniş Tarihi: 1979

34. Kardeş / Sen Kardeşim

Söz: Tahsin Saraç

Besteleniş Tarihi: 26 Mart 1979

35. Ömer Hayyam'dan Rubai

Söz: Ömer Hayyam

Besteleniş Tarihi: 13 Eylül 1999

36. İzmirli

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş

37. Can Yurdum Güzel Türkiye

Besteleniş Tarihi: 02 Eylül 2002

38. Can Yurdum

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

39. Gençliğin Yurt Türküsü

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

40. Yurdumun Üstüne Türküler

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

41. Gene Gel

Söz: Mevlana

Besteleniş Tarihi: 2004

42. Es Serin Yel

Söz: Cenan Akın

Besteleniş Tarihi: Temmuz 2006

Piyano ve Solo Ses İçin Düzenleme: Can Aksel Akın

Bestecinin hayata veda etmeden önce yazmış olduğu son eseridir. İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi'nde bestelenmiştir.⁶³

2.3.4. Marşlar

Cenan Akın'ın yazmış olduğu marşlar karma koro / topluluk sesleri için marşlar, çocuk sesleri için marşlar, kurum ve kuruluşlar için yazılmış olan marşlar olarak 3 grupta ele alınmıştır.

2.3.4.1. Karma Koro / Topluluk Sesleri İçin Marşlar

1. Sensin Yurdum⁶⁴

Besteleniş Tarihi:1986

1) Ses ve piyano için marş, mi bemol majör tonunda.

2) 3 Sesli eşliksiz koro için, fa majör tonunda.

⁶³ 23 Aralık 2013 tarihinde ile yapılan röportaj kaydı. Kanak kişi: Nazan Akın.

⁶⁴ 1-4 numaraları arasındaki marşlar Dört Marş başlıklı marş albümüne aittir.

2. Hey Yurdum Hey
Besteleniş Tarihi: 1986
Ses ve piyano için marş, do minör tonunda.
3. Vatan Var Olur
Besteleniş Tarihi: 1986
Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.
4. Yurt Bir Bütündür
Besteleniş Tarihi: 1986
Ses ve piyano için marş, do majör tonunda.
5. Süslensin Yurt
Besteleniş Tarihi: 1985
Marşın iki farklı düzenlemesi mevcuttur:
 - I. Ses ve Piyano için marş, re minör tonunda.
 - II. Eşliksiz koro için 4 sesli marş, mi minör tonunda.
6. Yürü Arkadaş
Besteleniş Tarihi: 15 Aralık 1987
Ses ve piyano için marş, fa diyez minör tonunda.
7. Yurt Seni Özler
Besteleniş Tarihi: 15 Aralık 1987
Acapella koro için 3 sesli marş⁶⁵, fa diyez minör tonunda.
8. Atatürk Sen
Söz: M.Güner Demiray
Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.
Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

⁶⁵ Marş üç sesli yazılmış ve soprano, alto ve tenor sesler için gösterilmiştir. Eser üzerindeki notta bas seslerin alto partisini söylemeleri istenmiştir.

9. Atatürk'ün Sesidir / Bir Ses Yükselir

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

10. Haydi Sen De Gel⁶⁶

Besteleniş Tarihi: 11 Aralık 1986

Ses ve piyano için marş, fa minör tonunda.⁶⁷

11. Dost Oluruz

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

12. 19 Mayıs / Yurt Özgür

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Karma koro için 4 sesli marş, re minör tonunda.

13. Atatürk'ü Severiz

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, re majör tonunda.

14. Cumhuriyet'in 75. Yılına Marş / Türkiye 1998 / Yücelsin Türkiye⁶⁸

Söz: Cenan Akın

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, do minör tonunda.

⁶⁶ Yarışmada besteci Muammer Sun'un; 23 Nisan Milli Egemenlik Şarkısı birincilik, Milli Egemenlik ve Barış Şarkısı üçüncülük ödülü almıştır. Yarışmada ikincilik ödülü verilmemiştir. Haydi Sen De Gel şarkısı mansiyon ödülüne layık görülmüş ve ödül alan diğer iki eserin yer aldığı marş kitabı şeklinde yayınlanmıştır.

⁶⁷ Eserin üzerindeki besteci tarafından yazılan notta; parçanın "fa minör tonunda okunacağı ancak soprano-tenor geniş kitle için Re Minör'e aktarım yapılacağı ve 9'lu aralıkta olduğu" belirtilmiştir.

⁶⁸ 14-17 numaralar arasındaki marşlar Cumhuriyetimizin 75. Yılı için bestelenmişlerdir.

15. Güçlüyüz Kıvançlıyız

Söz: Fevzi Halıcı

Besteleniş Tarihi: 10.08.1998

Ses ve piyano için marş, do majör tonunda.

16. Cumhuriyet Andımız⁶⁹

Söz: Şinasi Özdenoğlu

Besteleniş Tarihi: 15 Ağustos 1998

Ses ve piyano için marş, do majör tonunda.

17. İlkemiz Cumhuriyet

Söz: Dinçer Sümer

Besteleniş Tarihi: 1998

Ses ve piyano için marş, fa majör tonunda.

18. Yaptıklarıyla Büyür Atatürk

Besteleniş Tarihi: 1998

Eşliksiz koro için 4 sesli marş, mi minör tonunda.

19. Atatürk Gençleri

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, mi minör tonunda.

20. Çağırır Bir Ses

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Eşliksiz koro için 3 sesli marş, re minör tonunda.

21. Atatürk Ve Cumhuriyet

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için 2 sesli marş, fa majör tonunda.

⁶⁹ Bu marş besteciye 1998 yılında T.C. Kültür Bakanlığı tarafından sipariş edilmiştir.

22. Yarınlar Bizim

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için 2 sesli marş, do majör tonunda.

23. On Dokuz Mayıs

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için eşliksiz marş, re minör tonunda.

24. Cumhuriyet

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için 2 sesli marş, fa majör tonunda.

25. Cumhuriyeti Demokrasiyi Seviyoruz

Besteleniş Tarihi: 1990

Ses ve piyano için marş, la bemol majör tonunda.

Bu marş 29 Ekim 1990 tarihinde Taksim meydanında gerçekleştirilen *Cumhuriyet'i ve Demokrasi'yi Seviyoruz* konseri için bestelenmiştir.⁷⁰

26. Sev Arkadaş / Yurdunu Tanı

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, do minör tonunda.

27. Atatürk Başöğretmen

Besteleniş Tarihi: 10 Eylül - 02 Kasım 1981

Marşın iki farklı versiyonu bulunmaktadır.

I. Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

II. Eşliksiz koro için 4 sesli marş, re minör tonunda.

⁷⁰ 25 Mayıs 2015 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

28. Güçlükleri Yeneceğiz⁷¹

Besteleniş Tarihi: 1980

Marşın iki farklı versiyonu bulunmaktadır.

- I. Ses ve piyano için marş, la minör tonunda.
- II. Eşliksiz koro için 4 Sesli marş, la minör tonunda.

29. Yarına İnanç

Besteleniş Tarihi: 19.02.1989

Ses için eşliksiz marş, re sesi üzerinde doryen modunda.

30. Atatürk

Söz: Hasan Ali Yücel

Besteleniş Tarihi: 21 Ekim 1984

- I. Ses ve piyano için marş, mi minör tonunda.
- II. Eşliksiz koro için 4 Sesli marş, fa minör tonunda.

31. Gençler İleri

Besteleniş Tarihi:04 Ocak 1985

Eşliksiz koro için 4 Sesli marş, mi minör tonunda.

32. Gençlik Marşı / Atatürkçüyüz

Söz: Fazıl Hüsnu Dağlarca

Besteleniş Tarihi:1969

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

33. Gençlik Marşı / Bizler Demir Bilekli

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için 3 sesli marş, fa majör tonunda.

⁷¹ Bu marş Örnek Eser Analizleri bölümünde teknik olarak incelenmiştir.(Bkz. Bölüm: 2.4.3)

34. Fenerbahçe Marşı

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için eşliksiz marş, sib bemol majör tonunda.

2.3.4.2. Çocuk Sesleri İçin Marşlar

1. Doğayı Yaşatan Olacağız / Ratata Marş

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, fa majör tonunda.

2. Atatürk Özgürlük Marşı

Söz: Hüseyin Köktür

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, sol minör tonunda.

3. Cumhuriyet

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için eşliksiz marş, re majör tonunda.

4. Atatürk

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için eşliksiz marş, do majör tonunda.

5. Ankara / Ankara'ya Şarkı

Besteleniş Tarihi: Temmuz 1993

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

6. Ankara

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için eşliksiz marş, re doryen modunda.

7. Atatürk Diyor Ki

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için eşliksiz marş, re minör tonunda.

8. Atatürk Kahraman

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için 2 sesli marş, fa minör tonunda.

9. 23 Nisan'dan Vazgeçilmez / Vazgeçilmez

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

10. 23 Nisan / Daha da Büyüyoruz

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için 2 sesli marş, re majör tonunda.

11. 23 Nisan 1920 / Yirmi Üç Nisan

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Marşın iki farklı düzenlemesi mevcuttur:

1) Yirmi Üç Nisan

Eşliksiz koro için 4 sesli marş, fa majör tonunda.

2) 23 Nisan 1920

Ses ve piyano için marş, fa majör tonunda.

12. Kutlu Olsun 23 Nisan

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, do majör tonunda.

13. 23 Nisan

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için eşliksiz marş, re minör tonunda.

14. Yirmi Üç Nisanda

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses için eşliksiz marş, re dorian modunda.

15. 23 Nisan Geldi

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

16. Yirmi Üç Nisan

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Eşliksiz koro için 3 sesli marş, do majör tonunda.

17. Egemenlik Ulusundur

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Söz:Fazıl Hüsnü Dağlarca

Ses ve piyano için marş, mi bemol majör tonunda.

18. 23 Nisan Bayram Var

Besteleniş Tarihi: 05 Şubat 1985

Ses, piyano, trampet ve blok flüt için 2 sesli marş, re minör tonunda.

2.3.4.3. Kurum ve Kuruluşlar İçin Yazılmış Olan Marşlar

1. Mimar Sinan Gençleri Marşı

Besteleniş Tarihi: 1996

Marşın iki farklı düzenlemesi mevcuttur.

- 1) Senfonik orkestra ve karma koro için 4 sesli marş, fa minör tonunda.
- 2) İki Piyano ve karma koro için 4 sesli marş, fa minör tonunda.

2. Işıklı Olmak Sevincimiz (Işık Lisesi Marşı)

Besteleniş Tarihi: 11 Aralık 1985

Eserin üç farklı düzenlemesi mevcuttur:

- 1) Ses ve bando için marş, do minör tonunda.
- 2) Eşliksiz koro için 4 sesli marş, do minör tonunda.
- 3) Ses ve piyano için marş, do minör tonunda.

Bu marş Işık Lisesi'nin 100. Kuruluş Yıldönümü için yazılmıştır.

3. Çavuşoğlu Lisesi Marşı

Besteleniş Tarihi: 26 Şubat 1987

Ses ve piyano için marş, sol majör tonunda.

4. Ata Lisesi Marşı

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, mi minör tonunda.

5. Güzel Sanatlar Lisesi Marşı

Besteleniş Tarihi: 19 Mart 1993

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

6. Türk Eğitim Vakfı Marşı

Besteleniş Tarihi: 02 Ocak 1986

Ses için eşliksiz marş, re minör tonunda.

7. Erol Altaca Okulları Marşı

Söz: Erden Kanat

Besteleniş Tarihi: 1996

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

8. Bilgi Yolları / MEF'liyiz

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

9. MEF Marşı⁷²

Söz: Erden Kanat

Besteleniş Tarihi: 24 Kasım 1992

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

10. Doğa Okulu Marşı

Besteleniş Tarihi: 01 Mart 2003

Ses ve orkestra için iki sesli marş, fa majör tonunda.

11. Akasya Lisesi Marşı

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, sol majör tonunda.

12. Çevre Koleji Marşı

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

13. Köy Enstitüleri Marşı

Besteleniş Tarihi: 1960

Ses ve piyano için marş, re minör tonunda.

2.3.5. Piyano Eserleri

1. Piyano İçin Altı Parça / Mine'nin Şarkıları⁷³

Besteleniş Tarihi: 1960

- I. Zümrüt Kedim
- II. Solma Çiçek Solma
- III. Oynar Kızlar
- IV. Her Yer Yeşil

⁷² MEF'in 20'nci Kuruluş Yıldönümü için bestelenmiştir.

⁷³ Bu eser 20 Aralık 1974 tarihinde Ankara Devlet Konservatuarı tarafından satın alınmıştır.

V. Gidiyor Bahar

VI. Küheylan Dağlara Gitmiş⁷⁴

Piyano İçin Altı Parça adlı şarkı albümünün bölüm başlıkları isimlerini esinlenmiş olduğu çocuk şair Mine Aydın altı şiirinin başlıklarını oluşturur⁷⁵.

2. Akdamar (Kilise Orgu İçin)

Besteleniş Tarihi: 1974

3. Piyano İçin İki Parça

Besteleniş Tarihi: 15 Temmuz 1975

I. Dağlar

II. Karakoyun

Eser bestecinin eşi Nazan Akın'a ithafen yazılmıştır.

4. Sekiz Piyano Parçası

Besteleniş Tarihi: 02 Ağustos 1985

I. Söyleşi

II. Oyun

III. Meditation

IV. Masal-Bir Varmış Bir Yokmuş

V. Bayram Sabahı Telaş

VI. Horon

VII. İsim verilmemiş.

VIII. Didim Apollon Tapınağında⁷⁶

Eser bestecinin oğlu Can Aksel Akın'a ithafen yazılmıştır.

5. Görünümler

Besteleniş Tarihi: 1985

⁷⁴ Klavsenist Leyla Pınar Avrupa'da yayınlanan CD'sinde aynı parçayı (Küheylan) klavsen ile yorumlamıştır.

⁷⁵ 21 Temmuz 2014 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Nazan Akın.

⁷⁶ Leyla Pınar Tansever tarafından *Didim Apollon Tapınağında* eseri seslendirilerek kayda almıştır.

6. Duyuş

Besteleniş Tarihi: 1986

7. Bir Anadolu Türküsü Üzerine 12 Çeşitleme

Besteleniş Tarihi: 14 Nisan 1987

Cenan Akın'ın eser ile ilgili yayımlanmamış eser notları şu şekildedir:

“Eser 7’den 70’şe tüm yurttaşların bildiği duyduğu dört perdeden kurulu son derecede yalın bir halk türküsünün, yöresel olmaktan evrensel olmaya giden yolunu özetler gösterir.

*“Al mendili mendili
Kız sever karanfili
Karanfil katar oldu
Ayrılık yeter oldu”*

Bu basit halk türküsü yoğruldu, ezildi-büzüldü yeni ruhsal kimliklerle istenirse dünya konser salonlarına gidebilecek bir piyano parçası oldu. Ve Türk Piyano Müziği’nde yerini aldı.

Parçanın 2’nci olarak gelmesi bir ‘ninni’dir.

IV. dini duygularla dolu bir kimliktir.

VII. Ağuttur.

XI. Türküyü duyurur ve dolu dolu bir halay olur. Aradaki çeşitlemeler özel bir ad almaz. Sadece ruhsal durumların anlatımlarıdır.

Eser 1987’de yazılmıştır.”

8. Yıldızlı Güllük Gecesinde “Üç Noktürn”

Besteleniş Tarihi: 2000

9. Üç Piyano Parçası

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

- I. Giriş
- II. Kanon
- III. Oyun havası

10. Kanadı Kırık Kuş

Besteleniş Tarihi: Belirtilmemiş.

2.3.6. Bando Müzikleri

- Devrimler Sönmedi (Bando İçin Marş)
- Yarınlar Biziz (Bando İçin Marş)
- Cumhuriyet'i ve Demokrasi'yi Seviyoruz (Ses Ve Bando İçin Marş)

2.3.7. Tiyatro Müzikleri

- Eşeğin Gölgesi⁷⁷
- Kral Çiñçül ile Konuşan Bülbül
- Karagözün Berberliği
- İsyancılar
- Pırtlatan Bal

⁷⁷ Haldun Taner'in yazmış olduğu eski bir halk öyküsünden alınan politik taşlamanın öyküsü şöyledir: Başkasına ait bir eşeğin gölgesine yatan saf bir adamdan, eşeğin sahibi gölge kirası ister. Adam buna karşı gelince mahkemelik olurlar. Olay duyulur, bu incir çekirdeğini doldurmayan iş büyür. Siyasal partiler, davanın gölgesinde tepişmeye başlarlar. Kalkan toz bulutu, ülkenin içinde bulunduğu durumu örter, halkın gerçek sorunları görmesini engeller ve uyandırdığı merak yaygaracı basına tiraj sağlar.(Hayat Gazetesi, 13 Ocak 1978)

2.3.8. Solo Çalgılar İçin Eserleri

- Yayla'da (Solo Flüt İçin) ⁷⁸

Besteleniş Tarihi: 1988

- Hayal (Solo Gitar İçin)

Besteleniş Tarihi: 2001 ⁷⁹

- Bir Zamanlar (Solo Gitar İçin)

Besteleniş Tarihi: 2001 ⁸⁰

2.3.9. Halk Türküsü Düzenlemeleri

1. Anadolu Sesi "On Halk Türküsü" (Karma Gençlik Koroları İçin)

Düzenleme Tarihi: 1986

- I. Kaleden Kaleye
- II. Çiçekler Konuşuyor
- III. Bizim Eller
- IV. Hem Okudum Hem de Yazdım (Ağıt)
- V. Bilmem Şu Feleğin
- VI. Al Mendili (Erkek Sesleri Korosu İçin)
- VII. Açıl Mor Menevşem
- VIII. Yörük Ali (Erkek Sesleri Korosu İçin)
- IX. Menekşe Buldum Derede
- X. Dirvana

⁷⁸ Bu eser flüt sanatçısı Sadako Yokoyama'ya ithafen bestelenmiştir.

⁷⁹ Eserin ilk seslendirilişi gitar sanatçısı Bekir Küçükay tarafından 20 Şubat 2007 tarihinde Cenan Akın'ın 75 Yaşı için düzenlenen konserde, Avusturya Başkonsolosluğu, Kültür Ofisi, Yeniköy/İSTANBUL'da gerçekleştirilmiştir.

⁸⁰ Eserin ilk seslendirilişi gitar sanatçısı Bekir Küçükay tarafından 20 Şubat 2007 tarihinde Cenan Akın'ın 75 Yaşı için düzenlenen konserde, Avusturya Başkonsolosluğu, Kültür Ofisi, Yeniköy/İSTANBUL'da gerçekleştirilmiştir.

Bestecinin eserle ilgili yayımlanmamış eser notları şu şekildedir:

“Anadolu Sesi(10 Halk Türküsü) en azından her üniversiteye bir koro diye özlemimi duyduğum için gençlik korolarına sevimli ve zor olmayan repertuvar oluşturma gayretidir.”

2. Aman Avcı

Düzenlenme Tarihi: 23 Temmuz 1983

Eşliksiz 4 sesli karma koro için halk türküsü düzenlemesi.

3. Çarşıya Vardım

Düzenlenme Tarihi: 1975

Bu halk türküsünün iki farklı düzenlemesi mevcuttur:

- 1) Eşliksiz 4 sesli karma koro için halk türküsü düzenlemesi.
- 2) Solo ses ve piyano için halk türküsü düzenlemesi.

4. Ben Giderim Batum'a

Düzenlenme Tarihi: 23 Kasım 1974

Erkekler sesleri korusu için halk türküsü düzenlemesi.

5. Bir Gemim Var

Düzenlenme Tarihi: 27 Temmuz 1980

Eşliksiz 3 sesli karma koro için halk türküsü düzenlemesi.

6. Aşşağıdan Gelirim

Düzenleme Tarihi: 22 Ekim 1980

Eşliksiz 4 sesli karma koro için halk türküsü düzenlemesi.

7. Ben Çaya İndim

Düzenleme Tarihi: 01 Ağustos 1980

Eşliksiz çocuk korusu için 3 sesli halk türküsü düzenlemesi.

8. Var Yok (Ağrı Sallaması)

Düzenleme Tarihi: 4 Temmuz 1980

Ses ve piyano için 2 sesli halk türküsü düzenlemesi.

9. Adanalı

Düzenleme Tarihi: Belirtilmemiş.

Solo ses ve piyano için halk türküsü düzenlemesi.

10. Ceylan / Urfa'nın Etrafı

Düzenleme Tarihi: Belirtilmemiş.

Solo ses ve piyano için halk türküsü düzenlemesi.

11. Köroğlu

Düzenleme Tarihi: Belirtilmemiş.

Eşliksiz 4 sesli karma koro için halk türküsü düzenlemesi.

12. Topal Koşma

Düzenleme Tarihi: Belirtilmemiş.

Eşliksiz 4 sesli karma koro için halk türküsü düzenlemesi.

13. Hoş Bilezik

Düzenleme Tarihi: Belirtilmemiş.

Solo piyano için halk türküsü düzenlemesi.

14. Morkoyun

Düzenleme Tarihi: Belirtilmemiş.

Solo piyano için halk türküsü düzenlemesi.

2.4. Örnek Eser Analizleri

Bu bölümde Akın'ın bestelemiş olduğu ve eserleri bölümünde geneliyle ilgili kısa bilgilerin yer aldığı bazı eserlerinin teknik analizleri yer almaktadır. Başlı başına

her biri tez konusu olabilecek eser türlerinden birer örnek seçilerek, Cenan Akın'ın yaratıcılığının ve müzik dilinin başlıca özellikleri vurgulanmaya çalışılmıştır.

2.4.1. Orkestra Eseri: Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş

Cenan Akın'ın yaylı çalgılar orkestrası için 1987 yılında bestemiş olduğu *Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş* isimli eseri passacaglia⁸¹ formu temel alınarak yazılmış bir eserdir.

Eserin yapısı, Akın'ın özgün bestecilik dilini kullandığı, eski müzik biçimlerinden passacaglia'yı ele alarak, 10 ölçülük devamlı basın devamlı tekrarı üzerine Anadolu ve Türk geleneksel müziğinden esinlenen 36 varyasyondan oluşmaktadır.

Eserin tamamı 36 ayrı bölmeden ve bas haricindeki partilerin farklı karakterlerdeki motiflerle işlenerek oluşmasına rağmen büyük bir bütünlük arz etmektedir. Bestecinin özgün müzik dilini yaylı çalgıların teknik tüm olanaklarını ve Kemal İlerici'nin dörtlü ses aralığına dayanan sistemini ustaca kullanmıştır.

Eserle ilgili analizin yapılması aşamasında bestecinin yayımlanmamış eser analizi notlarına özellikle yer verilmiştir. Akın'ın eserinin analizini yaptığı bu notlara yer verilmesinin amacı; yaratıcı gözüyle kendi eserini ele alışını ve yaratım sürecindeki düşüncelerini ön plana çıkarmaktır. Bestecinin eserle ilgili analizleri örnek şekillerle desteklenecektir. Akın'ın *Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş* üzerine eser analizi şu şekildedir:

“Eser Hüseyini dizisinde on ölçülük bir basın devamlı tekrarı üzerine kuruludur. Passacaglia formundadır ve sonunda füg

⁸¹ **Passacaglia:** 3 / 4'lük tartımda ağır tempolu olan eski bir İspanyol dansından kaynaklanan bu formun ilk çıkışı 16. yüzyıla dayanır. 17. ve 18. yüzyıllarda enstrümantal müziklerde sıkça kullanılmış olan passacaglia, basta devamlı tekrarlanan bir ezginin üzerine kurulmuş varyasyonlardan oluşur. Devamında genellikle bir füg bulunur. J. S. Bach'ın org için yazdığı BWV 582 numaralı Do Minör Passacaglia ve Füg eseri bu forma örnek olarak verilebilir.

yoktur. Onun yerine temadan elde edilen motif işlemeyle yetinilmiştir. Esere temel fikir olan bas hep Vcl ve Cb'ta⁸² tekrarlanmış, bir kez kemanlara verilmiş, bir kez de basta tam bir varyasyonla coşkulu bir türkîye dönüşmüştür. Eser sonda da (finalde) bu coşkulu türkîünün işlenmesiyle canlı olarak bitirilmiştir. Besteci basın üzerinde kurulan her yeni cümleyi, açık ve apayrı bir kimlikte var etmek istedi.

Nr.2'de⁸³ Romantik bir üslup (o devre saygı ve sevgi nedeniyle) bilerek kullanıldı.

Nr. 5'te bas üzerinde duyulan bir "uzun hava"dır.

Nr. 3, 31, 35, 36'da türkî kimlikleri var olur.

Nr. 33'te izlenimci bir davranışla, sabah olunca karanlıkta çok uzakta minarelerden yükselen ezan seslerinin birbirine karışması (polimodal) bir kanon şeklinde işlenmiştir.

Nr. 11'de halay havasının izleri vardır.

Nr. 18'de yayla ıssızlığında, bir çobanın kavalından ezgiler yükselir.

Nr. 35 ve 36 baştan çıkarılmış motifle kuruludur ve eser böyle dinamik bir şekilde sona erer.

Kullanılan armoniye gelince, anlatım birliği, üslup bütünlüğüne bağlı kalınarak 3'lülerle akorlar, 4'lülerle akorlar (Kemal İlerici) kullanıldı.

Bu eser, en eski formlardan "Passacaglia" serbestçe Anadolu ve Türk geleneksel müziğinden renkler, izler, duygular taşıyarak "Türk Oda Orkestrası Repertuarında" yer aldı." (Bkz. Örnek 2.2)

Örnek 2.2: Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş Eserinin Ana Teması

Bestecinin çalışmaları arasında bulunan yayımlanmamış başka bir el yazması eser analizi notunda ise; eserin müzikal ve teknik özellikleriyle ilgili daha detaylı bilgilere yer verdiği görülmektedir:

⁸² Vcl:Viyolonsel. Cb: Kontrbas.

⁸³ Besteci Nr. kısaltmasını çeşitleme varyasyon numaralarını belirtmek için kullanmaktadır.

“a. Eser geleneksel müziklerimizdeki dizi adıyla “Hüseyini” dizisidir. Küçük koma farklılıklarını dikkate almazsak Eski Yunan’da yada kilise modlarında Doris⁸⁴ dediğimiz Re’den Re’ye beyaz tuşlar dizisidir.

b. Biçimi(formu) Passacaglia’dır. 1700-1750’lerin yaratılarında karşımıza çıkar. Brahms Mi Minör Senfoni’nin⁸⁵ bir bölümü Şostakoviç’in bir senfonisinde de ağır bölümüyle de çağdaş bestecilerce de kullanılmıştır. (kısaca ‘Passacaglia’, 8-10 ölçülük bir bas cümlesinin hep tekrarlanmasıyla üst partilerin her seferde ayrı ezgi karakterine bürünmesidir. Basta bazen varyasyonla değişebilirliği 1700’lerin formunu 1990’lara getirmemdedir)

c. Bu bas üzerinde çağdaş karakterin elemanlarının dışında Halk Müziğimizin, Divan Müziğimizin izleri görülür. Bazen uzun havadır, bazen ezan seslerinin birbirine karıştığı Divan Müziği renklerinde, Finalde(bazen) 5/8’lik ölçüye dönüşerek coşkulu bir türküdür.

ç. Yaylı Sazlar Orkestrası’nın ses renklerini kullanarak; Tremolo, pizzicato, legato, triller, sol teli rengi, santerel ses teli rengi, kemanlarda mi teli, çellonun tenor karakteri vb. kullanılmıştır.

d. Armonik yapıda çağdaş çoksesliliğin olanakları kısaca her imkan eserin kendi armoni bütünlüğünü de bozmayan bir duyarlılıkla kullanılmıştır. Bu akorların kullanıldığı bazen romantik, bazen polimodal, bazen atonaliteyi anımsatan yerler var. Kısaca bu eserdeki ezgi, ritim, armoni (empressinalist tarzın hakim olduğu) buluşları benim besteci kişiliğimi üslubumu göstermektedir.” (Bkz. Örnek 2.3)

Örnek 2.3. Hüseyini Bas Üzerine 36 Duyuş Başlıklı Eserden Bir Kesit

The image shows a musical score for a piece titled 'Hüseyini'. The score is for four instruments: Violin I, Violin II, Violoncello, and Contrabass. The key signature is D major (two sharps) and the time signature is 3/4. The piece is marked 'Scherzo'. The Violin I part starts with a rest, then enters with a melody. The Violin II part enters with a pizzicato (pizz.) marking. The Violoncello part also enters with a pizzicato marking. The Contrabass part provides a harmonic foundation with sustained notes. The score includes markings for 'pizz.' and 'sempre'.

⁸⁴ Besteci burada Doryen(ing. Dorian) dizisinden bahsetmektedir.

⁸⁵ Akın burada; Alman besteci Johannes Brahms (1833-1897)’in 4. Senfonisini belirtmektedir.

Eserin ilk seslendirilmesini gerçekleştiren aynı zamanda Cenan Akın'ın İstanbul Belediye Konservatuvarından öğrencisi olan, besteci ve orkestra şefi Betin Güneş eser ile ilgili olarak:

“Eser Cenan Akın'ın öğrencilik yıllarında bana hep dile getirdiği “çağdaş besteci olmak; farklı arayışlar içerisine girmek değil enteresan fikirleri müziğine aktarmaktır.” anlayışını yansıtmaktadır. Eser eski bir form olan passacagliayı Türk karakterli bir bas ezgisini, yöresel temalarla işleyerek ortaya konulmasıyla oluşmuş ve çok iyi kurgulanmış.

Her biri farklı dinamizm ve karaktere sahip 36 farklı bölmeden oluşmasına rağmen, ustalıkla işlenerek tüm bölümler kaynaşmış, iç içe geçerek büyük bütünlük oluşturmuştur.”⁸⁶

2.4.2. Solo Ses ve Piyano İçin Eser: Hasret

Hasret Cenan Akın'ın 1954 yılında bestelemiş olduğu ve besteci olarak ilk ödülü olan 1955 yılı Yapı Kredi Bankası Beste Yarışması Melodi Ödülünü kazanmış olduğu eserdir.

Ali Püsküllüoğlu'na⁸⁷ ait olan *Hasret* isimli şiirin sözleri şu şekildedir:

Gülek Boğazı'nda dağlar

Yan yana durur.

Gördüm Aladağ'dan aştı bir turna

Ben gördüm yarım gördü

Sıcak yüreciği vuran

⁸⁶ 01 Nisan 2015 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Betin Güneş. NOT: Kaynak kişi Almanya'da ikamet ettiğinden röportaj telefon görüşmesi şeklinde yapılmıştır.

⁸⁷ **Ali Püsküllüoğlu (1935-2008):** Adana'da doğdu. Lise yıllarında geçirdiği rahatsızlıktan dolayı eğitimini yarıda bırakarak çalışma hayatına başladı. 1959 yılında Çevre Yayınevini kurdu. Edebiyatı tanıtmaya yönelik çalışmaları kapsamında radyo programları düzenledi ve sundu. Atatürk'ün Söylevi'ni günümüz Türkçesine aktararak sunması bunlar arasında sayılabilir. Birçok gazete ve derginin sanat-edebiyat sayfalarını yönetti ve yazar olarak çalıştı. 1987 yılında kurulan Dil Derneği ve 1992 yılında kurulmuş olan Edebiyatçılar Derneği'nin kurucuları arasında yer aldı. Pembe Beyaz (1955), Aydınlık içinde (1956), Karanfilli Saksı (1958), Uzun Atlar Denizi (1962), Sırtımızda Kızgın Güneş (1965), Unutma Onları (1976), Yaz ve Yağmur (1978), Gül Sevgili Yurdum (1983), Babadat (Toplu Şiirler, 1950-1997) yayınlanmış olan şiir kitaplarıdır.

Bak turnam bende garibim
 Gözlerimde memleket hasreti
 Anam var babam var.
 Duman dumandır Toroslar
 Çukurova buram buram.

Cenan Akın'ın bu eseri ağır bir tempoda, şiirin anlamına uygun atmosferin yaratılmasına yönelik Kemal İlerici'nin 4'lü armonisinin ön planda olduğu sol eldeki arpej hareketlerine sağ elin küçük süslemelerle yine arpeji andıran sade motiflerle tamamladığı, sadeliğin ön planda tutulduğu 3 parçadan oluşan 12 ölçülük giriş bölümü oluşturur. (Bkz. Örnek: 2.4)

Örnek 2.4. Hasret Eserinin Giriş Teması

12 ölçülük bu sade yapıdan sonra solo sesin girmesine hazırlık amacıyla, sağ elde giriş bölümündeki arpej hareketlerin sekizlik notalarla işlenerek yoğunlaştığı 2 ölçülük bir geçkiyle, sonraki bölmeye kadar sürecek olan ritmik yapı ortaya konmuş olur. Solonun girişindeki sadeliğe, sol eldeki bas seslerde ağır hareketlerle eşlik eder. (Bkz. Örnek 2.5.)

Aynı zamanda sağ eldeki sekizlik hareketlerin şiirde bahsi geçen, Turna'nın uçmaktayken yaptığı kanat hareketlerini temsil ettiği söylenebilir. Burada eserin en belirgin özelliği ise; ilerleyen ölçülerde tek sestem 2 ve devamında da 3 sesli akorlar

halini alacak olan sağ eldeki dinamik eşliğe rağmen solo sesin sade bir ezgiyle ön plandaki yerinin korunabilmiş olmasıdır.

Örnek 2.5. Hasret Eserinde Solo Sesin Girişi

Geçiş köprüsünde, bu dinamik yapının sadece piyanoda devam ettirildiği sol elde uzayan notaların ritardando ile birleşmesiyle sağ eldeki sekizlik hareketler son bulur. Geçiş köprüsünün ardından eserin bu bölümünde şiirin anlamıyla paralel olarak ritimselliğin arka planda tutulduğu, daha serbest ve uzayan arpejlerden oluşan çok sade akorlara dayanan bir eşlik yer alır. Burada solo sesin daha özgür ve yoruma dayalı bir yakarışı ön plana çıkarması hedeflenmiştir. (Bkz. Örnek 2.6)

Örnek 2.6. Hasret Eserinde Tartım Değişiklikleri ve Sade Yapıdaki Eşlik Yapısı

5 / 4'lük, 4 / 4'lük tartım değişikliklerinden sonra, piyanonun solo olarak bas seslerindeki soru motifine tiz seslerindeki keskin hareketlerle cevap verdiği 3 / 4'lük tartımda coşkulu bir geçki ve devamında dönüş köprüsü yer alır.

Final bölümünde ise girişteki solo piyano temasının gelişmiş şekilde yinlendiği sade eşliğin üzerinde solo ses tekrar duyurulur.(Bkz. Örnek 2.7)

Örnek 2.7. Hasret Eserinin Final Bölümü

The musical score for the final section of the 'Hasret' piece is presented in three systems. The first system shows the vocal line with the lyrics 'Gördüm A La dağ dan, uçtu bir Tur na.' and the piano accompaniment. The second system continues the vocal line with 'yü re ği vurur yü re ği vurur'. The third system shows the piano accompaniment with various musical notations and dynamic markings. The score is written in a key signature of one flat and a 4/4 time signature.

Besteci burada şiirin sözlerinin tümünü kullanmamış olmakla birlikte şiirin içindeki anlamı barındıracak şekilde sözleri de değiştirmiştir:

“Anam var babam var.

Duman dumandır Toroslar

Çukurova buram buram.”

dizeleri yerine;

“Anam var babam var.

Buram buram karlı dağlar

Gördüm Aladağ’dan uçtu bir turna.

Yüreği vurur, yüreği vurur...”

dizelerini kullanmıştır.

2.4.3. Marş: Güçlükleri Yeneceğiz

Cenan Akın'ın günümüze dek en çok seslendirilen marşlarından birisi olan bu marş, 1980 yılında TRT'nin siparişi üzerine bestelenmiştir. Marşın yine Akın'a ait olan sözlerinde yurdumuzu daha güçlü ve mutlu kılmak için, genç kuşakların birlikte her güçlüğü yenme azmini ve çabasını dile getirilmektedir. Marşın sözleri şu şekildedir:

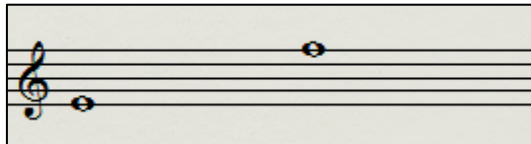
Yurdu tanıyacağız
Dağlar ovalar aşa aşa
Kolay ve zor demeden arkadaş
Güçlükleri hep yeneceğiz.

Sesleniyor dağ, ova arkadaş
Gel, çalış, emek, bilgi ver.
Yurt için halkımız için
Gönüllerimiz kenetleniyor.

Toprak susuz kalmasın
Bozkırlar bereketle dolsun
Tohum çatlasın cana gelsin
Güçlükleri hep yeneceğiz.

Marş dokuz perdelik ses alanından oluşmaktadır. (Bkz. Örnek 2.8)

Örnek 2.8. Güçlükleri Yeneceğiz Marşı Ses Alanı

Bestecinin buradaki amacı; marşın ses genişliğini farklı ses renklerine sahip bir topluluğun ortak ses sınırları içerisinde tutarak, icra edilmesinde teknik bir

zorluğun yaşanmamasını sağlamaktır. Besteci buna özellikle marş yapıtlarında çok dikkat etmiş, milli marşımız olan İstiklal Marşı'nın da bu ses aralığını aşmasından dolayı (ses alanı 15 ses aralığıdır) icrasının çok güç olduğunu belirtmiştir.⁸⁸

Marşın söz ve müzik uyumuna bakıldığında sözlerin konuşma dilindeki ritmik değerlerine ve vurgularına dikkat edildiği bunun ezgiyle desteklendiği görülmektedir.(Bkz. Örnek: 2.9)

Örnek 2.9. Güçlükleri Yeneceğiz Marşı A-B Bölmeleri

GÜÇLÜKLERİ YENECEĞİZ

Söz-Müzik: Cenan AKIN

Ses

Yur du ta nı ya ca ğız Dağ lar o va lar a şa a şa ko

5

lay ve zor de me den ar ka daş Güç lük le ri hep ye ne ce ğiz

9

Ses le ni yor dağ o va ar ka daş Gel ça lış e mek bil gi ver

13

Yurt i çin hal kı mız i çin Gö nül le ri miz ke net le ni yor

Marşın dikkat çekici bir özelliği de marş formu ve yapısı içerisinde modal bir yapı üzerine kurulmuş olmasıdır. Marş mi sesi üzerinde frigen dizisinde bestelenmiştir. Marş form olarak iki periyottan oluşmakta ve cümleler 4'er ölçüden kurularak, ikişer ölçülük kümeler halinde birbirine bağlanmaktadır. Marşın form yapısı şu şekildedir:

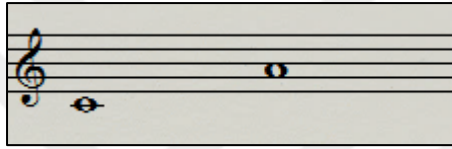
$$A (a_4 - b_4) / B (c_4 - d_4) / A (a_14 - b_14)$$

⁸⁸ Gazete kütürü bestecinin özel çalışma notları arasında bulunmakla birlikte sadece haberle ilgili bölüm yer almaktadır. Gazete adı ve yayım tarihi bulunmamaktadır. Gazete Haberi: (Bkz. EK-16)

2.4.4. Çocuk Şarkısı: Ayva, Nar, Sonbahar

Cenan Akın'ın 1986 yılında bestelemiş olduğu, 7-18 yaşlar için olan Bozkırlar Yeşerecek piyano eşlikli şarkı albümü içerisinde yer alan bu çocuk şarkısı altılı ses aralığında(do-la) yazılmıştır. Burada besteci özellikle diğer çocuk şarkılarında da olduğu gibi yazmış olduğu topluluğun ses alanını göz önünde bulundurmaktadır. (Bkz. Örnek 2.10)

Örnek 2.10. Ayna, Nar, Sonbahar İsimli Çocuk Şarkısının Ses Alanı

Şarkının yine Akın'a ait olan sözlerinde sonbaharla birlikte okulların açıldığını, bilgiyle dost olmanın gerekliliğini ve yurdumuzun ancak bilgili kişilerle yükseleceği anlatılmaktadır. Akın, eğitim alanında yapmış olduğu çalışmalar ve sanat anlayışı kısımlarında detaylı olarak anlatılacağı üzere; aktarmak istediği bilgiyi çocuğa müzik yoluyla serpmeye çalışmaktadır. Bu açıdan sözlerin içeriğiyle birlikte şarkı içerisindeki telaffuzu da besteci tarafından göz önünde bulundurulmuş seçilmiştir. Şarkının sözleri şu şekildedir:

Ayva, nar sonbahar sonbahar
 Bilginin dostuyuz dostuyuz
 Açıldı bin sevinç okullar
 Bilenle yükselir yurdumuz.

Şarkı form olarak; iki cümleciklin oluşturduğu bir periyottan meydana gelmiştir. Ezginin ikinci ölçüsündeki motif yapısı farklı sesler üzerinde tekrarlanarak, şarkının ezgi yapısını oluşturmakta ve çocuklar için ezginin akılda kalıcı olmasını sağlamaktadır. Bunun yanı sıra şarkıya el çırpımlar eklenerek, ezgi üzerindeki ritim duygusu desteklemekte aynı zamanda cümleciklerin dört ölçüye ulaşmasını sağlayarak ölçü dengesini kurmaktadır. (Bkz. Örnek 2.11)

Örnek 2.11. Ayna, Nar, Sonbahar İsimli Çocuk Şarkısı

Ayna, Nar, Sonbahar

Söz-Müzik: Cenan AKIN

el çırparak

Voice

Ay va nar nin Son ba har yuz Son ba har yuz

A cı di bin se vinç o kul lar
Bi fen le yük se lir yur du muz

2.4.5. Karma Koro Eseri: Ben Seni Bulmuş İken

Ben Seni Bulmuş İken isimli koro eseri Akın'ın günümüze dek birçok koro tarafından beğeniyle seslendirilmiş olan koro eseridir. Bu eser Kültür Bakanlığı tarafından 1991 Yılı'nın Yunus Emre'nin 750. Doğum Yıldönümü olması dolayısıyla, bütün dünyada "Yunus Emre Sevgi Yılı" olarak ilan edilmesi üzerine, 1990 yılında Cenan Akın'a sipariş edilen ve 1991 yılında tamamladığı Yunus Emre Şiirleri Üzerine Sevgi Şarkıları içerisinde yer almaktadır.

Yunus Emre Şiirleri Üzerine Sevgi Şarkıları Cenan Akın'ın besteciliğinin ilk dönemlerinden itibaren besteci Ahmed Adnan Saygun'a benzer şekilde şiirlerinin ve felsefesinin etkisinde hayat yolunu bulmaya çalıştığı, düşünce ve duyu dünyasını bezediğini söylediği Yunus Emre'nin şiirlerini kullanarak karma koro için bestelediği eseridir. Üzerinde yaklaşık otuz yıl çalışarak 1998 yılında tamamladığı solo ses, koro ve orkestra için iki ciltlik Yunustan Değişler isimli sahne müziğiyle birlikte bu şarkılar, Cenan Akın'ın Yunus Emre'nin tasavvuf felsefesinin etkisiyle yaratmış olduğu yapıtlardır.

Eser 6 / 8'lik tartımda ve ağır tempoda alto ve bas seslerin pes seslerindeki ünison bir girişle başlar ve Türk müziğinin Saba makamını andıran armonik yapı

eserin tamamına yayılacak şekilde varlığını sürdürür. 3. ölçüden itibaren yine ünison olarak soprano ve tenorların, alto ve bas seslere elenmesiyle birlikte daha güçlü bir şekilde 9. ölçüye dek sürer. (Bkz. Örnek 2.12)

Örnek 2.12. Ben Seni Bulmuş İken İsimli Koro Eserinin Giriş Teması

Ben Seni Bulmuş İken

Yunus Emre
Cemaat AŞK

İ ki ci han var lı ğı E ğer be nim o lur sa
E ğer be nim o lur sa
E ğer be nim o lur sa

9. ölçüden itibaren bu ünison yapı yerini, bu defa soprano ve tenorların parlak renklerinde “oy” vokalini sürdüren uzun seslerin küçük süslemelerle bezendiği yapıya bırakır. Devamında ise tenorların tiz seslerinin, sopranoların ise orta yükseklikte seslerinde kanonik bir yapıyla devam eder ve “Oy Dost” ifadesinin vurgulanmasıyla bu yapı tamamlanır.(Bkz. Örnek 2.13)

Örnek 2.13. Ben Seni Bulmuş İken Eserinde Kanonik Yapının Hazırlanışı

Oy Oy Sen siz ba na
Oy Oy Sen siz ba

Devamında bu defa alto ve baslarında katılacağı daha büyük bir kanonik yapıya hazırlık amacıyla sopranonun solo olarak melodiyi söylediği ve diğer

partilerin akor yapısını oluşturacak şekilde eşlik ettiği küçük bir geçiş köpsünü yer alır. (Bkz. Örnek 2.14)

Örnek 2.14. Ben Seni Bulmuş İken Eserinden Bir Kesit

A lem le rin ar zu su Se ni bul mak I çin dir

Ar zu Se ni bul mak

Ar zu Se ni bul mak

Ar zu se ni bul mak

Geçiş köprüsünün tamamlanmasının ardından “sensizin niye olam?” ifadesine varacak olan ilkinden daha büyük olan kanonik yapı, soprano partisinin “oy” vokalinin 8 ölçü boyunca tutacağı uzun sesin üzerine inşa edilir.

Kanonik yapının tamamlanmasının ardından diğer partilerin uzun sesler tutarak eşlik ettiği final bölümünde yine saba makamını andıran küçük hareketler duyurulur ve “Oy Dost” ifadesinin daha büyük şekilde vurgulanmasıyla tamamlanır. (Bkz. Örnek 2.15)

Örnek 2.15. Ben Seni Bulmuş İken Eserinin Final Bölümü

Oy Dost

Oy Dost

Oy Dost

Oy Dost

2.5. Eğitim Alanında Yapmış Olduğu Çalışmalar ve Koro Şefliği

Cenan Akın, sanat yaşantısının başından itibaren besteciliğinin yanında gençliği yetiştirmeyi ve eğitmeyi beste yapmak kadar büyük bir görev saymış değerli bir eğitici. 1955 yılında mezun olduğu İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda aynı yıl armoni ve solfej öğretmeni olarak başlamış olduğu eğiticilik hayatını; tüm ömrü boyunca ara vermeden çeşitli üniversitelerin yanı sıra eğitim kurumları ve çeşitli kuruluşlar bünyesinde sürdürmüştür.

Akın, çoksesli müzik kültürümüzün tüm topluma yayılması safhasında, müzik kültürünün çocukken başlaması gerektiğini, çocukların ve gençlerin müzik eğitiminde toplu şarkı söylemenin yani koronun ön planda olmasıyla gerçekleşebileceği görüşündedir. *“Her bakımdan eğitim ve öğretime muhtaç toplumumuzun, sanat müziği şuuruna varmasını gerçekten istiyorsak, hareket noktamız, ilkin korolar olmalıdır.”*⁸⁹ düşüncesiyle sanat yaşamı boyunca birçok koronun kurulmasına yardımcı olmuş, birçok koroyu da kurarak bunların şefliğini ve öğretmenliği yapmıştır.

Tüm sanat yaşamı boyunca besteci kimliğinin yanında birlikte devam ettirdiği eğitici ve koro şefi kimlikleri, onun ülkemizdeki eğitim müziği alanındaki gereksinimleri görmesini sağlamıştır. 1960'lı yıllarda çocuklara öğretilen ilk şarkıların, kulaklarında yer eden ilk notaların üzerine Türkçe uyarlama sözler yazılmış yabancı ezgilerden oluştuğunu görmüştür. Buradan yola çıkarak eğitim müziği alanında ulusal kültürümüzün özelliklerini içinde barındıran şarkı ve marşlar yazarak bu boşluğu doldurmaya çalışmıştır. Bu alandaki ihtiyacı karşılamak için, yazdığı büyük soluklu yapıtlarının yanı sıra müzik kültürümüzü çocuklara küçük yaşlarındayken çağdaş bir dille, ruhlarına hitap edecek şekilde üreterek aktarmayı amaç edinmiştir.

⁸⁹ Cenan AKIN, *Sanat Müziğine Doğru Türkiye*, 5.

Akın'ın eğitim müziği alanındaki bestecilik çalışmaları, onun bir eğitici penceresinden bakarak yaratmış olduğu eserlerdir. O yüzden Akın'ın bu alandaki yaratılarını eğitici kişiliğinin ürünleri olarak görmek yerinde olacaktır. Vokal eserlerinde büyük bir yere sahip olan eğitim amaçlı bestelemiş olduğu birçok çocuk şarkısı ve çocuk marşı çağdaş Türk eğitim müziği repertuarının oluşmasına büyük katkılar sağlamıştır.

1975 yılında Akbank'ın kültür hizmetleri kapsamında; Akbank Çocuk Korosu'nun kuruculuğunu ve şefliğini yapmıştır. Koloratur soprano Suna Korat ve piyanist Ergican Saydam ile birlikte koro için bestelemiş olduğu On Çocuk Şarkısı'nın tamamının yer aldığı birçok konser vermişlerdir. Akın'ın eserlerinden oluşan bu konserlerde ülkemizin günümüze dek yetiştirmiş olduğu seçkin sanatçılardan koloratur soprano Suna Korat; Çocuk Bahçesinden Türküler başlıklı solo ses ve piyano eserlerini, piyanist Ergican Saydam; Piyano İçin Altı Parça başlıklı solo piyano eserlerini seslendirmişlerdir.⁹⁰

Bu koro ile yaptığı çalışmalarında besteci, koro şefi ve eğitici olarak yer alan Akın'ın, Akbank Çocuk Korosu ile vermiş olduğu, repertuarını bu koro için bestelemiş olduğu 10 Çocuk Şarkısı adlı şarkı albümünün ve diğer eserlerinin oluşturduğu konseri konu alan haber şu şekildedir:

“Bir Çocuk Korosu Ve Besteci Cenan Akın

Sahnede bir avuç minik, düzgün kıyafetli, ürkek, şirin, ama hepsi de disiplinli. En küçüğü 6, en büyüğü 12 yaşında. Henüz eğitilmemiş çocuk sesleri, ama içten, ama yürekten, sevinçli ve heyecanlı. Sonra o güzelim şarkı sözleri, biz yetişkinlerin yüreğinde bile rahatlık, huzur, sevgi ve gurur uyandırıyor. “Ne şunun için-Ne bunun için- Her şey- Ulus ve yurt için”... “Sevin çocuklar-dostluğu sevin- sevin çocuklar-doğruyu sevin” ve “Rüzgarın sesi var, sesi var- Denizlerin nefesi var, nefesi var- Ya ben balık tutmazsam-Sofraların nesi var” ve hep böyle sürüyor, şarkılar; miniklere yurt vatan sevgisi aşıyor. “Çalışmaktır mutluluk, elele beraberce” diyor, hayata bağlılığı, yardımlaşmayı, iyiyi, güzeli,

⁹⁰ Akbank Çocuk Korosu Konser Katoloğu (Bkz. EK-17)

doğruyu gösteriyor. Ve biz yetişkinler “Ne güzel” diyoruz bunları dinledikçe. “Dünyamızın alabildiğine bir kargaşalığa itildiği şu günlerde, ne güzel çocuklara bu duyguları vermek” ve gelecekte umudumuzu kesmiyoruz böylece, daha bir güçleniyoruz....

Evet, Akbank’ın kültür hizmetleri içinde, en faydalısı, en güzeli ve en yücesi diyebileceğimiz bu girişimi değerli besteci Cenan Akın’ın müzik ve çocuk aşkı ile daha bir bütünleşiyor. Çünkü koroyu o çalıştırıyor, şarkı sözlerinin çoğunu o yazıyor ve besteliyor. Her ay, bu miniklerin korosuna bir okulda konser verdirtiyor.

Bu çok olumlu amacı Soprano Suna Korat da, çocuklara olan sonsuz sevgisiyle, daha da değerlendiriyor. Ve çocuklar sadece kendi yaşitlarını dinlemekle kalmıyorlar, müziği büyük bir sanatçının sesinden duyuyorlar, anlıyorlar ve öğreniyorlar. Çünkü Suna Korat da, onlara çocuk şarkıları söylüyor; hem de sanki dev bir opera eserinde “En duygulu ve etkili bir aryayı” söyler gibi, öylesine aşıyor çocukları, onların şarkısında. Böylece burada da büyüklüğünü gösteriyor. Piyanist Ergican Saydam, Cenan Akın’ın piyano için bestelediği çocuk şarkıları ile katılıyor.” (Tercüman 12 Aralık 1975)

1979 yılında TRT İstanbul Radyosu Çocuk Korosu’nun kurulmasına öncülük eden Akın, uzun yıllar başarıyla bu koroyu çalıştırmış, birçok konser vermiş, televizyon ve radyo kayıtlarına katılmıştır. Günümüze dek hala varlığını sürdüren bu koronun temellerinin sağlam atılmasını sağlamıştır.

1982 yılından itibaren 1999 yılına kadar, o zaman ki adı Atatürk Öğretmen Okulu olan Marmara Üniversitesi’nde Müzik Eğitimi Bölümü lisans ve yüksek lisans öğrencilerine; solfej, armoni, kontrpuan, eğitim müziği besteciliği, enstrüman bilgisi dersleri vermiş ve çoksesli korosunun çalıştırılmasına büyük katkılarda bulunmuştur. Akın, aynı zamanda bu kurumda birçok lisanüstü tez danışmanlığı ve tez jürisi üyeliği görevleri de yapmıştır.

1991 yılında ülkemizde kurulmuş olan ilk Güzel Sanatlar Lisesi’nin kuruluş aşamasında Prof. Selahattin Evcil ile birlikte büyük katkılarda bulunmuş, ülkemizin dört bir tarafına yayılacak olan bu pilot uygulamanın teşkil ve eğitim yapısının

şekillenmesine yön vermiştir.⁹¹ Açılışını bizzat dönemin Milli Eğitim Bakanı olan Avni Akyol ve besteci Ahmed Adnan Saygun'un birlikte yaptığı bu okulun kuruluşunun ilk yılında müzik bölümünün derslerine bizzat girerek eğitimcilik yapmıştır. Aynı zamanda bu okulun açılışına ithafen Güzel Sanatlar Lisesi Marşı'nı bestelemiştir.

Cenan Akın, sanat yaşamı boyunca bu kurumların yanı sıra Fahriye Mektepleri Vakfı Özel Işık Lisesi, Özel Çavuşoğlu Lisesi, Şişli Terakki Lisesi, Özel Dost Okulları, Eyüboğlu Koleji ve Arıköy Anafartalar İlköğretim Okulu gibi eğitim kurumlarında müzik eğitimi vermiş, bu eğitim kurumlarının birçoğunun öğrenci korolarını kurarak şefliğini yapmış, bu korolarla birçok konser vererek öğrencilerin çoksesli müziğe olan ilgilerinin yaratılmasını ve artmasını sağlamıştır.

Cenan Akın'ın müzik sevgisini ve çoksesli müzik bilincini uyandırma ve yaratma arzusunu ömrü boyunca hassasiyetle korumuş, kendi deyimiyle; halkta sanat müziği şuurunu yaratmak için toplumun temelini inerek çocukları ve gençleri eğitime azmiyle çalışan bir nefer olmuştur. Akın'ın söz konusu hassasiyeti daha yerinde anlayabilmek amacıyla kendisiyle 1983 yılında röportaj yapan bir yazarın görüşlerini belirtmek yerinde olacaktır:

“Cenan Akın yıllarca çocuklarla birlikte olmak, onların her şeyi daha iyi öğrenebildiklerinden emin olmak isteğinden gelen bir alışkanlıkla konuşmamız süresince sık sık ‘Anladınız değil mi?’ diye soruyor. Anlamadıysam yeniden anlatabileceğinin hoşgörülü tavrı ile.”(Hayat 1983, sayfa 43)

Akın'la ilgili eğitimciliğinin çeşitli dönemlerinde öğrencisi olmuş olan sanatçı kişilerle yapılan röportajlarda günlük yaşantısında ve öğrencileriyle ilişkilerinde çok sevecen ve hatırlı yapıda bir kişilik olduğu ortaya çıkıyor. Öğrencilerine müzik bilincini ve ruhunu aşlamak için sonsuz bir hoşgörü ve sabırla çabaladığı, kendine has bir ustalıkla öğrettiği şeyi en kolay yoldan, çabuk hatırdaki kalacak şekilde en ince

⁹¹ Güzel Sanatlar Lisesi'nin kuruluşuna katkılarından dolayı takdir belgesi. (Bkz. EK-18)

noktasına kadar öğretmeye çalışan bir üslupta olduğu ortak görüşü hakimdir. Müzik eğiticisi ve koro şefi olarak mükemmeliyetçi bir tutumda olduğu için disiplinden hiçbir şekilde taviz vermediği ve söz konusu müzik eğiticiliği olduğundan ısrarcı bir yapıya sahip olduğu aktarılmıştır.

Cenan Akın'ın, yetişmelerinde büyük emeği geçmiş olan ve eğiticilik hayatının çeşitli dönemlerinde öğrencisi olmuş olan bazı sanatçıların kendisinin eğiticiliğiyle ilgili görüşleri aşağıda yer verilmiştir.

1955 yılından 60'lı yılların başına kadar İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda ve özel olarak öğrencisi olmuş olan Leyla Pınar Tansever:

“Cenan Akın, çok enteresan bir insandı. Zenginmiş, fakirmiş, köylüymüş kimseyi ayırmadan herkesle aynı yakınlıkta sıcak ilişkiler kurar, samimiyetle ve sevgiyle yaklaşırdı. Aynı zamanda çok yardımsever bir insandı. Benimle birlikte iki arkadaşına daha özel olarak ders vermesine rağmen tek kuruş para almamış ve bizlerin daha iyi yerlere gelmesi için çabalamıştır. Müzikle ilgili herşeyi kendi kendine araştırarak öğrendiği için müthiş derecede iyi anlatırdı. Karşısındaki insana birşey anlatırken ‘ben olsam böyle anlardım’ diyerek anlatacağı bilgiyi aktarırdı. O yüzden de onunla yakın olarak çalışmış öğrencileri hep iyi yerlere gelmişlerdir. Çok disiplinli bir hocaydı ama anlatacağı şeyi öyle ilgi çekici şekilde anlatırdı ki zaten öğrencileri ondan başka birşeye odaklanamazlardı. Armoniye tüm yönleriyle 6 ayda anlatır herkese bir hap gibi yuttururdu. Şöyle ki; Cenan Akın'dan aldığım eğitimden sonra çok az bir süre Cemal Reşit Rey ile çalıştım. Paris'e müzik eğitimi için gittiğimde seviyem çok iyi derecede olduğu için doğrudan lisans bölümüne alındım. Bu Cenan Akın'ın bana verdiklerinin bir eseridir. Bu güne kadar müzik yaşantımda birçok hocayla çalışma imkanı buldum. Ancak Cenan Akın gibi bir hoca görmedim.”⁹²

⁹² 03 Şubat 2015 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Leyla Pınar Tansever.

1979 yılından 1986 yılına kadar TRT Çocuk Korosundan öğrencisi Aslıhan Işıltan:

“Cenan Akın, her zaman mükemmele ulaşmaya çabalayan bir şef ve öğretmendi. Öğrencisinin müziği ve müziğin içindeki duyguyu benimsemesi, uygulayabilmesi için sabırla uğraşır, söz konusu müzik olduğunda en iyiye ulaşınca dek disiplinden hiçbir şekilde taviz vermezdi. Bir müzik eserinin en ince detayına kadar hassasiyetle üzerinde durur, bunu yaparken büyük bir hoşgörü ve tevazuyla öğrencisinin müzikteki ruhu özümsemesi için çabalardı. Bugün bir şarkıyı öğretirken içime o günlerden sinmiş olan ruhu hala aynı canlılıkta hissediyor ve farkında olmadan edinmiş olduğu bu içsel yetiyi öğretirken tekrar tekrar yaşıyorum.”⁹³

1988 yılından 1992 yılına kadar Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarından öğrencisi Hasan Alptekin:

Eşim Nazlı Alptekin ve ben Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Opera Şan Bölümündeyken 4 sene boyunca Cenan Akın'ın öğrencisi olduk. Kendisi her zaman örnek aldığım bir hoca ve büyüğümdü. Birşeyi merak edip sorduğumuzda hiçbir zaman geri çevirmeden bizimle ilgilenir ve daha iyiye ulaşmamız için ders haricinde de zaman ayırır hatta bizleri evinde ağırlardı.

Cenan Akın'ın eğitici olarak kalitesini anlatmak için ancak şu şekilde bir örnek verebilirim: İstanbul Karaköy'de Saint Benoit Fransız Lisesi'nde okudum. O dönemde en iyi Fransızca eğitimi veren okullardan birisiydi. Lise yıllarından itibaren özel olarak Fransızca'yla ilgilenmemiş olmama rağmen bugün hala yurtdışına çıktığımda veya Fransa'ya gittiğimde Fransızca'yı anadilim gibi kullanabiliyorum. Aynı şeyi müzik içinde Cenan Hoca'dan öğrendiklerim için çekinmeden söyleyebilirim. Bize aktardığı bilgileri kendine has bir üslupla kalıcı olarak öğrendiğimizden emin oluncaya dek sabırla o kadar sağlam şekilde aktarırdı ki, ondan öğrendiğim bilgileri bugün hala ilk öğrendiğim günkü canlılık ve sağlamlıkla hatırlıyorum. Bugüne kadar çoğunu solist olarak seslendirdiğim opera eserlerini bu bilgilerin ışığında analiz ediyor ve seslendirirken bunu esere yansıtabiliyorum.”⁹⁴

⁹³ 18 Ekim 2014 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Aslıhan Işıltan.

⁹⁴ 13 Şubat 2015 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Hasan Alptekin.

Cenan Akın ile 1980’li yılların başından itibaren uzun yıllar birlikte çalışmalar yapmış olan, İstanbul Güzel Sanatlar Lisesi’nin kuruluşunda da birlikte görev yaptığı Prof.Selahattin Evcil’in, Cenan Akın’ın eğiticilik yönüyle ilgili olarak düşünceleri şu şekildedir:

“Marmara Üniversitesi Müzik Bölümü’nün kuruluşunda görevli olarak başında ben vardım. Cenan Akın o sıralarda TRT İstanbul Radyosu Çocuk Korosu’nun şefliğini yapıyordu. Kendisiyle o zamanlar konserlerin yapıldığı Maksim’de müzik bölümü öğrencilerinden oluşturduğum koroyla verdiğimiz konser sonrasında tanıştık. Bizim birlikteliğimiz o günlerden başlayarak hem ikili olarak hem de ailecek onun ömrünün sonuna kadar sürdü. Akın’la birlikte müzikle ilgili özellikle koro müziği alanında çok büyük başarılı işler yaptık. Gerek müzisyen olarak gerek insan olarak mükemmel bir karakteri ve hayat felsefesi vardı.

Cenan Akın’ın müzik eğitimine katkısına hiçbir müzik eğitimcisi ulaşamaz. Çünkü çok farklı bir eğitici felsefesine sahipti. Çok iyi seviyede müzik psikolojisine sahipti. Müzik alanında her insana vereceği ayrı doneler vardı ve bunları çok iyi yakalayabiliyordu. Karşısındaki kişiyi “nasıl müziğe yönlendirebilirim, döndürebilirim, onun müzik içgüdüsünü nasıl ortaya çıkarabilirim” bunları çok iyi biliyordu. Onun için uzun yıllar onunla birlikte ilkokullarda, ortaokullarda, liselerde, yüksekokullarda beraber çok iyi işler yaptık. Olağanüstü bir koro şefiydi.”⁹⁵

Prof. Selahattin Evcil’in eşi, olan Fikret Evcil’in Cenan Akın’ın eğiticilik yönüyle ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“Cenan Akın ile bu güne kadar çok güzel çalışmalar yaptık. Şişli Terakki Lisesi’nde 12 yıl boyunca çalıştım. Bana oradaki çalışmalarım boyunca özellikle koro alanında her bakımdan yardımcı ve destek oldu. Hiç unutmam bir gün birlikte vereceğimiz bir koro konserine midesi kanadığı için gelemeyeceğini haber göndermişti. Birden çok çaresiz kalarak, oradaki görevli başka bir şef arkadaşımızla konsere çıktık ama Cenan Akın’ın yerini tutmadı. Çok iyi bir koro şefiydi. Kendisi çalışmalarımız boyunca her zaman hassas ve çok detaylıca çalışırdı. Bazen defalarca tekrar

⁹⁵ 03 Şubat 2015 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Prof. Selahattin Evcil.

yapmamız gerekirdi ama hiçbir zaman öğrencileri çalıştırmaktan yorulmaz ve sıkılmaz her zaman onlara müziği öğretmek için çabalardı.”⁹⁶

2.6. Sanat Anlayışı

Cenan Akın, Cumhuriyet’in kurulmasından sonra temelleri Atatürk önderliğinde atılmış olan Milli Kültür Politikası’nın yaratılması, yaygınlaştırılması ve tüm toplum tarafından benimsenebilmesi için ömrü boyunca çalışmış bir besteci, koro şefi ve eğiticidir. Müzik yaşamının başından itibaren bu alanlarda yapmış olduğu tüm çalışmalarını, kendi ulusal çoksesli müziğimizi yaratmak, geliştirerek evrensel boyuta taşımak ve halkta sanat müziği şuurunu oluşturmak hedefleri doğrultusunda yönlendirmiştir.

Akın bu konuyla ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir;

“Bizler besteci olarak cumhuriyetten sonra yeni kültürün destekçileriyiz. Cumhuriyet’ten sonra kültürümüze yeni bir biçim verilmek istendi. Bizim yaptığımız yeni kültürümüzün yeniden yaratılması. Bugün Birleşmiş Milletleri’in açılış töreninde Adnan Saygun’un Yunus Emre oratoryosunun çalınması, Macaristan’da bestecilerimizin plaklarının yayınlanması gibi birçok örnekler, yeni kültürümüzün yaratıldığının ispatıdır. Bizim yolumuzun açık olması gerekir. Çağdaş müziği yaşatmalıyız. Bu kültürümüzün yaratılması lazım.” (Hayat 1993, 46)

Bestecilik alanında yapmış olduğu çalışmalarını çağdaş müzik kültürünün yaratılması ve yaşatılması hedefi doğrultusunda sürdüren Akın, eserlerinin tümünde halka ulaşmayı hedeflemiştir. Çoksesli müziğin toplumun tümüne yayılması amacıyla, besteci olarak eserlerinde özellikle geleneksel müziğimizin gereçlerini kendi müzik dilinde harmanlayarak, çoksesli müziğimizde ulusal bir kimliğin oluşması için çabalamıştır. 29 Ekim 2000 tarihinde Ankara Devlet Opera ve Balesi tarafından ilk seslendirilişi gerçekleştirilmiş olan Yunus’tan Deyişler solo, koro ve

⁹⁶ 03 Şubat 2015 tarihinde yapılan röportaj kaydı. Kaynak kişi: Fikret Evcil.

orkestra için sahne müziğinin konser kitapçığında Akın, besteci kimliğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Gençlik yıllarımda, bestecilik yolumu ve kişiliğimi arayış içindeyken bir ilke benimsemiştim; “Saz çalmasını bilen besteci olabilmek.” Yani; geleneksel ezgi ve ritimlerimizi kendi çağdaş besteci dilimize katabilmek.”⁹⁷”

Daha genç bir sanatçıyken kendisine bu misyonu edinmiş olan ve bunu tüm eserlerine yansıtan Akın, kendi özgün müzik dilini oluştururken halk müziği ezgilerinden esinlenen ezgileri ve halk müziğinin uzun hava, halay, zeybek, horon ve güzelleme gibi geleneksel ritimlerini sıkça kullanmıştır. Bu düşünceyle çocuk ve gençlik koroları için özünü geleneksel müziklerimizden alan, yüzlerce eser besteleyerek eğitim müziği repertuarınının yaratılmasına büyük katkılar sağlamıştır. Akın’ın eğitim müziği besteciliği alanındaki çalışmalarıyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“Müziksever Dostlar ve Müzik Öğretmenleri,

Bu son sayfaya geldiğinizde, özü, sözü yeni, doğru ve çağdaş, rengini havasını geleneksel müziklerimizden daha çok halk müziklerimizden almış bu on şarkıyı tanımış olacaksınız.

Elinizde yeterince şarkı olmadığını bilirim, hele çok seslileri. Oysa müzik eğitimindeki en güçlü silahınız çocuk ruhuna uygun, çocuk sesi sınırları içinde, çocuklarca kolayca söylenen, duyma ve düşünce yönünden onlara iyiyi, güzeli, doğruyu gösteren ve sevdiren şarkılardır.

Yukarıda saydığım nitelikler bir şarkıda olması gereken niteliklerdir. Bunlara bir de geleneksel müziklerimizden kök almayı eklemeliyiz.

İşte, tüm özellikleri ile ‘çağdaş Türk eğitim müziği’nin tanımı da bu değil midir?⁹⁸”

⁹⁷ A.D.O.B., 5.

⁹⁸ Cenan AKIN, *Sinan’ın Şarkıları*, 32.

Akın, müzik kültürünün çocukluktan itibaren başlaması gerektiğini düşünmektedir. Bunun için sanat yaşamının en başından itibaren bestecilik alanındaki çalışmalarının yanı sıra eğiticilik alanında ve koro şefliğinde de özellikle çocuk korusu şefliği alanında çalışmalarını sürdürmüştür. 1960'lı yıllarda ülkemizdeki eğitim müziği ve çocuk şarkısı alanlarındaki eser azlığını, söylenen çoğu şarkısında yabancı eserlere Türkçe söz uyarlanarak yapıldığını fark eden Akın, müzikte kendi kültürümüze dönmemiz gerektiğinin inancı ile bu sorumluluğu duymuş ve bu boşluğu doldurmak üzere bu alanda eserler vermeye yönelmiştir. Bu alanda yazdığı yüzlerce eser ile çağdaş Türk eğitim müziği repertuarının oluşmasında büyük katkıları olan Akın'ın bu konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“Bu sorumluluğu duymamak mümkün değil. Müzik eğitimi daha çocukluktan başlar. Yıllar önce Muammer Sun ile birlikte eğitim ve çocuk müziğinde kendi kültürümüze dönmemiz gerektiğine inanmıştık. Bunun için önce kendi şarkılarımızı yaratma çalışmalarına başladık.”

Kendisini çocukların ve gençlerin sanat müziği şuuru kazanarak yetişmesine adayan Akın, kazandığı başarılarına rağmen hiçbir zaman ön planda olmak gibi bir kaygı içerisinde olmamıştır. Eser yaratmaktan ve bunu tüm topluma yaymak için çabalamaktan sanat yaşamı boyunca ödün vermemiş olan Akın, 1989 yılında TRT'nin 25. Kuruluş Yıldönümü dolayısıyla düzenlenen yarışmada beş ödül birden kazanması dolayısıyla yapılan röportajda bunu açık şekilde ortaya koymaktadır:

“Saçlarım güzel olsaydı, yakışıklı bir jön olsaydım, başarılarım daha geniş kitlelere ulaşırdı. Başka türlü bir takım karakterlerin temsilcisi olsaydım her halde beş ödülle manşet olurum. Ama benim için manşet olmak veya olmamak pek önem taşımıyor. İnanığımız doğrudan mütevazî bir şekilde gençlere eğitim müziğinde faydalı olmaya çalışacağım.”

İçinde yaşamış olduğu toplumun kültürel yapısının eksikliklerini ve gereksinimlerini iyi analiz etmiş olan Akın, bunların karşılanması aşamasında da sanat yaşamı boyunca çalışmalarını sürdürmüş ve bunu büyük bir alçakgönüllülükle

gerçekleştirmiştir. Müzik eğitimi alanındaki eksikliklerin ve gereksinimlerin giderilmesi yönündeki düşünceleri şu şekildedir:

“Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, Türk bestecilerin şarkı kitapları ve yanlarında korolarla seslendirilmiş şarkı bantları ile birlikte Türkiye'nin her yanındaki okullara dağıtılarak ve tüm okullarda çocuk koroları kurularak müzik eğitimine çözüm getirilebilir.”

Yine bu konuya ilişkin olarak, müzik eğitiminin Türkiye çapında eşit olarak yaygınlaştırılabilmesi konusundaki düşünceleri şu şekildedir:

“Teşvikler, yarışmalar, Türk çocuk ve gençlik müziğinin yaratılmasında itici güç olarak değerlendirilmeli; 50 milyonluk nüfusumuzun büyük ihtiyacı düşünülerek 1-2 şarkı için yarışma düzenlenmemelidir. Aksine 30-100 şarkı için yarışmalar düzenlenmelidir.

Bestecilerimizden sipariş yada yarışmayla sağlanan şarkılar, mutlaka sözüyle, notasıyla, kasetiyle beraber yayınlanmalıdır. Doğu-Batı bölgelerimiz arasındaki fark bu şekilde eşitlenebilir.

Bakanlık⁹⁹ Ankara-İstanbul operalarında kurulu çocuk korolarını Kültür Müdürlüklerine -ya da halk eğitim- bağılı olarak Türkiye geneline yaymalıdır.

Plak, band yapımında kadrosunda bulunan tüm sanatçılardan -Devlet sanatçıları dahil- yararlanmalı; müzik kültürümüzün bu değerli elemanlarından üretici olarak yararlanmalı; ayrıca yurt genelinde konser verilecek yerleri tespit ederek düzenli konserleri yurt çapında mutlaka gerçekleştirmelidir.”

Toplumdaki sanat müziği şuurunun oluşmasında müzik kültürünün çocukluktan itibaren başlaması gerektiğine inanan Akın, çocukların ve gençlerin müzik eğitiminde toplu şarkı söylemenin yani koronun ön planda olması gerektiği görüşündedir. Akın'ın bu konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

⁹⁹ Besteci burada T.C. Kültür Bakanlığında bahsetmektedir.

“Türkiye’de müzik eğitimi, okullara en kolay ve ucuz yoldan, “Her okulda bir koro kurmakla” olur. Çocukların her birine çalgı çalmasını öğretmek hem güç, hem masraflı. Oysa her okul, kendi bünyesinde küçük bir koro kurabilir.”¹⁰⁰

Besteci ve eğitici olarak ulusal kültürün oluşması ve yayılmasında müziği, çocuk eğitiminin vazgeçilmez bir unsuru olarak görmektedir. Çocuğun ileride toplumuna ve insanlığa faydalı bir fert olabilmesi, gerekli insani değerleri benimsemesi ve bu değerlerin bilinciyle büyümesini sağlamak için müziği bir araç olarak kullanmayı hedeflemiştir.

Akın bu konuyla ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Amacımız, çocuğu müzik yoluyla eğitmek. Ona manevi değerleri, müzik yoluyla vermek, öğretmek. Çocuğun bilgisini müzikle artırmak.

Bugüne kadar duyduğumuz, bildiğimiz çocuk şarkılarının çoğu yabancılardan alınmaydı, ya da önemli birşey vermiyordu çocuğa. Bundan böyle çocuğumuz, kendi toprağını, insanını, ve manevi değerleri, bestesi, sözü, müziği bizim olan şarkılarla öğrenecek.”

Bu bakış açısıyla Akın’ın eğitici ve de eğitimde kullanılmak üzere yazdığı eserlerindeki yaklaşımı, “*Peter and The Wolf*” (Peter ve Kurt) senfonik masalını yazan Rus besteci Sergei Prokofief’in ve “*Wir bauen eine Stadt*” (Bir Şehir Kuruyoruz) çocuk tiyatrosunu yazan Alman besteci Paul Hindemith’in çocuklar için eğitici ve öğretici nitelikte müzik yazma anlayışlarıyla benzetilebilir.

Akın’ın bu kapsamda değerlendirilebilecek görüşleri şu şekildedir:

“Şarkı söylemek” çocukta “oyun oynamak” gibi kendiliğinden dışa vuran bir iç güdü. Kendi saf yaratıları olan çocuk tekerlemeleri bunun bir kanıtıdır.

¹⁰⁰ Cenan AKIN, *Çocuklar ve Gençler İçin Yazılacak “Eğitici Müzik” İhtiyacı ve Bestecilerin Bu Yönde Teşviki*, 233.

Çocuktaki bu oyun oynamak ve şarkı söylemek içgüdüünü değerlendirmek, eğitimde yararlanmak için zenginleştirmek, çocukların ilgi alanına istediğimiz, doğru bulduğumuz duygu ve düşünceleri serpmek, bu yolla benliklerinin oluşmasına, gelişmesine yardımcı olmak, olumlu bir eğitim yolu değil midir?

Kanımca eğitim; insanda var olan becerileri, yetenekleri ortaya çıkarmak, duygularını geliştirmektir. Eğitim; kişiyi toplum hayatını ileriye götürecektir, mutlu edecek bilgilerle niteliklerle donatarak; kendine, çevresine, millete, devlete ve insanlığa yararlı hale getirmektir.

Biz şarkı söyleriz, insan şarkı söyler. Yediden yetmişe herkes şarkı söyler. Issız dağ başında, kalabalık kentte, sesi güzel ya da çirkin demez; ister zengin, ister fakir, ister güçlü ister güçsüz, mutlu ya da mutsuz İNSAN ŞARKI SÖYLER. Ve insan ne tür müzik verirse, ne tür müziğe alıştırsa "ONU" söyler. Alıştırma elbetteki eğitimle olur."

Cenan Akın'ın besteci olarak bu konu kapsamında değerlendirilebilecek olan diğer düşünceleri şu şekildedir:

"Müziğimi yaparken gençleri düşündürmeyi, duygulandırmayı ve coşkun hale getirmeyi amaçlıyorum. Çünkü toplum halinde birlikte olmanın sevincini duymak ancak coşkun bir ruh haliyle mümkündür." (Tercüman, 11 Ekim 1989)

Akın, halkta sanat müziği şuru oluşturmanın en etkin yolunun yine halkın gündelik müzik yaşantısında var olan, ulaşabildiği müzik kültürünü, besteci olarak bilinçli bir şekilde işleyerek; kendi deyimiyle soylu bir üslupla şekillendirilerek yaratılması gerektiğini belirtmiştir. Bu konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

"İnsan şarkı söyler ama, o müzikte düşleri, dilekleri, istekleri, özlemleri, kısaca "KENDİ" varsa o zaman söyler. Ses-söz dünyası kendi çevresinde kurulamamışsa, insan ancak bulduğunu söyler.

Bencillik, içkinin verdiği 'aşırı duyarlık' tatmin olmamış maddi-manevi isteklerden kaynaklanan kadercilik, karamsarlık, kolayca uyarılan cinsel duygular, tatminsizlikler, hızla değişen hayatın getirdiği sorunlar, sıkıntılar; eğer insan bunlarla doluyorsa, bu konulardan söz eden şarkılarda kendini bulur, kolayca söyler.

Çünkü ne eğitime ne birikime ne de zihinsel bir çabaya ihtiyacı vardır. Kısaca; arabeskin anlattıklarını biz daha soylu üslupla söyleyebilirsek, insanımızı eğitir, daha güzeli gösterip eğitebilirsek, arabesk gider.”

Akın, toplumda sanat müziği şuuru oluşturulması aşamasında, ülkemizdeki şartlar dahilinde uygulanabilirlik olarak en kolay ve en etkin yolun korolar aracılığıyla olacağına inanmıştır.

Akın'ın bu konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“Müziği sevmenin, müzikte duygu ve düşüncelerimizi bulmanın (bulduğumuz için seviyoruz zaten) en etken yolu onu yaşamaktır.

Piyanist olmaksızın piyano çalabilmek, piyano ile müziği yaşamaktır. Ses sanatçısı olmaksızın, sesimizi güzel-çirkin düşünmeksizin şarkı söylememiz, müziği sesimizle yaşamamızdır.

Piyano çalabilmek için ona sahip olmanız gereklidir. Vitrinlere şöyle bir baktınızsa, bunun adeta küçük bir servet olduğunu görmüşsünüzdür. Hangi sazı çalmak isterseniz isteyin, bu şartı, az veya çok, fakat daima karşınızda bulursunuz. Sonra öğrenim için gene paraya ve ayrıca uzun bir zamana ihtiyacınız olacaktır. Oysa.

Oysa insan, her yaşta, her zaman ve içinde bulunduğu her durumda şarkı söylemiştir. Söyler ve söyleyecektir.

Şarkı söylemek. Bu para koşullarına bağlı olmayan en güzel var oluş, müziğin yaratılışı, her biri renk olan sazların bulunuşu, zamanla gelişmeleri, hep, daha iyi, daha güzel bir şarkı söyleyebilmek içindi sanki.

Her bakımdan eğitim ve öğretime muhtaç toplumumuzun, sanat müziği şuuruna varmasını gerçekten istiyorsak, hareket noktamız, ilkin korolar olmalıdır. Yurdun her ilinde, her ilçesinde korolar. Niçin? Çünkü:

a) Ulusca fakirliğimiz, (korolar amatör ve öğrenci toplulukları olacak önce)

b) *Şarkı sanatının kendine has yaşama ve yerleşme kolaylıkları. Evrenselliği bakımından yadırganamaz oluşu. (Adeta ikinci milli marşımız olan Dağ Başını Marşı¹⁰¹, Türk yaratması değildir.)*

c) *Yurt ölçüsünde gerçekleşmesi için sadece istememizin kafi geleceği.*

Teknik ayrıntılara girmeden yukarıdaki sebeplerden dolayı, toplumumuzda sanat müziği şuurunun uyanmasının, toplum ve yurt gerçeklerimiz açısından, korolar yoluyla olacağına inanıyorum.”¹⁰²

Akın, ülkemizde yaşanan müzik türü çokluğunu bir renk zenginliği olarak ele almış, çağdaş olan ve evrensel yaşama katılabilen tüm müzik türlerinin yaşatılması gerektiğini savunmuştur.

Bu konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“Yurdumuzda geleneksel müziğimiz, halk müziğimiz, Batı tonal sistem müziği, modal müzik, pop müziği türleri yaşanıyor. O halde insanımız bunları söyleyebilsin; çocuk genç halay da söylesin bozlak da. Geleneksel müziğimizin şarkısını söylesin, pop müziğimizin de nasıplensin. Ülkemizde yaşanan müzik türü çokluğu, bir renk zenginliğidir. Konuyu ulusal müzik açısından bir yarış diye ele almalıdır.

Diyelim ki “Deniz insanlarını” anlatan bir şarkı besteleyeceğiz. Bırakalım her tür bunu kendince gerçekleştirsin ve ulusal müzikte 4 üslupta değişik şarkı çıksın ortaya. Yeter ki yaptıklarımız çağdaş olsun, evrensel yaşama da katılabilsin. Gerekliğinde o standartlarda olsun ki, dünya müziğiyle yarışsın.

Yaratılan her eserin “Türk eseri” olduğunu unutmayalım. Ses sistemleri yalnızca araçtır, amaç değil.

Batıda her ulus Do majörü kullanmıştır. Yani bildiğimiz Do-Re-Mi-Fa-Sol-La-Si-Do. Buna rağmen İtalyan müziği, Alman müziği, Rus müziği birbirinden farklı olarak, kendi özgün yapısında var olmuştur.”¹⁰³

¹⁰¹ Besteci burada Gençlik Marşı'nı kastetmektedir.

¹⁰² Bkz. (89), AKIN, 5.

¹⁰³ Bkz. (100), AKIN, 233.

Akın'ın besteci olarak amacı; toplumun tamamına ulaşabilecek olan ulusal değerlerin müzik kültüründe üslup ve tür farketmeksizin yaratılması ve yaşatılması olmuştur. Bestecinin ulusal müziğin oluşmasıyla ilgili oluşturulacak repertuvarla ilgili görüşleri ise şu şekildedir:

“Şarkılar yarışmayla seçilecekse, her türde bestelenmiş olabilmeli; güzel ve başarılı olan her beste türü–üslubu ne olursa olsun; halk, geleneksel, pop, çoksesli- ayırım yapılmadan değerlendirilmelidir. Çünkü bu müziklerin hepsi yurdumuzda yaşamakta; müzik varlığımızı kültürümüzü oluşturmaktadır.”¹⁰⁴

Cenan Akın temelleri Atatürk önderliğinde atılmış olan kültür politikalarının yayılması ve tüm toplumca benimsenmesi aşamasında gerek besteci, gerek eğitici gerekse koro şefi olarak çalışmalarını sürdürmüş olmasına rağmen, bu konunun devlet tarafından kurumsal yapısının tam olarak oturtulmadığı ve ülkemizdeki kültür alanındaki sanat üretiminin teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerektiğiyle ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“Üretimi artırmak için sanatçıyı teşvik etmek gerekiyor. Çünkü sanatçıdan bir eser istediğiniz zaman daha büyük bir zevkle çalışıp ortaya bir şeyler koyuyor. Yapılan eserin kullanılması da önemli. TRT'nin gençlik koroları var. Ancak o koroda kullanmak üzere eser sipariş vermiyorlar. Bu da yeni eserlerin ortaya çıkmasını engelliyor.” (Tercüman, 11 Ekim 1989)

“Bu şartlarda zorlukla üretebildiğim eserlerime bakarak 50 milyonluk bir Türkiye kültürünü düşünerek mutlu değilim. Daha çok eser yaratabilmeli. Yaratılanlar Türk toplumunda yaşayabilmeli. Bugün Türkiye’de yaratıcı gücü teşvik edecek, uyaracak hiçbir şey yok. Kimse bana ‘manileri al da beste’ demedi. Türk bestecisi ürettiği eserinden para kazanamıyor. Önce telif hakları çalışmıyor. TRT ismarlamışsa hiçbir şey vermiyor. Bu da eser yapımını düşürüyor. Talep olmayınca beste yapmak da keyfi oluyor. Daha iyi şartlarda daha çok çalışmayı isterim.” (Hayat, 14 Kasım 1983)

¹⁰⁴ Bkz. (100), AKIN, 233.

Ulusal müzik kültürünün yaratılması kadar yaşatılmasının da önemli olduğunu vurgulayan Akın, devlet müzik kurum ve kuruluşlarının Türk bestecilerinin eserlerini yeteri kadar seslendirilmemesinin büyük bir hata olduğunu, müzik topluluklarının varoluş amaçlarının öncelikle kendi müzik kültürlerini temsil etmek olduğunu ama bu konuda yetersiz kaldığını belirtmiştir.

Akın'ın bu konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“Yurdumuz sanatçısının, sanat topluluğunun, yurt içi ve yurt dışı konserlerinde veya radyolarda, bestecilerimizin eserlerini çalmaları kendileri, besteciler ve yurt müzik kültürü açısından önemli ve gereklidir. Aslında bu toplulukların ve sanatçıların temel görevi: Kendi kültürlerinin yaşatıcısı ve sunucusu olmak gerekir. Böyle bir önceliği bestecilerine vermemek, kendi kuruluş ve yaşamalarını inkar etmektir... Programında; yalnız Fransız bestecileri bulunan bir Alman piyanisti, programında; yalnız Alman eserleri bulunan bir Fransız orkestrası, programında yalnız İtalyan eserleri bulunan bir Rus kemancısını da tanımadık. Her sanat topluluğu önce kendi kültür ürününü değerlendirmenin olanağını arar, hatta yaratır. Varoluş sebebi de budur zaten... Böyle bir davranış, ayrıca ulusal müzik kültürünün yaratılmasını kamçılar da... Kodallı¹⁰⁵ konser programından yakınıyordu: “1947’de bestelediğim yaylılar dörtlüsünü 1967’de bestelendiğinden yirmi yıl sonra ilk defa dinledim.” Kodallı ne ilk, ne de son örnektir. Çalınmadık ve dinletilmedik ne eserler vardır.

Bizim iki orkestramız¹⁰⁶ bilinmez bir anlayışsızlıkla buna yanaşmazlar. Yerli eser çalmak sanki onur kırıcı bir işmiş... Sanki bu ülkenin müzik zavallılığı bestecilerinin suçudur... Yazılan eserleri, çağların ve binlerce bestecinin yüzyıllar boyu yaratabildiği şaheserlerle karşılaştırır ve dudak bükerler... Oysa kendileri ne kadar büyükse bestecileri de o kadar büyük olabilir ancak... Bestecilik de, bilimsel araştırmalar gibi, bir yerde deneye beslenmek, gelişmek zorundadır.”¹⁰⁷

¹⁰⁵ Türk besteci Nevit Kodallı. Akın, Kodallı'nın 1947 yılında yazmış olduğu “Birinci Yaylı Çalgılar Kuarteti”nden bahsetmektedir.

¹⁰⁶ Akın burada İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nı kastetmektedir.

¹⁰⁷ Cenan AKIN, TRT'nin 1. Çağdaş Türk Müziği Haftasında Bestecilerimiz, 22.

29 Ekim 2000 tarihinde Ankara Devlet Opera ve Balesi tarafından ilk seslendirilişi yapılmış olan *Yunus'tan Deyişler* adlı koro ve orkestra için sahne müziğinin kitapçığında Akın bu konuyla ilgili kaleme aldığı ancak “*Doğru fikirler ama yeri değil. Çıkarın Lütfen!*” diye not düşerek, yayımlanmamış olan düşünceleri ise şu şekildedir:

“Yunus Emre'den Deyişler, Yunus şiirlerinden kendi duygu ve düşünce dünyamı bezeyen eşsiz güzellikte, onbeşinin çok değişik tarihlerde(yaklaşık otuz yıl boyunca) bestelenmesiyle oluşan iki ciltlik koro ve orkestra için bir eserimdir. Bu konserde birinci cildini var eden sekiz şarkıyı dinleyeceksiniz.

En baştaki birinci şarkı, en sonda sekizinci olarak tekrarlanıyor ve bu şekliyle tüm şarkılar bir çemberle bütünleşmiş oluyor.

İkinci ciltteki diğer sekiz şarkı kim bilir ne zaman ve nerede yorumlanacaktır. Kazandığı yarışma nedeniyle birinci cilde seslendirilme olanağı sağlandı.

Oysa öncelikle kendi sanatçılarımızın eserleri yaşatılmalı, yaşanmalıdır. Operalar, baleler, orkestralar, korolar hepsi var. Devlet Sanatçısı ünvanlı solistlerimiz de var. Eksik olan nedir? Kurumlarımızın ve sanatçılarımızın programlarını yapanlar bunu düşünmelidir. Nerede, nasıl yetiştirildiler? Hangi olanaklarla bugün buldukları yerlere gelebildiler? Bu topluma borcumuzu nasıl ödüyoruz? Dünya küçüldü artık. Bunu herkes de biliyor. Ama küçülen dünyada sanatsal kimliğimiz de bizi var eden temel unsurlardan biridir. Bunu bilmeli gereğini yerine getirmeliyiz. Yeni eserlerin yaratılmasına, yaratılanların yaşanmasına, yaşatılmasına destek olunmalı genç yaşlı sanatçı demeden eser üretimine ağırlık verilmelidir.”

Cenan Akın'ın ülkemizde müziğin kurumsallaşmasına yönelik sorunlarla ilgili yukarıda belirtilen düşünceleri besteci Muammer Sun'un Nisan 1969'da yayınlanmış olan *Türkiye'nin Kültür-Müzik-Tiyatro Sorunları*¹⁰⁸ kitabındaki özellikle beşinci ve altıncı bölümleriyle büyük benzerlikler göstermektedir.¹⁰⁹

¹⁰⁸ Detaylı bilgi için: Bkz. SUN, Muammer (1969), **Türkiye'nin Kültür-Müzik-Tiyatro Sorunları**, Kültür Yayınları No.2, Ankara.

¹⁰⁹ A.g.k., 196-269.

2.7. Kazanmış Olduğu Ödüller¹¹⁰

Cenan Akın öğrencilik yıllarından itibaren bestecilik alanındaki çalışmalarına aralıksız devam etmiş, çocuk ve gençlik koroları için yazdığı yüzlerce şarkı ile birlikte karma koro, koro ve orkestra, solo ses ve orkestra, şan ve piyano, sahne müzikleri, orkestra müzikleri, bando müzikleri, oda müziği, solo çalgılar için eserler vermiş, bunun yanı sıra Türk sanat müziği alanında; saz eserleri, sözlü eserleri, çocuk şarkıları bestelemiştir.

Bestelemiş olduğu eserlerle özellikle ses müziği alanında çoksesli Türk müziği repertuarının gelişmesi ve genişlemesinde büyük katkıları olmuş, bu eserleriyle TRT, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi resmi kurumların yanı sıra, ENKA, Polifonik Korolar Derneği, İlkadım Eğitim Kurumları gibi özel kuruluşların da çeşitli tarih ve dallarda açtığı müzik yarışmalarında birincilik, ikincilik, üçüncülük ve mansiyon dahil olmak üzere birçok ödül alarak çoksesli Türk müzik repertuarına birçok eser kazandırmıştır.

Cenan Akın ilk ödülünü 1955 yılında bir bankanın düzenlemiş olduğu beste yarışmasında şair Ali Püsküllüoğlu'na ait olan şiir üzerine solo ses ve piyano için yazmış olduğu Hasret adlı şarkısıyla melodi ödülünü kazanarak elde etmiştir.

TRT'nin 1971 yılında düzenlemiş olduğu yarışmalarda Halk Türküsü Çokseslendirme, Hafif Müzik ve Çocuk Şarkıları dallarında üç ayrı ödül almıştır.

05 Mart 1979 tarihinde TRT tarafından düzenlenen yarışmaya *Güçlü*¹¹¹ rumuzuyla katılmış olan eser Çocuk, Okul ve Gençlik Müziği Dalında İlkokullar İçin Tek ve Çoksesli Şarkılar Albümü kategorisinde birincilik ödülüne layık görülmüştür.

¹¹⁰ Bu bölümdeki bilgiler resmi kurum ve özel kuruluşlar tarafından besteciye gönderilmiş olan resmi yazışmalardan düzenlenerek aktarılmıştır.

¹¹¹ Bu bölümdeki eserler rumuz ismiyle yarışmaya gönderildiği için besteci tarafından isim verilmemiştir.

05 Mart 1979 tarihinde TRT tarafından düzenlenen yarışmaya *Diren* rumuzuyla katılmış olan eser Çocuk, Okul ve Gençlik Müziği dalında İlkokullar İçin Tek ve Çoksesli Şarkılar Albümü kategorisinde ikincilik ödülüne layık görülmüştür.

05 Mart 1979 tarihinde TRT tarafından düzenlenen yarışmaya *Işıma* rumuzuyla katılmış olan eser Bando ve Askeri Müzik Dalında Senfonik Yapıt kategorisinde mansiyona değer görülmüştür.

05 Mart 1979 tarihinde TRT tarafından düzenlenen yarışmaya *Seziş* rumuzuyla katılmış olan eser Bando ve Askeri Müzik Dalında Marş kategorisinde üçüncülük ödülüne değer görülmüştür.

05 Mart 1979 tarihinde TRT tarafından düzenlenen yarışmaya Aksel rumuzuyla katılmış olan eser Çocuk, Okul ve Gençlik Müziği Dalında Ortaöğretim Gençliği İçin Tek ve Çoksesli Şarkı Albümü kategorisinde üçüncülük ödülüne layık görülmüştür.

29 Eylül 1985 tarihinde Enka Bilim ve Sanat Ödülü yarışmasında *Gençlik İçin Şarkı* adlı eser mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

29 Nisan 1985 tarihinde Sevda-Cenap And Müzik Vakfı tarafından düzenlenen gençlik şarkısı yarışmasında *Biz Gençlerimiz* adlı şarkısı ikincilik ödülü ve *En Güzel Çağ* adlı şarkısı ise başarı ödülü kazanmıştır.

17 Şubat 1987 tarihinde TBMM tarafından açılan Çocuk Şarkıları Yarışması'na Aksel rumuzuyla katılmış olan *Haydi Sen De Gel* adlı şarkı teşvik ödülüne layık görülmüştür.

13 Ocak 1987'de Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından düzenlenen ocuk Şarkıları Beste Yarışması'na Yollar rumuzuyla katılmış olan *Sensin Yurdum* adlı marş ikincilik kazanmıştır.

22 Ekim 1988 tarihinde İlkadım ocuk Şarkıları Yarışması'nda Küçükler Korosu Dalında Okuma Bayramı adlı Şarkısıyla başarı dlne, *Yaz Sevinci* ve *Bahçıvan Olsaydım* adlı Őarkılarıyla büyük ödüle layık görülmüştür.

22 Mayıs 1989'da TRT'nin kuruluşunun 25.Yılı çerçevesinde gerçekleştirilen Sinyal Müziği Yarışması'na *Nisan* rumuzuyla katılmış olan eserlerden Radyo 1 için önerilen eser nclk, Radyo 4 için önerilen eser ise ikincilik ödüllerine layık görülmüştür.

05 Temmuz 1989 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü tarafından TRT'nin 25. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle düzenlenen ocuk Müziği Şarkı Yarışması'na Havuç rumuzuyla katılmış olan *Pofuduk Tavşan* adlı parça ile birincilik dlne, Balık rumuzuyla katılmış olan *Heyamol* adlı parça ile nclk ödülüne layık görülmüştür. Ayrıca *İnanç* rumuzuyla katılmış olan *23 Nisan*, *Vatan* rumuzuyla gönderilmiş olan *Orman* ve *ocuk* rumuzuyla katılmış olan *Dünya ocuklarının Şarkısı* adlı ocuk Şarkıları TRT ocuk Müzikleri Repertuvarına alınır nitelikte bulunmuştur.

04 Ağustos 1989'da TRT'nin 25. Yılı çerçevesinde gerçekleştirilen Türk Sanat Müziği Yarışmasına iek rumuzuyla katılmış olan *Nar ieğim* adlı Şarkı ikincilik ödülüne layık görülmüştür.

12 Ekim 1989 tarihindeki yazıda TRT tarafından düzenlenen Türk Sanat Müziği ocuk Şarkıları Yarışması'na *Deniz* rmuzuyla katılmış olan *Denizci Olsam* adlı Şarkı finale kalmaya hak kazanmıştır.

06 Şubat 1991 tarihinde TRT tarafından 1990 yılında açılmış olan Çoksesli Türk Sanat Müziği Şarkı Yarışması'na *Gülse* rumuzuyla katılmış olan *Gökyüzünde Sarı Yıldız* adlı hüseyni makamındaki eser mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

14 Aralık 1993 tarihinde TRT tarafından ülke çapında düzenlenen TRT Çocuk Koroları İçin Popüler Şarkı Yarışması'na *Arıcı* rumuzuyla katılmış olan *Viz Viz Arılar* isimli şarkı finale kalmıştır.

1999 yılında Polifonik Korolar Derneği tarafından besteci hizmet ödülünü kazanmıştır.

22 Kasım 2001 Kültür Bakanlığı Her İle Bir Koro, Her Çocuğa Bir Şarkı Projesi kapsamında düzenlediği Çocuk Şarkıları Beste Yarışması'nda *Yarınlar Bizim* adlı eser başarı ödülü kazanmıştır.

2004 yılında Mevlâna Vakfı'nın müzik dalında Evrensel Kardeşlikten Dünya Barışına Çağrı ödülüne layık görülmüştür.

3. SONUÇ

Cenan Akın, Cumhuriyet sonrasında Atatürk'ün Milli Kültür Politikası çerçevesinde gerçekleştirilen müzik devrimi doğrultusunda, ulusal bir kimliğe kavuşmuş olan çoksesli müziğimizin yaratılması, yaşatılması ve tüm toplum tarafından benimsenebilmesi için ömrü boyunca çalışmış bir besteci, koro şefi ve eğitici. Müzik yaşamının başından itibaren bu alanlarda yapmış olduğu tüm çalışmalarını, kendi ulusal çoksesli müziğimizi yaratmak, geliştirerek evrensel boyuta taşımak ve halkta sanat müziği şuurunu oluşturmak hedefleri doğrultusunda yönlendirmiştir.

Özgün müzik dilinin kaynağını geleneksel ritim ve halk müziği ezgilerinden alan Akın, yerelden evrensele ulaşmak amacıyla önemli çabalar sarfetmiş ve yerel kültür kaynaklarının tüm imkanlarından yararlanarak sürekli üretmiş çalışkan bir bestecidir. Müzik yaşamının başından itibaren bestecilik alanında yapmış olduğu çalışmalarını, kendi deyimiyle *“Halkta sanat müziği şuurunu oluşturmak.”* yani, müziğinin tüm topluma ulaşması amacıyla yazmıştır. Müziğin topluma ulaşmasının en etkin yolunun şarkılardan geçtiği düşüncesiyle, özellikle insan sesinden çok faydalanmış koro müziği ve vokal yapıtları önceliği olmuştur.

Öğrencilik yılları ve sonrasında profesyonel anlamda bestecilik eğitimi almamış olmasına rağmen kendi çabaları, çalışmaları ve araştırmalarıyla bu alanda kendini yetiştirmiş olan üçüncü kuşak bestecilerimizden Cenan Akın'ın, çoksesli müziğin imkanlarından faydalanarak üretmiş olduğu eserlerle ulusal müziğimizin yaratılmasında ve yaşatılmasında katkıları çok büyüktür. Öğrenciliği sırasında 1954 yılında bestelemiş olduğu altı bölümden oluşan Anadolu Süiti başlıklı ilk orkestra eseri, onun sonraki yıllarda yaratacağı büyük eserlerin habercisi olmasına rağmen duymuş olduğu halkta sanat müziği bilinci oluşturma sorumluluğuyla özellikle ses müziği alanındaki eserlere yoğunlaşmıştır. Yerel kültür kaynakları ve çoksesli müziğin tüm imkanlarından yararlanarak sürekli üretmiş olan Akın, büyük yapılarıdaki eserlerinin yanı sıra daha küçük yapılarıdaki bu eserleriyle de, ulusal

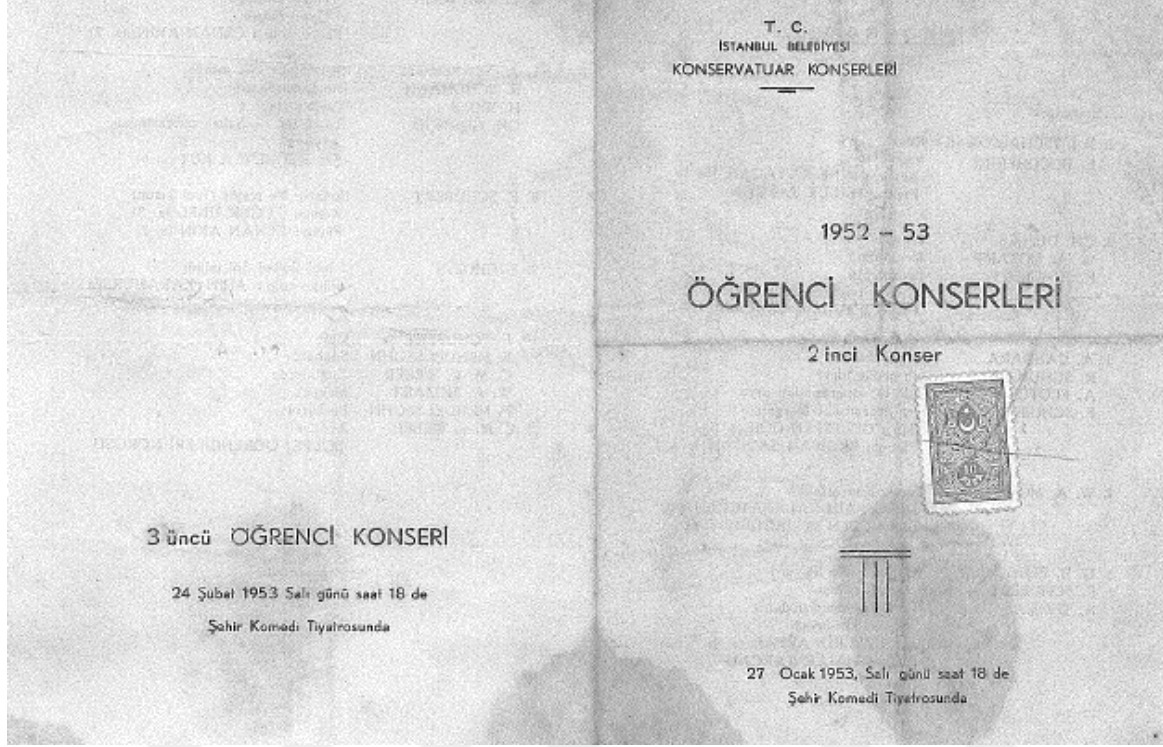
müziğimizi yansıtan çok sayıda koro eserinin kazandırılmasını sağlamış ve çağdaş çoksesli Türk eğitim müziğinin yaratılmasına öncülük etmiştir.

Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ortaya koyduğu; “*Milli kültürümüzü çağdaş medeniyetler seviyesinin üzerine çıkaracağız.*” hedefi doğrultusunda, ulusal müziğimizin yaratılması amacıyla gerçekleştirilen müzik devriminde, Cenan Akın'ın özellikle eğitim müziği alanında, çocuklar ve gençler için bestelemiş olduğu eserler, büyük gövdeli bu devrimin, hayati öneme haiz küçük hücreleri gibidir.

4. EKLER

EK-1: İstanbul Belediye Konservatuvarı 1952-53 Öğrenci Konserleri Kataloğu

PROGRAM	
1. P. I. TSCAIKOWSKY Ruya L. BOCCHERINI Menuetto Keman: MINE KAYACAN (s. 1) Piano: HALÜK TARCAN	6. CENAN AKIN a) Hayal peşinde b) Oyun havası Piano Solo: CENAN AKIN (s. 7)
2. CH. DUSSEK Rondo W. A. MOZART Menuetto F. SCHUBERT Impromptu Keman: ESTER MEFANO (s. 3) Piano: HALÜK TARCAN	7. A. SCARLATTI Se tu della mia morte R. SCHUMANN Die Lotusblume H. WOLF Weyla's Gesang CH. GOUNOD -La Reine de Saba- operasından Arya Şan: SÜHEYLA KUT (s. 6)
3. A. CALDARA Selve simitche R. SCHUMANN Ich grille nicht A. FLOTOW -Marta- operasından aya F. SCHUBERT Der Stürmische Morgen Şan: GÜLSEREN GÖK (s. 3) Piano: ERGİCAN SAYDAM	8. F. SCHUBERT Sonata, Re majör (1inci kısım) Keman: UÇUR ÜNEL (s. 3) Piano: CENAN AKIN (s. 7)
4. W. A. MOZART Korno Konçertoau Korno: ŞAİM KALAFATOĞLU (s. 8) Piano: ÖZEN VEZİROĞLU (s. 6)	9. F. CHOPIN 1 inci Ballad Sol minör Piano solo: ARIN KARAMÖRSEL (s. 7)
5. G. B. PERGOLESI Selvina böyle istiyor! F. SCHUBERT İlkbahar ruyası A. THOMAS Le Caidz operasından Virjinia min ayyası Şan: ZERRİN ARPAD (s. 4) Piano: HALÜK TARCAN	10. F. SCHUBERT Göl F. MENDELSSOHN Sonbahar C. M. V. WEBER Enginlerde W. A. MOZART Menüet F. MENDELSSOHN Barikaröl C. M. V. WEBER Avcılar SOLFEJ ÖĞRENCİLERİ KOROSU

EK-2: Anadolu Süiti Orkestra Eserinin Maya Bölümünün İlk Seslendiriliş Konserine Ait Gazete Haberi

sinema
tiyatro
radyo

1964 yılının son Klâsik Batı Müziği

Konseri dinleyicileri bir hayli şaşırttı

Şerif Yüzbaşıoğlu, başarılı idaresi ile değerini ispat etti

Dinlemini çok seven Yüzbaşıoğlu her şeyi inceden inceye tetkik eder.

1964 yılının son klâsik batı müziği konserinde, Şehir Orkestrasını yöneten Şerif Yüzbaşıoğlu, pek çok kişiye şaşırtan bir başarı kazandı. Şan sinemasını dolduran büldece seyirci, müzisyen Yüzbaşıoğlu'nu izleniyle alkışladı.

Dinleyicileri, şaşırtan, yıldızları hafif batı müziği dalında ün yapan Yüzbaşıoğlu'nun, klâsik müzikteki ustalığı olmuştur. Gerçekle, değerli müzisyen çeşitli pav- yon ve pece kulüplerinde batı müziğinde dikkatli çek- miştir. Bu başarı, Türkiye'yi de aynı ve pek çok ya- bancı memlekete tetkik et- miştir.

Başarılı müzik ekibi

Şerif Yüzbaşıoğlu son za- mana kadar da İstanbul Radyosunda, hafif batı müziği şefi idi. Müzisyen- liği ile birlikte idareci o- larak da, Türk müziği için çalıştı. İstanbul Radyosun- dan pek çok, genç hyme- lin sesini duyurmak firs- atını sağladı. Bu süre için- de müzikseverlere kendi- lerini tanıtmak imkânı bu- lan bu genç topluluklar, şimdiki başarılı birer müzik ekibi oldular. Ancak, Şe- rif Yüzbaşıoğlu, Radyo i- darecileri ile anlaşamadı, bundan bu görevinden ist- ifa etti ve kendini tam- amen orkestrasına verdi.

Şerif Yüzbaşıoğlu, bir eser sırasında sahnedeki, ile birlikte çalışırken.

27 Aralık 1964 günü Şan sinemasındaki konser, ay- nı zamanda İstanbul Kon- servatuarının yetiştirdiği üç genç sanatçıyı da bir araya getirmişti.

Üç sanatçı

Şerif Yüzbaşıoğlu, orkes-

tray: yemenmiş, Ergün Say- dan kemere solist olarak ka- tılmıştı. Yine Canan Akın'ın da, daha konserstandaki eğitim sırasında kazandı- ğı Anadolu salıhi İleriyi. Bu üç sanatçı, konserin ikinci bölümünde de Profesörler- in Peter ve Kurt meşhurlu ma- zalmı hamaratlarıyla, araları- na Engh Cezzar ve Güllis Sururi Topluluğu'nun genç sanatçısı Genç İskan'ı da almışlardır.

EK-3: 09 Eylül 1965 Tarihinde Yapılan 23 Halk Türküsü Konser Kataloğu

İstanbul Şehir Operası Korosu

SOPRANO

Hendan Denizleşen
Umay Sezen
Vartuhi Özsimon
Nüket Tuncay
Mine Özgen
Meral Özgen
İnci Savaşkurt
Ayşe Gün
Simon Anastasiya
Oya Tarkin
Sülüm Kutucu
Özcan Özman
Günseli Çetirku
Ayşe Çelikoğlu
Elçin Himalaya
Gülen Sezer

ALTO

Fatma Goloğlu
Bernis Danila
Leyla Ulus
Ayşen Aytug
Nursel Soyutürk
Sümeyye Arıman
Afis Kitepci
Jale Vardarli
Bilge Ersan
Filiz Cap
Melik Çelikleş
Rengin Şerkent
Perihan Pamukbazci
Lili Baytinur
Rikkat Noyan
Nadin Lusar

TENOR

Mehmet Akarsu
Milton Durman
Gökmen Ayelli
Samir Baharlar
Melih Carud
Berç Mangoyan
Ahmet Yol
Nubar Yeporen
İlhami Uyanık
Oski Kavokçu
Osip Dimici
Bilge Kiper
Metin Çoban

BARİTON

Yusuf P. Beziç
Serdar Öztürk
Güçül Çelikleş
Moiz Beher
Can Koral
Sönmez Can
Hasan Sekerye
Ferdin Atuner
Adnan Yürür
Ömer Sabar

BASLAR

Vural Akbabaşlı
Zeynep Görgen
Ferhan Tansell
Rasim Sezen
Metin Ertan
Jirayir Çarkçı
Suphi Ansen

Muhiddin Sadak - Cenan Akın

Yönetiminde

Türk Halk Türküleri KORO KONSERİ

İstanbul
ŞEHİR OPERASI
korusu tarafından

9 Eylül 1965 Perşembe günü
Saat 21 de
Spor ve Sergi Sarayında

PROGRAM

ŞEHİR OPERASI KOROSU

Yönetenler

Muhiddin Sadak - Cenan Akın

Solist bas : **Mustafa İktu**
Piyanoda : **Garbis Papazyan**

Cemal Reşit Rey

Tinimini hanım
(Piyano eşliğinde)

Tıtır tıtır yürürsün

Küpelî horoz
(Piyano eşliğinde)

Sabahattin Kalender

Yayla yolları
Küçük güveyi
Hani benim yemenim

Bülent Tarcan

Bastım iğdenin dalına
Yürük Ali
Demirciler
(Piyano eşliğinde)

Cenan Akın

Süt içtim
Al mendilli

Ulvi Cemal Erkin

Pir Sultan Abdal (Nasihah)
Dirvana
Dondurmacı

Necil Kâzım Akses

Tevenkte üzüm kara
Kars'a giderim Kars'a
Ekini biçer oldum

Nevit Kodallı

Dere geliyor dere
Pekmez halayı
Lofçalı

Muammer Sun

Hasan Dede (Eşrefoğlu al haberi)
Sandalcıoğlu
Köroğlu yiğitlemesi
(Baş solo ve erkek korosu için)

Ferit Tüzün

Memberi
Habudiyar
Ardahan'ın dağlarında

Hasan Ferid Alnar

Bayırda gezen bacılar
Deriko
Madımak

Ara

Son

EK-4: 1971 Yılı Almanya İnceleme Gezisine Ait Fotoğraflar.

Resimdekiler (Soldan Sağa): Cenan Akın, İlhan Usmanbaş, Alman Görevli, Orhan Barlas, Mithat Fenmen.

EK-5: Yunus Emre'den Değişler'in İlk Seslendiriliş Konseri Kataloğu

**İSTANBUL
DEVLET SENFONİ
ORKESTRASI**

Şef
ROBERT WAGNER

Solistler
**MUSTAFA İKTU "Bas Bariton"
MÜKERREM BERK "Flüt"
ŞAKİR YOLAÇ "Obua"**

Konsermeister : **Gülden Turak**

7 OCAK 1973
PAZAR, 11.00

İ.T.Ü. MADEN
FAKÜLTESİ SALONU

PROGRAM

CENAN AKIN YUNUS EMRE'DEN DEYİŞLER
(1932 -)

a) *Hey Dost*
b) *Dosta Gidelim Gönül*
c) *Nolisar - Nôlacak*

Solist :
MUSTAFA İKTU "Bas Bariton"

A. SALIERİ FLÜT - OBUA KONÇERTOSU
(1750 - 1825)
DO MAJÖR

Allegro spirituoso
Largo
Allegretto

Solistler :
**MÜKERREM BERK "Flüt"
ŞAKİR YOLAÇ "Obua"**

A r a

R. SCHUMANN 4. SENFONİ, LA MİNÖR OP. 120
(1810 - 1856)

Ziemlich Langsam - Lebhaft
Romanze : *Ziemlich Langsam*
Scherzo : *Lebhaft*
Lebhaft

EK-6: Orkestra İçin Üç Türkü Eserinin İlk Seslendiriliş Konser Kataloğu

Kültür Bakanlığı

İstanbul

Devlet Senfoni

Orkestrası

Sef : MİRCEA BASARAB

Solist : TUNÇ ÜNVER

Başkemannesi : YUSUF C. AKSOZ

PROGRAM

PROGRAM NOTLARI

Derleyen : ÖZER SEZGİN

G. AKIN (1932-) Üç Türkü

H. WIEUXTEMPS (1920-1881) 5. KEMAN KONCERTOSU LA MINÖR OP. 37

J. BRAHMS (1868-1937) 4. SENFONİ Mİ MINÖR

Allegro non troppo-Moderato

Adagio - Allegro con fuoco

Solist : TUNÇ ÜNVER

Allegro non troppo

Andante moderato

Allegro giocoso

Allegro energico e passionato

Sayın Dinleyiciler,

Sanatçımız Gülay Uğurata'nın çalacağı eserlerin notaları Alman editör tarafından aynı tarihte başka bir konsere kiraya verildiğinden bu konserin programını değiştirmiş bulunuyoruz. Özür dileriz.

Bugünkü konsere solist olarak katılmayı kabul eden Tunç Ünver'e teşekkür ederiz.

I. D. S. O.

3 Şubat 1979

Cumartesi, Saat 11.00

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

C. AKIN : ÜÇ TÜRKÜ

Genan Akın'ın 1978 yazında başlayıp bitirdiği «Orkestra için üç Türkü» adlı yapıtı bugün orkestremiz tarafından ilk kez seslendirilmektedir. Üç bölümden oluşan yapıt bize vurdumuz tür-
tülerinden kaynaklanan yeni bir yorum getirmektedir.
Birinci bölüm: «Dumanlı Boğaz» Hüseyin dizişinden kök almıştır.
korno solonun küçük bir girişinden sonra türkü sergilenir. daha sonra gelişme bölümünde zaman zaman kenon teknikünden yararlanılarak eser gerilim noktasına ulaşır, bölüm tekrar baştaki türküye dönülerek sona erer. İkinci bölüm bir ağıttır. Geleneksel ağıttın acılı içtenliği yansıtın bu bölümde girişten sonra nefesli sazlarla özellikle korangilde dramatik bir anlatım sergilenmektedir. Zamanla türkü ağıtlardaki yoğun acı ve haykırışa ulaşmak tadır.
Üçüncü bölüm yığıtılme ve zeybek olarak iki türküden oluşur. Türk Aksağı diye adlandırılan 5/8 ilk ölçü ile yazılmış olan birinci türkü (yığıtılme) özünde kahramanlık türkülerinde bulunduğumuz yığıtılme anlamına yükükdür. Davut bu türküde gelenekteki gibi tokmak - çanakla çalını ve yığıtılme kesilmeleştiren Zeybağa bağlamır. 9/4 ilk Zeybek kendri adını aldığı vurgulu zeybek ritmininle gelişir ve tekrar yığıtılmeye dönülerek küçük bir koda ile eser sona erer.

H. WIEUXTEMPS, La Minör 5. Keman Konçertosu.
Op. 37 (Paris : 1858)

Başlıkali kemancı Henri Vieuxtemps 8 yaşında keman öğrenimine başlamış, hemen bir yıl sonra Rode'nin göç bir kemancı konçertosunu çalacak dercede onun yatazane göstermişti. Bunun üzerine çağın ünlü eğitimcisi ve kemancı virtüözü Charles de Bériot, Vieuxtemps'in yetiştirilmesini üzerine aldı. Başka öğretmenlerden kompozisyon dersleri de alan sanatçı 26 yaşına kadar Avrupa ve Amerika'nın başlıca sanat merkezlerini dolaştı, konserler verdi.

EK-7: Destan Orkestra Eserinin İlk Seslendiriliş Konser Kataloğu

<p>KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI</p> <p>İSTANBUL DEVLET SENFONİ ORKESTRASI</p> <p>Şef : I. Ionescu Galati Solist : Yusuf G. Aksöz</p> <p>Başkemanncı : Gülден TURALI</p>		<p>P R O G R A M</p> <p>Cenan AKIN (1932 -)</p> <p>: «Destan» Op. 16</p> <p>1. Bir varmış bir yokmuş, insan varmış, 2. Ağıt varmış, 3. Dostluk varmış.</p> <p>Max BRUCH (1838 - 1920)</p> <p>: Keman Konçertosu Op. 26 sol minör</p> <p>Allegro moderato Adagio Finale: Allegro energico Solist: Yusuf Güler AKSÖZ</p>
<p>7 Şubat 1986 Cuma Saat: 19.00</p> <p>8 Şubat 1986 Cumartesi Saat: 11.00</p> <p>ATATÜRK-KÜLTÜR MERKEZİ</p>		<p>A R A</p> <p>Johann Mathias SPERGER (1750 - 1812)</p> <p>: Ankunft Sinfonisi (Varış) Fa maj.</p> <p>Andante Allegro molto</p> <p>Joseph HAYDN (1732 - 1809)</p> <p>: «Abschied» Sinfonisi (Veda) No. 45 Fa diyez min.</p> <p>Allegro assai Adagio Menuet: Allegretto Finale: Presto</p>

EK-8: Cumhuriyet'i ve Demokrasi'yi Seviyoruz Konser Kataloğu

Cumhuriyeti ve Demokrasiyi seviyoruz

BAYRAMI BİRLİKTE KUTLAYALIM:

- 3000 kişilik öğrenci korusu
- 200 kişilik askeri bando
- Multivizyon, havai fişek gösterisi

**29 Ekim 1990 saat 18.30'da
Taksim Meydanı'nda buluşuyoruz.**

TÜM İLÇE BELEDİYELERİNİN ÖNÜNDEN OTOBUS KALKACAKTIR.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

29 EKİM 1990 "CUMHURİYETİ VE DEMOKRASİYİ SEVİYORUZ" PROGRAMI

18.30 İstiklal Marşı
18.35 Cahit Küllüba'nın "Cumhuriyet" şüri Mesut Mertcan
18.40 Açılış konuşması: Prof. Dr. Nurettin Süzen, Büyükşehir Belediye Başkanı
18.45 Cumhuriyeti Demokrasiyi Seviyoruz Marşı (Kent Orkestrası eşliğinde koro)
18.50-19.35 3000 kişilik Öğrenci Korusu ve 200 kişilik Askeri Bando'dan 10 marş
19.00-19.35 Havai Fişek ve Multivizyon gösterisi
19.40-20.05 Askeri Bando Konseri
20.05-20.35 Kent Orkestrası Konseri

<p>KORO VE BANDOLARIN PROGRAMI <i>Harf sırasına göre</i></p> <p>ALAY MARŞI ANKARA MARŞI ASKERİN DÜŞÜNCESİ ÇOCUK MARŞI GENÇLİK MARŞI GÜÇLÜLERİ YENECEĞİZ HARP OKULU MARŞI HEY YURDUM HEY ONUNCU YIL MARŞI SAKARYA MARŞI</p>	<p>BANDO KONSERİ PROGRAMI <i>Harf sırasına göre</i></p> <p>ALTE KAMERA DEN ASKERİ MİZİK OKUL MARŞI COLONEL BENİ ESTERSON KALESİ EGE MARŞI HALK TÜRKÜLERİNDEN DERLEME İNOYU MARŞI İZMİR MARŞI KEMAL ATATÜRK MARŞI LARIDAJI MARŞI KÖRÜĞÜ TELLİ TURNA</p>	<p>KENT ORKESTRASININ PROGRAMI <i>Harf sırasına göre</i></p> <p>CARMEN (G. Bizet) FLORENTINE MARCH (J. P. Sousa) KÖÇEÇİ (Umi Cemal Eke) SEVİL BEZBERİ ÜVERTÜRÜ (G. Rossini) WEST SIDE STORY (L. Bernstein)</p>
---	---	---

Bandoları Yöneten : Binbaşı Kudret GÜNAY (1. Ordu Bando Şefi)
Koruyu Yöneten : Doç. Cenan AKIN (Mimar Sinan Üniv. Öğretim Üyesi)
Kent Orkestrası'nı Yöneten : Ekrem TEKEŞİN

<p>KOROYA KATILAN OKULLAR <i>Harf sırasına göre</i></p> <p>AHMET ŞİMŞEK LİSESİ ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ ANAKENT LİSESİ AVUSTURYA LİSESİ BEŞİKTAŞ ATATÜRK ANADOLU LİSESİ ÇAĞALOĞLU ANADOLU LİSESİ ERENKÖY KIZ LİSESİ İSTANBUL ERKEK LİSESİ KADIKÖY ANADOLU LİSESİ KADIKÖY KIZ LİSESİ KULLELİ ASKERİ LİSESİ ÖZEL AKASYA LİSESİ ÖZEL BİLGİ LİSESİ ÖZEL BİRKAN YETKİN LİSESİ ÖZEL ÇAYUĞÖRLÜ LİSESİ ÖZEL DOST LİSESİ</p>	<p>KATILAN ASKERİ BANDOLAR <i>Harf sırasına göre</i></p> <p>1. ORDU BANDOSU DENİZ HARP OKULU BANDOSU HAVA HARP OKULU BANDOSU KUZAY DENİZ SAHA KOMUTANLIĞI BANDOSU TUZLA PIYADE OKULU BANDOSU 3. KOLORDU BANDOSU</p>
---	--

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
"CUMHURİYETİ VE DEMOKRASİYİ SEVİYORUZ"
KUTLAMASINA KATILMA BULUNAN
TÜM SİVİL VE ASKERİ KURUM VE KURULUŞLARA
TEŞEKKÜRLERİNİ SUNAR.

EK-9: Ruhi Su Dostlar Korosu İle Almanya'da Verilen Konser Kataloğu

Hommage à RUHİ SU

Freitag 1. November 1991, 20 Uhr Bürgerhaus Bornheim
Sonntag 3. November 1991, 15 Uhr Kölner Philharmonie
Rezitationen: Meral Taygun & Lutz Görner

Merhaba (Yeilmi, bearbeitet von Ruhi Su) →Gruß an alle→ komponiert von Yeilmi, einem Volkssänger und Dichter, der im 16. Jh. in Istanbul lebte

Ruhi Su Dostlar Korosu - Ruhi Su Freundschaftschor - Ltg. / Yön.: Cenan Akin

- **Türk Kültüsü** (trad., bearb. v. R. Su) Ein Klage lied auf den Tod des vertrauten Weggenossen, des Pferdes, entdeckt von Ruhi Su bei den in der Türkei lebenden Tatalen.
- **Haktan Gelen Şerbet** (Yunus Emre, bearb. v. Ruhi Su)
- **Behçet Kardes** (Yunus Emre, bearb. v. Ruhi Su)
- **Yalanci Dünyaya** (angegriffen wurde, in diesen chaotischen Zeiten predigte Yunus fast zeitgleich mit Mevlana, ebenfalls Dichter und Gründer der Mevlevi-Sekte, die Liebe unabhängig von ihrer Herkunft, ihrer Rasse und ihrer Religion. Anlässlich seines 750. Geburtstages erklärte die UNESCO 1991 zum internationalen YUNUS-EMRE-Jahr.
- **Dolap Niçin İlersin** (trad., bearb. v. Ruhi Su) Ein Klage lied aus Ostanatolien; beklagt wird der sinnlose Tod junger Rekruten, die in der arabischen Wüste ("Jemen") kämpfen und sterben müssen.
- **Yemen Türküsü** (trad., bearb. v. Ruhi Su) Ein Tanzlied ("halay") aus Ostanatolien über den Berg Ararat; existiert auch in kurdischer Sprache.
- **Ağrı Dağı** (Muammer Sun) Der zeitgenössische Komponist beschreibt das Heranwachsen eines Baumes als Metapher für die Entwicklung der Gesellschaft.
- **Toprağın Alına**

Özgeçmiş ve Özer Bollümü - Sonderprogramm: Sümevra

Dostlar Hasad / Semahlar - Tanzgruppe - Ltg. / Yön.: Mehmet Akan

- **Ben de şu dünyaya geldim sakınım** →Semah→ beschreibt ein Tanzritual religiösen Ursprungs; verbreitet vor allem unter den Muslimen alevitischen Glaubens, wobei Männer und Frauen gemeinsam tanzen. Beiden Sunniten heißt die abgewandelte Tanzform "Sema".
- **Dünyamın üzerinde kurulu direk** sie wird nur von Männern getanzt. Die hier vorgestellten "Sema"s sind Kompositionen des alevitischen Dichters Pir Sultan Abdal, der im 16. Jahrhundert lebte und für seine melodischen, aber zugleich rebellischen Volkslieder mit dem Galgen bestraft wurde.
- **Kızılınmak gibi bendinden boşan**
- **Dua (Gülbenk)**

Multivision

Ara - Pause

Ezginin Günlüğü - Gesangduo »Tagebuch der Musik«

- **Üç kız, bir ana** Die aus den Chormitgliedern hervorgegangene Gruppe präsentiert mit beachtlichem Publikumsenergie traditionelle und moderne Volkslieder, vor allem Semah's aus dem Repertoire von Ruhi Su mit Elementen westlicher Pop-Musik, die auch bei der Jugend der Türkei sehr verbreitet ist.
- **Çamdan saktız akıyör**
- **Hazret Şahin avazı**
- **Hızır semahı**
- **Turna semahı**
- **Pir Sultan**

Ruhi Su Avustralya Konseri'nden Video Gösterimi - Video: Ruhi Su in Australien

Ruhi Su Dostlar Korosu - Ruhi Su Freundschaftschor - Ltg. / Yön.: Cenan Akin

- **Kaleden İnış mi Olur** (trad., bearb. v. Sarper Özsan) →Mein roter Kranich→ als Bote, der Sehnsucht aber auch Liebe und Hoffnung bringt.
- **Buğün Yarıdan Haber Geldi** (trad., bearb. v. R. Su) Eine Tanzweise der Soldaten aus Mittelanatolien (Karaağaçlıoğlu, bearb. v. S. Özsan) Karaağaçlıoğlu, berühmt durch seine Liebeslieder, lebte im 17. Jh. in Çukurova/Sudanatolien
- **Stüpergesi Yoncadan** (trad., bearb. v. C. R. Rey) →Ihr Händler aus /Lebblättern→, ein Liebeslied aus Mittelanatolien.
- **Menekşe Buldum Derede** (trad., bearb. v. T. Sevcik) →In den Weingärten sprang ich hinein→, ein weiteres Lied über enttäuschte Liebe.
- **Gemiciçler Kalkalım** (trad., bearb. v. Cenan Akin) →Veichen fand ich im Bach→, ein Liebeslied aus Çukurova/Sudanatolien
- **Güçlükləri Yeneceğiz** (Text u. Musik v. Cenan Akin) →Läßt uns aufstehen, ihr Seemannher!→. Eine Aufmunterung an die Seeleute der Schwarzmeer-Küste.
- **Ben Seni Bulmuşken** (Yunus Emre, bearb. v. Cenan Akin) Chorleiter u. Komponist appelliert an die Jugend: Wir werden Hindernisse überwinden.
- **Gap Türküsü** (Text u. Musik v. Cenan Akin) Beschrieben wird das gigantische Staudamm-Projekt in der Südost-Türkei.

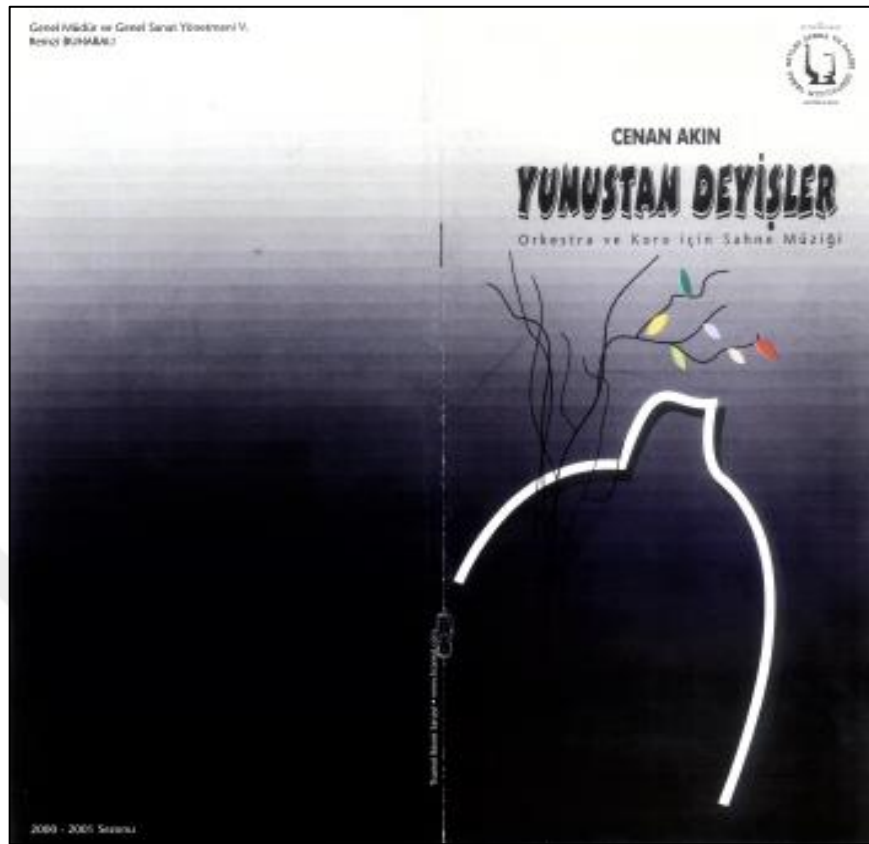
Finale / Chor und Ensemble

Drama Köprüsü (trad., bearb. v. R. Su) Früher ein Durchhalte-Lied für niedergeschlagene, umzingelte Soldaten; heute ein Lied der Solidarität unter den Jugendlichen

Diese Veranstaltung wurde durch die finanzielle Unterstützung des Ministerpräsidenten des Landes Nordrhein-Westfalen, Herrn Johannes Rau, des Kultusministers NRW, Herrn Hans Schwier und des Westdeutschen Rundfunks (Abt. Volksmusik und Türkische Redaktion) ermöglicht.

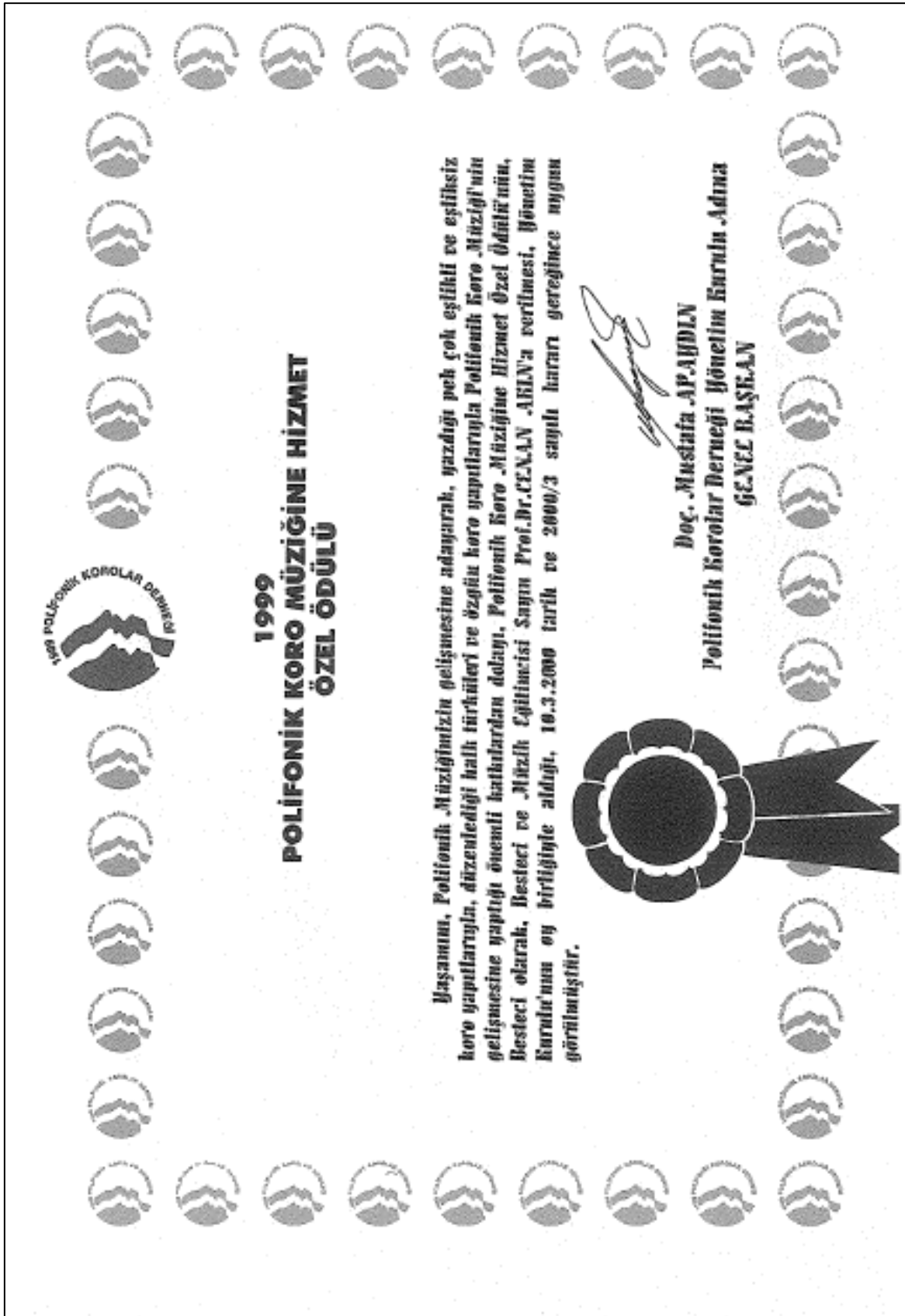
Für ihre materielle und/oder ideelle Unterstützung bedanken sich die Veranstalter auch bei IG Medien Landesbezirk NRW, Büro des Bundesbeauftragten für Ausländer, Stiftung Zusammen-Leben, Duisburg Verlag DuMont-Schauberg, Verlag Klepenheuer & Witsch, »Künstler in Aktion«, Nazari-Reisen, Bostor Tourism Tourlib-Reisen, Verein türkischer Sozialberater in NRW, Stadtsparkasse Köln, Kölner Verkehrsbetriebe, SPD Unterbezirk Köln, Fa. Druck, Jugendgästehaus Köln-Rhein.

EK-10: Yunus'tan Deyişler Solo, Koro Ve Orkestra Eserinin İlk Seslendiriliş Konser Kataloğu

Cenan Akın	BÖLÜMLER
YUNUS'TAN DEYİŞLER	
Orkestra ve Koro için Sahne Müziği	1) Niçin Ağlarsın?
Şef Naci Özgüç	2) Taştın Yine...
Koro Şefi Sunay Muratov	3) Aşk Gelcek...
	4) Yanam Hey Dost!
	5) Aşkın Aldı...
	6) Ölüm Haberi.
	7) Evvel Bahar.
	8) Niçin Ağlarsın? Tekrar
Devlet Opera ve Baleşi Genel Müdürlüğü Orkestra ve Korusu Başkomandanı Seda Yıldız	
<p>"Yunus'tan Deyişler", Cumhuriyetimizin 75. yıldönümünü anısına, Genel Müdürlüğümüzce düzenlenen "Beste Yarışması" Birincilik Ödülü'ne değer gördükleri 2000-2001 sezonunda Devlet Opera ve Baleşi Genel Müdürlüğü repertuarına alınmıştır.</p>	

EK-11: 1999 Yılı Polifoni Koro Müziğine Hizmet Besteci Ödülü Belgesi

EK-12: Cenan Akın'ın Klasik Türk Müziği Türündeki Saz Eserleri

1. Rast Makamında Saz Eseri
2. Ney-Ud / Keman-Ud / Ney-Viyolonsel İçin İki Sesli Hüseyini Makamında Saz Eseri
3. Ud ve Ney İçin İki Sesli Hüzzam Makamında Saz Eseri
4. Rast Makamında Saz Eseri
5. Tennennen, Tennenni!- Hüseyini Makamında Saz Eseri
6. Buselik Makamında Saz Eseri
7. Ney İçin Bestenigar Makamında Saz Eseri
8. Kanun ve Keman İçin 2 Sesli Nihavend Makamında Saz Eseri
9. Hüseyini Makamında Saz Eseri
10. Rast Makamında Saz Eseri

EK-13: Cenan Akın'ın Klasik Türk Müziği Türündeki Sözlü Eserleri

1. Beni Bende Demen

Söz: Yunus Emre

Besteleniş Tarihi: 14 Ağustos 1986

2. Nar Çiçeğim

Besteleniş tarihi: 1989

Yürük Semai Usulünde, Segah makamında şarkı.

Bu sözlü eser TRT'nin 25'nci yılı faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştirilen "Türk Sanat Müziği Yarışması"na Çiçek rumuzuyla katılarak ikincilik ödülüne layık görülmüştür.

3. Bana eş m'ola?

Söz: Karacaoğlan

Besteleniş Tarihi: 11 Ağustos 1990

4. Sarıkız-Balkız

Besteleniş Tarihi: 26 Ağustos 1990

Ney, kanun, keman, ud, viyolonsel ve kudüm/darbuka için 6 sesli sözlü şarkı.

5. Sevdanla Yana Yana

Besteleniş Tarihi: 29 Ağustos 1990

Orkestra: 3 keman, 2 viyolonsel, ney, ud ve kudüm için sözlü eser.

6. Hayalini Gerçek Sandığım

Besteleniş Tarihi: 29 Ağustos 1990

Ses, kanun ve ud için, Nihavend makamında 3 sesli sözlü eser.

7. Eğer Bilsen

Besteleniş Tarihi: 26 Ekim 1990

8. Gün Olur
Söz: Orhan Veli
Besteleniş Tarihi: 09 Ocak 1991
9. Güzelleme
Besteleniş Tarihi: 21 Ocak 1992
10. Sevenlerin günü
Şiir: Mevlana
11. Seni Bulmuş İken
Söz: Yunus Emre
12. Yalancı Dünyaya
Söz: Yunus Emre
13. Nem Varsa O
14. Senlik Benlik Yok
15. Dinle Neyden
16. Yalnızım
17. Yaz Gelince
18. Çoban Çeşmesi
19. Olsam
20. Var mı?

EK-14: Cenan Akın'ın Klasik Türk Müziği Türündeki Çocuk Şarkıları

1. Başlar Hayat
Düyek Usulünde, Fa sesi üzerinde Rast makamında şarkı.
2. Pisi Pisi Gel
Aksak Usulünde, Segah makamında şarkı.
3. Bahar Dileği
Sofyan Usulünde, Eviç makamında şarkı.
4. Mavi Bir Şarkı Yurdum
Sengin semai usulünde, Rast makamında şarkı.
5. Buğday
Düyek usulünde, Rast makamında şarkı.
6. Denizci Olsam
Besteleniş Tarihi: 28 Ağustos 1990
Devr-i Hindi Usulünde, fa diyez sesi üzerinde Segah makamında şarkı.
7. Saklambaç
Besteleniş Tarihi: 19 Eylül 1990
Aksak Usulünde, Rast makamında şarkı.
8. Fidan Dikelim
Sofyan usulünde, Rast makamında şarkı.
9. Şen Bahar / İlkbahar
Sofyan usulünde, Hicazkar makamında şarkı.
10. Neden oynar dururlar?
Sofyan usulünde, Hicazkar makamında şarkı.
11. Sincap Ve Çocuk
Düyek Usulünde, Hüseyini makamında şarkı.
12. Hadi Gel, Bahçeye Gel
Sofyan usulünde, Segah makamında şarkı.

13. Türkiyem

Düyek usulünde, fa sesi üzerinde Rast makamında şarkı.

14. Ninni

Yürük Semai usulünde, la sesi üzerinde Saba makamında şarkı.

15. Balıkçılar / Şileli Balıkçılar

Besteleniş Tarihi: 1988

Devr-i turan usulünde, sol sesi üzerinde hicazkar makamında şarkı.

EK-15: Cenan Akın'ın Hafif Müzik Türündeki Şarkıları

1. Umut Çiçekleri (Tenor / Soprano Ses İçin)
La minör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
2. Ay Çiçek Yar
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
3. Herşey İnsan İçin (Solo Ses, Koro ve Piyano İçin)
Re minör tonunda, 4 / 4'lük ve 12 / 8'lik tartımlarda, piyano eşlikli şarkı.
4. Yar
Re minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
5. Zaman Geri Getirmez Seni
Mi minör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
6. Duy Sesimi
Si minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
7. Gün Olur
Söz: Orhan Veli
Besteleniş Tarihi: 1989
Re majör tonunda, 12 / 8'lik tartımda, piyano eşlikli şarkı.
8. Bitmesin Sevgi (Solo Ses ve Orkestra İçin Şarkı)
Sol majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, Orkestra eşlikli şarkı.
(Orkestra: gitar, yaylı çalgılar, bakır ve tahta nefesli çalgılar, vurmali çalgılar.)
9. Sevgili Gel / Ver Elini
Sol majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda şarkı.
10. Sarı Buğday Rüzgarı
Besteleniş Tarihi: 01 Mayıs 1998
Do majör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
11. Ballar Balını Buldum
Fa minör tonunda, 3 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.
12. Sen nerelerdesin?
Mi minör tonunda, 4 / 4'lük tartımda, piyano eşlikli şarkı.

EK-16: Cenan Akın'ın İstiklal Marşı'nın İcra Edilebilirliğiyle İlgili Görüşleri

yanıtlarını bulmak için yaptığımız araştırmada müzik otoritelerine danıştık. Hemen hemen hepsinin görüşü aynıydı: "Kusur, beste tekniği olarak marşın kendisinde..."

Mimar Sinan Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı öğretim üyelerinden besteci Doç. Dr. Cenan Akın, ulusal marşımızın doğru dü-rüst söylenebilmesi için Marmara Üniversitesi'nde gençlere açılan kurslarda da görev alan bir kimse olarak bize şunları anlattı:

"Türkiyemizi ulusal ve uluslararası ilişkilerde temsil eden İstiklal Marşımız surf müzik olarak bandedan dinlenildiğinde mükemmeldir. Armonisi kendi türünde zengin, havası, ezgisi güzel, bando ya da orkestraya uyarlanması kusursuzdur. Ancak şarkı olarak çocuklar, gençler ve yetişkinler tarafından söylenmeye çalışıldığında bu nitelikler bir anda yok olup, ortada teknik açıdan kusurlu özel kurslara ve tüm çabalara rağmen temel seslerle söyleyenleri ve dinleyenleri müzik bakımından tatmin etmeyen bir sonuç çıkmaktadır. İlkokul çocuklarından dinledim, orta, lise-lilerden, üniversiteli gençlerden ve stadyumdaki halktan. Evet, hepsinde sonuç olumsuz. Marmara Üniversitesi'ndeki kursta da görev aldım, uyguladım, yine sonuç olumsuz."

Besteci Cenan Akın'a, "Durum bu kadar umutsuz mu, ama bakan Milli Eğitim Bakanlığı, Mehmet Akif'in ölüm yıldönümünde İstiklal Marşımızın daha anlamlı söylenmesi için öğrencilere ve öğretmenlere kurs düzenliyor" diye hatırlattığımızda ise, "Evet, durum umutsuz, hem de asla ve hiçbir zaman marşımızı iyi söyleme olanağımız yok" yanıtı verdi.

Neden söyleyemiyoruz?

BESTECİ Cenan Akın, İstiklal Marşı'nın beste tekniği açısından kusurlarını şöyle açıkladı:

1- SÖZ-MÜZİK UYUMSUZLUĞU: Söz ve müzik ilişkisindeki yanlışlığı minik bir çocuk mantığı bile hemen anlar. Şarkı bestelerken en basit ilkedir. Söz cümlesinin bittiği yerde müzik cümlesi de bitmelidir. Ama İstiklal Marşı'nda bu böyle değildir.

2- SES SINIRLARININ GENİŞLİĞİ: Ses müziği bestelenirken, bunu kimler söyleyecek bilinmelidir. 5-7 yaş çocukları mı, 8-12 yaş çocukları mı, 12-19 yaş gençleri mi, 20 ve daha yukarı yaşlardaki yetişkinler mi, yoksa standart ses kümeleri için mi?

Müzikte standart kadın sesleri "soprano" ile "alto" erkek sesleri ise "tenor" ve "bas" diye adlandırılırlar.

Yukarıda yazdığımız ses yaşlarının hiçbirinin ses alanı, (en kabın en ince sesleri arasında kalan perdelere, seslere ses alanı diyoruz) birbirine eşit değildir.

Her yaş sınırını perde sayısı ile gösterirsek şema şöyle olur:

5- 7 yaş: 6-7 perde 1'den 7'ye

8-12 yaş: 8-9 perde 1'den 9'a

12-18 yaş: 11 perde 1'den 11'e (erkek çocuklar bu yaşlarda bülü çağında olduğundan sesleri sorunu)

19 ve daha sonraki yaşlar 12-13 perde 1'den 13'e

Standart ses rengi soprano 1'den 13'e

Standart ses rengi alto 1'den 13'e

Standart ses rengi tenor 1'den 13'e

Standart ses rengi bas 1'den 13'e

Şimdi de ses alanı deyimini çizgi sistemi ile gösterelim:

Ses çizgisini üst üste koyarsak:

Soprano: Do (si) ————— İstiklal Marşı ses alanı (fa) (la)

Alto: fa ————— re...

do (mi, fa)

İstiklal marşı ses alanı
Görüldüğü gibi altonun "tiz"deki mi fa sesleri (teoriye göre) yoktur.

• Standart şarkı söyleme alanı 13 perde genişliğindedir. Nokta ile gösterilenler 14. ve 15. sesler oluyor ki alto seslerdeki bu sesleri verebilmek için adamakıllı zorlanırlar.

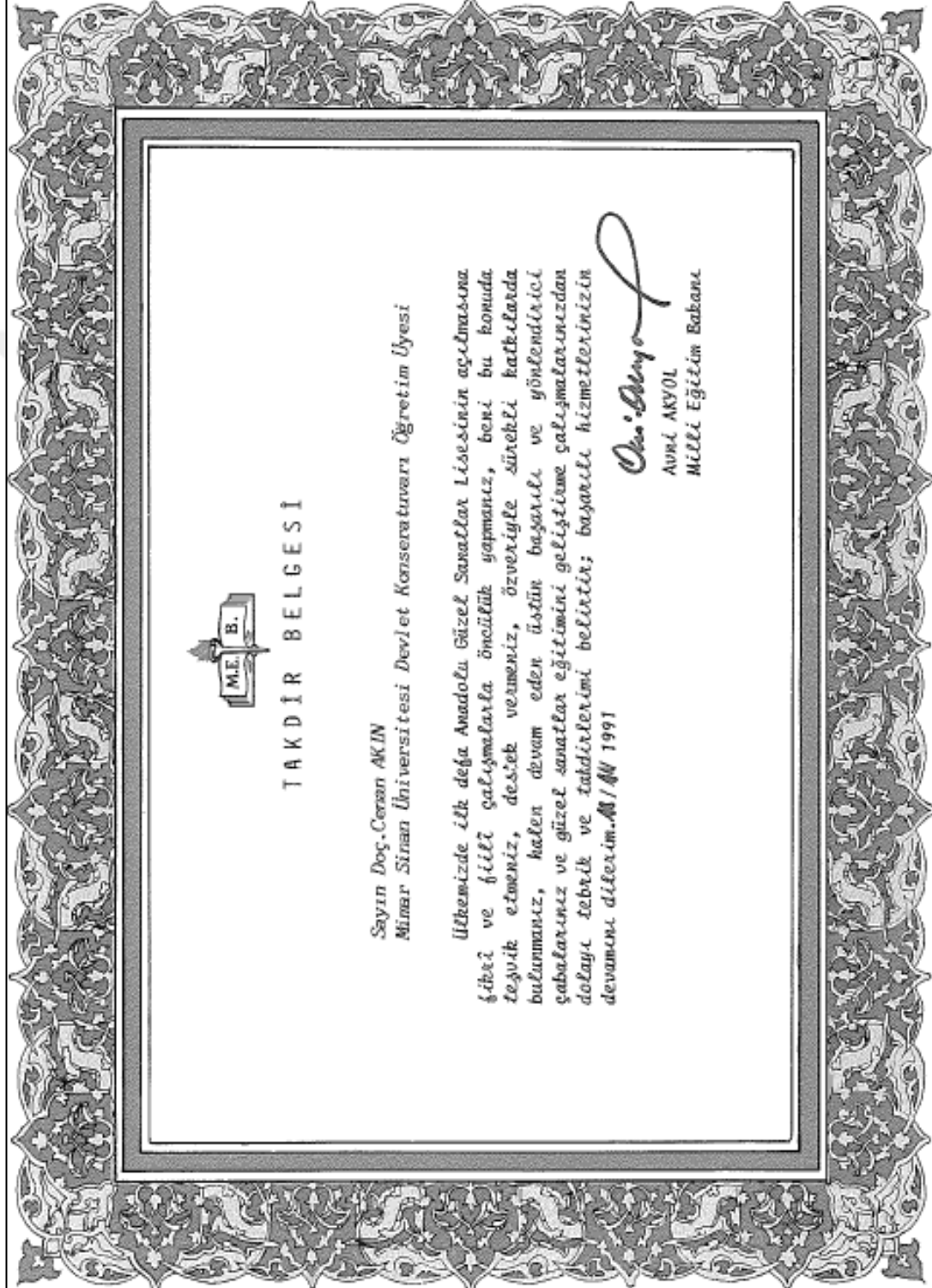
• Tenor-bas ilişkisi de yukarıdakine benzer.

• Rasgele bir toplantıda tüm sesler soprano ya da alto olmaz... O zaman bir alto bir soprano beraberce İstiklal Marşımızı söyleyemez sonucu çıkıyor. Söylerse ne olur? "Falso" olur.

EK-17: Akbank Çocuk Korusu Konser Kataloğu

ÇOCUK ŞARKILARI	
1985-86	Proch
(Koro - Şan solo - Piyano)	7. Tema ve çeşitllemeler (veya)
Yöneten : CENAN AKIN	F. Chopin Kelebek şarkısı (Solist : SUNA KORAT)
A R A	A R A
Cenan Akın	Cenan Akın Piyano için silt şarkı
1. 23 Nisan	1. Kedim
2. Demirt dövmek	2. Solma Çiçek
3. Fidan	3. Zeybek
4. Bilmek ne güzel	4. Her yer yeşil yeşil
5. Bin kollu dev	5. Sonbahar
(AKBANK ÇOCUK KOROSU)	6. Küheylan dağılara gitmiş (Piyonist : ERGİCAN SAYDAM)
Cenan Akın	Cenan Akın
1. Anne	1. Sayılar
2. Sevin çocuklar	2. Bahçının türküsü
3. Kuş ormanı	3. Postacı
A. Adam	4. Yurdun
4. Tema ve çeşitllemeler (Veya)	5. Bugün bayram
Flotow Gül ve Bülbül şarkısı (Martha operasından)	(AKBANK ÇOCUK KOROSU)
Cenan Akın	(Koro Piyonisti : NAZAN SEZER)
5. Kece tren	6
6. Karadeniz	

EK-18: Güzel Sanatlar Lisesi'nin Kuruluşuna Katkılarından Dolayı Takdir Belgesi

EK-19: Cenan Akın'ın “Bir Plak Ve Düşündürdükleri” Başlıklı Müzik Yazısı

BİR PLAK VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ¹¹²

Değerli piyanist İdil Biret'in adı ülkemizde müzik sanatıyla biraz ilişiği olanlarca bilinir ve tanınır.

Devletin, olağanüstü istidatları yetiştirmek için çıkarmış olduğu kanundan yararlanarak, pek küçükken Paris'e gitmiş, orada yıllarca (belki 15 yıl) en meşhur müzik öğretmenleriyle çalışmış ve parlak bir öğrenim hayatından sonra, genç bir piyano virtüözu olarak dünyanın başlıca sanat merkezlerinde konserler verir olmuş.

İşte, kaynaklara baş vurmadan kısacık hikayesi İdil Biret'in. Benimse, sözünü etmek istediğim, bunlar değil. Değerli piyanistimiz, Brahms'ın, Prokofief'in, Bartok'un eserlerini, Wega isimli bir firma hesabına plağa çalmış. **Made in France** damgalı bir plak bu. Türkiyemizde ithal malı olarak bulunuyor. Ben, bunun üzerinde duracağım.

İdil Biret'in, devlet parasiyle yetiştirilmesi, uluslararası gerçek bir şöhret olarak değerlenmesi, her hangi bir yabancı ülkede, Brahms, Prokofief, Bartok gibi dev bestecilerin eserlerini plağa çalması, elbette sevinilecek ve öğünülecek bir olaydır.

Sevinilecek, çünkü; büyük yoksulluğumuza rağmen, kendine devletçe sağlanan en iyi imkanları, en iyi bir şekilde değerlendirebilmiş.

Öğünülecek, çünkü; yüzyıllar boyu süren karanlığını, ancak Cumhuriyet sonrası devrimleriyle aydınlatma çabasına girişmiş bir halkın, uluslararası değerde bir sanatçısı olmuş.

Bütün bunlar güzel ya, yine de sevincimizi gölgeleyen, düşününce, içimizi buruk buruk eden birşey var. Bu, **Türk sanatçısını**, Türkiye'ye **ithal** etmenin acılığı olsa gerek.

¹¹² Cenan AKIN (1963), **Bir Plak ve Düşündürdükleri**, Orkestra Aylık Müzik Dergisi, 5, Mart: 6-7.

Eğer yurdumuzda da Biret'in plakları basılmış olsaydı, onca, büyük bir başarı olan bu olay, bizde de büyük sevinç yaratacaktı.

Şimdilik tek faydası, bu kültür boşluğumuzun su yüzüne çıkmasına sebep oluşu... Şimdi sorular.

Biret'in plağı neden ithal edilir? Satın alacak çevresi vardır da, ondan.

Çevre varsa, sanatçı varsa, teknik imkan varsa (teknik imkanı öteki plaklardan biliyoruz) niçin Türk sanat plağı olmasın? Büyük sebepler ve şartlar aramayın, sadece akıl etmemişizdir de ondan. Bunun bir 'var olma' zorunluluğu olduğunu anlamamışızdır da, ondan.

Yetkililer(müzik yazarları, sanat yazarları, sanatçılar ve düşünürler) olanca gücümüzle, nota basımı, sanat plağı, konser salonları, yurt ölçüsünde yerli eserlerin halka sunulmasıyurt ölçüsünde konser hayatı diye haykırmalıyız.

Bu haykırıştan sonradır ki, sorumlular ve siyasilere, Türk eğitim ve kültür hayatına yön verenler, insan hayatı içinde müziğin de gerçek bir yeri olduğunu, o boşluğun da ancak yine müzikle doldurulabileceğini farkederek.

Biz, gerçekte bunu bilmişiz. Yıllarca süren emeklerle, çabalarla sanatçı yetiştirmişiz. Serlerde yetiştirilen ve korunan bitkiler gibi. Sonra onları, alıp kadrolara yerleştirmişiz. Böylece topraksız ağaçlar misali, halksız sanatçılar yaratmışız. 'Yetiştirdik şimdi bunlardan faydalanalım' dememişiz. Oysa, bütün yetiştirmelere vermeler, zamanı gelince toplamak, almak içindir. Yoksa...

1) Kurumlarımız çalışmıyor mu? (Operalar, orkestralar, konservatuvarlar.)

Çalışıyor. Ama **alışkanlıkla, gagesiz.**

2) İçerde ve dışarıda sanatçılar yetişmiyor mu, yetiştirilmiyor mu?

Yetiştiriliyor. Ama **alışkanlıkla, gagesiz.**

3) Müzik alanında güçlü değil miyiz?

Güçlüyüz (işte örneği **bir İdil Biret**) Ama, tesadüfen, ama kendiliğinden...

İşte, var olan güçlerimizi, değerlendirmesini, olumlu kullanmasını, onlardan azami faydalanmasını bilirsek, ulusumuzun o karanlık yanını aydınlatmış, ona, insanca yaşama değerlerinden birini daha kazandırmış olacağız... Ve sonra da, kendi sanatçımızı –başımız biraz öne eğik- ithal etmekten kurtulmuş olacağız.

EK-20: Cenan Akın'ın "Türkiye'de Müzik" Başlıklı Müzik Yazısı

TÜRKİYE'DE MÜZİK¹¹³

Türkiye'de müziğin bugünkü durumu ve gelişimi konusuna el atıldığında, ilk iş olarak durum saptamasına gerek vardır.

Durum ise günümüz Türkiye'sinde müziğin, diğer ülkelerde yaşandığı gibi yaşanıyor olmasıdır:

- a) Sanat müziği diyebileceğimiz geleneksel, evrensel sanat (ya da kültür müziği),
- b) Eğlence müziği diyebileceğimiz caz müziği, hafif müzik, sohbet müziği, pop müziği v.b. tür müzikler,
- c) Folklor ya da geleneksel müzikler, özellikle Doğu Avrupa ülkelerinde olduğu gibi.

1979 Türkiye'sinde de müzik bu türlerle yaşanmaktadır: a) Evrensel müzik ve onun bir tür ulusal kolu olan Çağdaş Türk Sanat Müziği Ankara, İstanbul, İzmir'de haftalık olağan dinletilerle salonlarda, canlı olarak Devlet Senfoni Orkestralarınınca, ya da resitallerle, oda müziği dinletileri ile, opera bale gösterileriyle yaşamını sürdürmekte, bu tür müziklerin bu iller halkınca yaşanması sağlanmaya çalışmaktadır... TRT yine bu tür müzikleri yurdun diğer illerine ve dünyaya yayımlamaktadır. b) Eğlence müziği diyebileceğimiz bu tür de ancak, adı geçen illerle birlikte, ekonomik kalkınması diğer illere göre gelişmiş bazı illerde yaşanmaktadır.

Dünyada haberleşmenin hızlanması, yoğunlaşması, ticaretin siyasi sınırları kolaylıkla atlar olması, sermayenin iş ortamı, kaynak yaratmaçabasıyla var olan, <kitlesel bir yönlendirme, isteklendirme> diye gördüğüm kolay anlaşılır, kolay uygulanır müzik türlerinin tüm dünyaya yayılması, caz müziği, pop müzik, hafif müzik gibi tanımlarla yaşayan, konularıyla çoğunlukla sen-ben ikilisinin çekirdek

¹¹³ Cenan AKIN (1982), **Türkiye'de Müzik**, Folkloru Doğru, Cilt: V, 52, 5-8.

olduğu az ya da çok seks baharatlı müzikler, dans müzikleri, ve bunun Türkiye'nin olanaklarına göre yerel bir üslup alması, içkili lokanta, pavyon, bar, meyhane müziklerinin bu tür müzikleri çalan topluluklar ve şarkıcılar eliyle yaşanmasına neden olmuştur.

c) Folklor türleri, ya da geleneksel müzikler, ülkemizde çağlar boyu, sınıfsal yapının da etkisi ile, iki kolda ayrı ayrı yürümüştür: 1. Halk Müziği, ki Halk edebiyatından kaynaklanır ve köylü, köy müziği şeklinde de isimlendirilebilir. 2. Divan Müziği, ki Divan edebiyatından kaynaklanır, bugün adı Türk Sanat Müziği olarak geçmektedir. Her iki tür de zaman zaman belli ölçülerde dinsel nitelik taşır. Halk müziği deyiminin geniş kırsal alandaki halkın müziği olduğunu, onun müzik gereksinimlerine çağlarca yanıt verdiğini biliriz. Divan müziğinin de yörelerin büyük yerleşim ve kültür merkezlerinde, eşraf konaklarında, ya da yönetici sınıfın konaklarında, saraylarda yaşar olduğu bilinir. Bugün ise genellikle Divan edebiyatı duygu ve zevklerinden nasiplenmiş kesimlerde yaşanmaktadır.

Uygulayıcıları İstanbul'da Devlet Klasik Türk Musikisi Korosu, Belediye Türk Musikisi Topluluğu, TRT deki sanatçılar ve topluluklardır. Diğer illerde de bazı derneklerin bu tür çalışmalarda bulunduğunu, konserler verdiğini biliriz. Yine İstanbul Belediye Konservatuvarı Halk Musikisi Topluluğu da konserler vermektedir.

Klasik Türk Musikisi dil yönünden, anlatılan duygu ve düşünceler yönünden değişmekte olan toplumun bireyleriyle yeterli bir bağ kuramamakta, günümüzdeki uzantısında dilce ve duyguca anlaşılır olmaya, bir çeşit halka inmeye doğru gitmektedir.

Halk müziği ise kırsal alandaki dar çerçevesinden çıkarak kentlere, oralardan ülkelere göç etmiş, aşıklar geleneğini sürdürürken değişen emekçinin isteklerine, dertlerine eğilmiş, bir anlamda özünü çağdaştırarak yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır.

Öte ya da köyden çıkmış ancak kent kültürüne katılamamış yüzbinlerin isteklerini, özlemlerini, duygularını ve düşüncelerini anlatan arabesk müziği ortaya çıkmıştır.

Çağdaş Türk Sanat Müziği ise Cumhuriyet döneminden sonra <Çağdaş uygarlık düzeyi> olarak amaçlanan doğrultuda, yeni müzik kültürünü yaratma savaşımındadır.

Kırsal alanda Klasik Türk Musikisinin dinlenmediği kesindir.

Besteci olarak Batı Müziği tarzında yazmak ya da bazılarının küçümsemek için söyledikleri <Batı müziği taklidi> deyimlerindeki Batı sözcüğü bana çok yanlış ve ters gözüktü.

19. ve 20. Yüzyılda büyük bir müzik birikimi gösteren Rus ya da Sovyet müziği hangi konuma göre Batı müziği sayılacaktır; söz gelimi Fikret Amirof'un <Bir Aşk Masalı>nı dinlerken F. Amirof'un da Batı müziği yapmış olduğunu mu düşüneceğiz, hem Azerbaycan ne zamandan beri neyin batısı olmuştur. Bu böyle olmayıp bir kültürü gösteriyorsa, niçin batı-doğu şeklinde ayrımcı bir tutum izlenmektedir, doğru olan herhalde evrensel teknik ve araçlarla yapılan bir evrensel müziktir.

Tüm müzik türleri Türkiye toplumunda yankı bulduğu için vardır.

Bireylerin ve toplumların duygu ve düşüncelerini, inanç ve özlemlerini müzikte bulmaları <müziği yaşamaları> olmaktadır.

Bazıları aradıklarını şarkılarda bulur, şarkı sözleri de onlara yardımcıdır. Diğerleri saz eserlerinde, bazıları ise orkestrada bulur bu aradıklarını. Sevilen bir ezgidir, bir ritmdir, bir sazın ses rengidir, seslerin ve saz renklerinin örüldüğü bir orkestradır.

Kimlerin neleri, niçin sevdiğinin yanıtı açıktır: Koşullanmaların etkisi ile, eğitim bu koşullanmanın en yaygın ve etkili olanıdır. Ama yaşam koşullarının da insanı biçimlendirdiği gerçeğini müzik dinleyicisine uyguladığımızda, Yozgat'ta ya da köyünde oturan bir köylünün Beethoven müziğiyle birlikte Dede Efendi'nin

müziğini de dışlaması doğaldır. Buna karşın, Divan Edebiyatı ile kentsoylu zevklere erişmiş birinin bir Van türküsünü dinlemeyip kapadığını görmüşsünüzdür.

Öte yandan pop müziğinin (genellikle seks baharatlı müziğine) ritmine alışmış olanların da her üç tür müziğe kendini kapaması doğal gözüktür.

Çözümüne ulaşmak, insanımızın eğitilmesi, eğitime giden yolun eşitlenmesi, toplum yapısının değişmesi, insanlarımızın ortak zevklere yöneltilmesi ile olasıdır. Yaratılan müzik ve evrensel müzik halkın yaşamına böyle katılacaktır.

Evrensel ve çağdaş Türk müziğini yaşayan halkın genellikle üç ilde toplanmış olması raslantı değildir. Eğitime giden yol önce okuldur. Ve bu üç ilde de konservatuvarlar kurulmuştur.

O halde bölge konservatuvarları ile kaynak yaratılması, bir çekirdek oluşturularak çağdaş müziklerin yaşanır ve yaşatılır olması gerekir.

Cumhuriyet döneminde siyasal ve toplumsal yapının hızla değişmesine eş olarak yeni bir müzik kültürünün var edilme savaşına başlandığı da bilinir...

Bazılarının söylediğinin tersine, bu yeni kültür <Çağdaş Türk müziği kültürü>, yaratılmış ve yaratılmaktadır. 50-60 yılda yüzyılların evrensel sanat kültürü özümsemiş ve yeni bir kültür değeri olarak da evrensel kültüre katılmıştır. Eleştirilecek olan yan nicelik değil niteliktir...Bu da az besteci yetişmesi ile kendini gösterir. Telif haklarının olmaması, bestecilerin hepsini para getirecek, yaşamını sürdürecektir ikincil işlere itip, onun yaratıcı zamanının yok olmasına neden olmakta, bu da müzik üretiminin en az 45.000.000'lük bir ülke için yetersiz olmasını getirmektedir.

Eleştirilerin ikincisi ise opera temsiline, konsere gelenlerin sayısının azlığı karşısında dudak bükülerek yapılır.

Kamu harcamaları ile yapılan hizmetten daha çok halkın, giderek tüm ülke halkının yaralanması en büyük dilek ve zorunluluktur. Ama basit bir örgütsüzlük sorunu yüzünden bu yapılamıyorsa, kurumların gereksizliğini toplum dışı olmasını ileri sürmek doğru değildir.

Şöyle bir geçmişe göz atalım: Dede Efendi'yi çağında kaç kişi izlemişti?.. Ya da Bach'ı alalım. Bir kilise orgçusu olarak eserlerini çalıp söylediğinde kaç kişi yararlanmıştı? Şimdi ise milyonlar yararlanıyor.

Bugün 1000 kişiye yarın 10.000 sonra 100.000 olacaktır.

Kültürün yaratılması gerekir. Çok bestecimizin eserlerinin dünya ülkeleri konser salonlarında, radyo-televizyonlarında yayımlanması, çalınması, plaklarının yapılması Cumhuriyet sonrası yeni müzik kültürümüzün niteliğinin yüksekliğini kanıtlayan bir olgudur.

Sorun, her daldaki üretim azlığının bestecilikte de varlığıdır, ve niteliksel değil niceliksel, yani sayıca azlığıdır.

5. KAYNAKLAR

I. YAZILI KAYNAKLAR

a) Kitaplar

AKIN, Cenan (1977), **Op.9 Sinan'ın Şarkıları**, Hilal Matbaacılık, İstanbul.

İLYASOĞLU, Evin (1993), **İlhan Usmanbaş'a Armağan**, Onur Ödüllü Altın Madalyası Sahipleri Dizisi No.5, Sevda-Cenap And Vakfi Yayınları, Ankara.

REFİĞ, Gülper (2012), **Atatürk ve Saygun**, Boyut Yayıncılık ve Tic. Aş., İstanbul.

SUN, Muammer (1969), **Türkiye'nin Kültür-Müzik-Tiyatro Sorunları**, Kültür Yayınları No.2., Ankara.

SUN, Sinemis Adige (2011), **Karnında Güneş Olan Adam Muammer Sun**, Onur Ödüllü Altın Madalyası Sahipleri Dizisi No.23, Sevda-Cenap And Vakfi Yayınları, Ankara.

TARMAN, Süleyman (2011), **Doğumunun 130. Yılında Atatürk ve Müzik**, Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara.

UÇAN, Ali (2000), **Geçmişten Günümüze, Günümüzden Geleceğe Türk Müzik Kültürü**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

b) Süreli Yayınlar (Dergi ve Gazetelerdeki Makaleler)

ÇİÇEKOĞLU, Fikri (20 Aralık 1953), Piyano Şan Resitali, **Vatan Gazetesi**.

AKIN, Cenan (1963), “Sanat Müziğine Doğru Türkiye”, **Orkestra**, 3, Ocak : 5-9.

AKIN, Cenan (1963), “Bir Plak ve Düşündürdükleri”, **Orkestra**, 5, Mart : 6-7.

AKIN, Cenan (1963), “Müzikte İş’le Eğitim veya Köy Enstitülü Olmak”, **Orkestra**, 7, Mayıs : 10-12.

AKIN, Cenan (1964), “Maya İçin”, **Orkestra**, 21, Aralık: 12-13.

AKIN, Cenan (1968), “Kutluyor, Kutluyorum”, **Orkestra**, 68, Kasım : 5-8.

AKIN, Cenan (1968), “TRT’nin 1. Çağdaş Türk Müziği Haftasında Bestecilerimiz.” **Orkestra**, 58, Ocak: 22-27.

AKIN, Cenan (1982), “Türkiye’de Müzik”, **Folklorla Doğru**, Cilt: V, 52, 5-8.

REFİĞ, Gülper (2012), “Dünya Saygun’u Dinlemeli”, **Müzik-Bilim Dergisi**, 1, Bahar: 53-58.

c) Tezler ve Kongre Bildirileri

AKIN, Cenan (1988), **Çocuklar ve Gençler İçin Yazılacak “Eğitici Müzik” İhtiyacı ve Bestecilerin Bu Yönde Teşviki**, Kültür ve Turizm Bakanlığı 1. Müzik Kongresi, 13/18 Haziran, Ankara.

AKTAŞ, Melike (1986), **Türk Bestecilerinin Piyano Eşlikli Şan Yapıtları**, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ç) Kataloklar

Akbank Çocuk Korosu Konserleri (1975), **1975-76 Yılı Konserleri** (Konser Kataloğu), İstanbul.

Ankara Devlet Opera Balesi (2000), **Yunus'tan Değişler** (Konser Kataloğu), Ankara.

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası (1973), **Yunus Emre'den Değişler** (Konser Kataloğu), İstanbul.

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası (1979), **Üç Türkü** (Konser Kataloğu), İstanbul.

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası (1986), **Destan** (Konser Kataloğu), İstanbul.

Ruhi Su Dostlar Korosu (1991), **Almanya Köln Konseri** (Konser Kataloğu), Almanya.

TRT İstanbul Radyosu Çocuk Korosu (1981), **23 Nisan Konseri** (Konser Kataloğu), İstanbul.

II. SÖZLÜ KAYNAKLAR

Nazan Akın¹¹⁴

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Görevlisi, TRT İstanbul Radyosu Çocuk Korosu Piyanisti.

¹¹⁴ Cenan Akın'ın eşi.

Leyla Pınar Tansever

Klavsenci, organist, müzikolojist ve aynı zamanda İstanbul Barok adlı topluluğun kurucusu ve müzik direktörüdür.

Betin Güneş

Besteci, Orkestra Şefi, Piyanist, Trombonist. Köln Senfoni Orkestrası ve Ensemble Mondial Oda Orkestrası'nın Şefi.

Prof. Hazar Alapınar

9 Eylül Üniversite Devlet Konservatuvarı Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı Keman Dalı emekli öğretim üyesi.

Prof. Selahattin Evcil

Koro Şefi, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Eski Müdürü.

Fikret Evcil

Koro Şefi, Emekli Müzik Öğretmeni.

Aslıhan Işıltan

Opera Sanatçısı ve Çocuk Korosu Şefi.

Hasan Alptekin

İzmir Devlet Opera ve Balesi Solist Bas Sanatçısı.

6. ÖZGEÇMİŞ

1988 yılında Gelibolu’da doğdu. İlköğretim eğitimini İstanbul’da Nimetullah Mahruki İlköğretim Okulu’nda tamamladı. Lise eğitimine 2002 yılında Ankara’da bulunan Bando Okulları’nda başladı ve buradaki eğitimi sürecinde trombon eğitimi aldı. 2005 yılında bu okuldan mezun olmasının ardından Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Ana Sanat Dalına girmeye hak kazandı.

Konservatuvardaki lisans eğitimi sırasında Burhan Önder ile kompozisyon, armoni, kontrpuan, Prof. Metin Munzur ile partiyon okuma ve çalma, Atilla Çağdaş Değer ve Çiğdem Aytepe ile koro şefliği, Yrd.Doç. Nuran Altuğ ile piyano, Doç. Mehmetcan Özer ile doğaçlama ve elektro akustik müzik, Kıvanç Tepe ile orkestrasyon çalıştı. Koro şefleri Atilla Çağdaş Değer ve Çiğdem Aytepe’nin 2005 yılında kurmuş oldukları Hacettepe Üniversitesi Gençlik Korosu’nun kurucuları arasında yer aldı.

2009 yılında Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı’ndan mezun olmasının ardından Deniz Kuvvetleri Komutanlığı’nda bando subayı olarak çalışmaya başladı. Günümüze dek orkestra şefi olarak birçok konser yönetti ayrıca çocuk korusu şefliği ve piyanistliği yaptı. Koro şefliği alanında birçok çalışmaya aktif katılımcı olarak katıldı. Altuğ, orkestra şefliği ve müzikoloji alanlarındaki akademik çalışmalarına devam etmektedir.